

STRATEGIA
ROZWOJU MIASTA KUTNA
NA LATA 2006-2013

Szanowni Mieszkańcy Kutna

Zakończone zostały prace nad nową „Strategią Rozwoju Miasta Kutna na lata 2006-2013”. Jest to ważny dokument wyznaczający kierunki rozwoju społecznego, gospodarczego i kulturalnego naszego miasta oraz przygotowujący Kutno do wyzwań wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Opracowanie Strategii poprzedzone zostało analizą społeczno-gospodarczą miasta, przeprowadzona została diagnoza oczekiwań mieszkańców i przedsiębiorców (w załączeniu), analizie poddano słabe i mocne strony miasta, szanse i zagrożenia jego rozwoju. Nowo opracowana Strategia Rozwoju Miasta Kutna jest spójna z rządowymi i regionalnymi dokumentami programowymi. Jej zgodność z celami i priorytetami zawartymi w Narodowym Planie Rozwoju jest warunkiem koniecznym uczestniczenia samorządu lokalnego w programach operacyjnych, finansowanych ze środków budżetu państwa oraz funduszy pomocowych Unii Europejskiej. W Strategii zaproponowane zostały bardzo ambitne cele wymagające od całej społeczności lokalnej wielkiego zaangażowania. Jestem jednak przekonany, iż wspólnym wysiłkiem uda się je zrealizować z pożytkiem dla miasta i jego mieszkańców.

W tworzeniu Strategii uczestniczyło wielu mieszkańców Kutna: przedstawiciele środowisk gospodarczych, ludzie kultury i edukacji, organizacje pozarządowe, samorządu lokalnego. Po raz pierwszy w historii odrodzonego samorządu opracowanie Strategii miało tak wybitnie prospołeczny charakter.

Szanowni Państwo. Jestem głęboko przekonany, iż ta Strategia wypracowana wspólnie przez reprezentantów całej kutnowskiej społeczności będzie dobrym przewodnikiem w naszej codziennej pracy a jej realizacja spowoduje wzrost zamożności miasta i poprawę jakości życia mieszkańców Kutna.

Prezydent Miasta

Zbigniew Burzyński

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	4
II. Metodyka prac przyjęta przy tworzeniu strategii rozwoju Kutna	6
III. Analiza SWOT.....	10
IV. Strategia rozwoju Miasta Kutna na lata 2006–2013.....	13
V. Plan zadań inwestycyjnych	34
VI. Plany i programy samorządu miasta Kutna zatwierdzone uchwałami Rady Miasta.....	36
ZAŁĄCZNIK Nr 1	
Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza w Kutnie.....	38
ZAŁĄCZNIK Nr 2	
Diagnoza oczekiwań mieszkańców i przedsiębiorców z Kutna	93

I. Wstęp

Planowanie strategiczne w Kutnie rozpoczęło się w 1992 roku od powołania Komitetu Liderów. Jego zadaniem było przygotowanie założeń do propozycji uczestnictwa Kutna w projekcie realizowanym przez Amerykański Departament Pracy pod nazwą „Działania zmierzające do przeprowadzenia udanej restrukturyzacji na poziomie regionalnym w Polsce”. Wiosną 1993 roku firma Economic Innovations International przeprowadziła warsztaty (sponsorowane przez Amerykański Departament Pracy), w których uczestniczyli przedstawiciele Kutna. Nieomal jednocześnie Miasto zostało wybrane do uczestniczenia w Programie Phare. Udział ten oznaczał konieczność zgromadzenia wielu danych, przeprowadzenia analiz i przygotowania szczegółowego projektu, który został złożony we wrześniu 1993 roku. Jego ostateczna akceptacja miała miejsce w listopadzie 1993 roku.

Stworzona została Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA (ARRK SA). Powstał Związek Gmin Regionu Kutnowskiego (ZGRK), a w późniejszym okresie przedsiębiorcy stworzyli Regionalną Izbę Gospodarczą (RIG).

W 1994 roku samorząd miasta Kutna wypracował „Program działań samorządu Miasta Kutna na lata 1995–2005”, który można uznać za plan strategiczny dla samorządu miasta. W lutym 1995 roku odbyło się ponownie spotkanie reaktywowanego Komitetu Liderów i we współpracy z doradcą Korpusu Demokracji Obywatelskiej Hughn Nichols'em przystąpiono do pracy nad opracowaniem nowej strategii dla regionu kutnowskiego. W ten sposób, pod koniec marca 1995 roku, powstał dokument pod nazwą „Strategiczny Plan Rozwoju Gospodarczego dla Regionu Kutnowskiego”, który precyzował cele i działania nie tylko dla samorządu miasta Kutna, ale również dla pozostałych organizacji tj. ARRK SA, ZGRK, RIG, pozostałych samorządów gminnych regionu kutnowskiego i innych organizacji w tym pozarządowych, których przedstawiciele pracowali w Komitecie Liderów. Od 1996 roku miasto Kutno zostało włączone do programu realizowanego przez USAID o nazwie „Local Government Partnership Programm” (LGPP), który miał, między innymi, służyć wypracowaniu modelu współpracy pomiędzy władzami lokalnymi, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi (społecznością lokalną) przy realizacji strategii rozwoju Kutna.

W 1999 roku władze miasta poddały krytycznej analizie obowiązujący dokument pod nazwą „Program działań Samorządu Miasta Kutna na lata 1995–2005” i Zarząd Miasta przystąpił do opracowania nowej strategii. W październiku 1999 roku wypracowano nowy dokument, który został uchwalony przez Radę Miasta Kutna w dniu 16 listopada 1999 roku pod nazwą „Strategia Rozwoju Miasta Kutna”.

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 roku i wdrażaniem Strukturalnych Programów Operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz pracami nad nowym budżetem Unii Europejskiej na lata 2007–2013, Prezydent Miasta Kutno podjął decyzję o przystąpieniu do prac nad tworzeniem nowej strategii rozwoju Kutna.

II. Metodyka prac przyjęta przy budowie strategii rozwoju Kutna

Prezydent Miasta przyjął następujące założenia co do sposobu pracy nad nową strategią rozwoju Kutna:

- 1) aby zapewnić ciągłość planowania strategicznego tworzenie „nowej” strategii należy oprzeć o analizę „starej”,
- 2) strategia rozwoju miasta musi być spójna z planowanymi celami i działaniami na poziomie europejskim, krajowym, wojewódzkim i powiatowym,
- 3) w przygotowanie strategii należy zaangażować zarówno przedstawicieli samorządu jak i mieszkańców,
- 4) należy opracować diagnozę oczekiwań mieszkańców i przedsiębiorców z terenu miasta dla zapewnienia spójności projektowanych celów strategicznych z oczekiwaniami mieszkańców,
- 5) praca winna odbywać się w formie warsztatów prowadzonych przez ekspertów, którzy mają opracować raport pt. „Strategia rozwoju Miasta Kutna”.

Aby zapewnić realizację powyższych założeń Prezydent Miasta Kutno powołał Zespół Strategiczny (ZS), który miał za zadanie stworzenie nowej strategii rozwoju. Prezydent Miasta powołał również pełnomocnika ds. strategii, który miał zapewnić ze strony Urzędu Miasta wszelkie niezbędne warunki i materiały Zespołowi Strategicznemu. Pełnomocnikiem tym został Sekretarz Miasta Kutno.

W pracach Zespołu Strategicznego wzięły udział następujące osoby:

- 1) Wiesław Antoniak – Dyrektor Biura Regionalnej Izby Gospodarczej w Kutnie,
- 2) Mieczysław Banek – radny Rady Miasta Kutno,
- 3) Mariola Baranowska – Komendant hufca Związku Harcerstwa Polskiego w Kutnie,
- 4) Zdzisław Bartol – Prezes Miejskiego Klubu Sportowego Kutno,
- 5) Zbigniew Białobłocki – Rektor Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie,
- 6) Andrzej Bieniek – Przewodniczący Rady Miasta Kutno,
- 7) Anita Bończak – reprezentant Miejskiego Klubu Sportowego Kutno,
- 8) Andrzej Bryłka – Przewodniczący Rady Klubu Biznesmenów i Menedżerów w Kutnie,
- 9) Bożena Budnik – Zastępca dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie,
- 10) Zbigniew Burzyński – Prezydent Miasta Kutno,
- 11) Grzegorz Chojnacki – Zastępca Prezydenta Miasta Kutno,
- 12) Andrzej Dąbrowicz – Starosta Kutnowski,
- 13) Krzysztof Waclaw Dębski – radny Rady Miasta Kutno,
- 14) Robert Feliniak – radny Rady Miasta Kutno,

- 15) Andrzej Florczak – Wiceprezes Regionalnej Izby Gospodarczej w Kutnie,
- 16) Artur Fryz - radny Rady Miasta Kutno,
- 17) Mirosława Gal-Grabowska – Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy w Kutnie,
- 18) Ireneusz Groblewski – Prezes Regionalnej Izby Gospodarczej w Kutnie,
- 19) Maria Jankowska-Piechocka – Prezes zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kutnie,
- 20) Beata Kaszuba – Dyrektor Europejskiego Centrum Szkolenia Małej Ligi Baseballa w Kutnie,
- 21) Krzysztof Komorowski – Zastępca Prezydenta Miasta Kutno,
- 22) Jacek Korowajski – Sekretarz Miasta Kutno,
- 23) Katarzyna Kowalewska – Prezes stowarzyszenia „Hospicjum Kutnowskie”,
- 24) Henryk Krenke - radny Rady Miasta Kutno,
- 25) Kubiak Zbigniew – reprezentant RSM „Pionier” w Kutnie,
- 26) Paweł Łebkowski – radny Rady Miasta Kutno,
- 27) Ryszard Majtczak – reprezentant Kutnowskiego Komitetu Obrony Bezrobotnych
- 28) Jarosław Musierowicz – Wiceprezes RSM „Pionier” w Kutnie,
- 29) Janusz Pawlak – radny Rady Miasta Kutno,
- 30) Jerzy Pruk – radny Rady Miasta Kutno,
- 31) Jerzy Rembowski – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie,
- 32) Danuta Raciborska – Zastępca kierownika Powiatowego Urzędu Pracy w Kutnie,
- 33) Aleksandra Rządziejewicz – Prezes Środkoeuropejskiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego „Środek”,
- 34) Zdzisław Sapiejka – Przewodniczący Rady Powiatu Kutnowskiego,
- 35) Jacek Sikora – radny Rady Miasta Kutno,
- 36) Edyta Stankiewicz – radna Rady Miasta Kutno,
- 37) Jolanta Szczypińska – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie,
- 38) Bożena Śniadała-Pasikowska – Skarbnik Miasta Kutno,
- 39) Andrzej Urbaniak – Prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej,
- 40) Wojciech Waryszewski – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Kutno ds. kontaktów z inwestorami,
- 41) Teresa Wielemborek – radna Rady Miasta Kutno,
- 42) Mieczysław Wośko – Przewodniczący Rady Nadzorczej Agencji Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA,
- 43) Anna Woźnica – radna Rady Miasta Kutno,
- 44) Andrzej Mariusz Wieczorkowski – Prezes Fundacji Odbudowy Pałacu Saskiego.

W pracach Zespołu Strategicznego ze strony eksperckiej udział wzięli:

- 1) Krzysztof Debich – Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA (firma odpowiedzialna za przygotowanie strategii),
- 2) Danuta Filipiak - Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA,
- 3) Anna Wiewióra - Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA,
- 4) Przemysław Dębowski – ASM Centrum Badań i Analiz Rynku sp. z o.o. (firma odpowiedzialna za badania i analizę opinii mieszkańców oraz przedsiębiorców z terenu Kutna),
- 5) Małgorzata Walczak – ASM Centrum Badań i Analiz Rynku sp. z o.o.

Zespół Strategiczny odbył cztery spotkania (warsztaty) w dniach 15 i 18 lipca, 18 sierpnia 2005 roku oraz 18 stycznia 2006. W trakcie tych spotkań eksperci zapoznali członków Zespołu Strategicznego z celem i zasadami pracy zespołu oraz planowaniem strategicznym w gminie. Omówiono dotychczasową Strategię Rozwoju Miasta Kutna. Wszystkim członkom ZS zapewniono dostęp do dokumentów i danych niezbędnych do budowy nowej strategii umieszczając je na stronie lokalnego portalu internetowego – KCI (Kutnowskie Centrum Informacyjne). Znalazły się tam odpowiednie plany, programy i strategie Miasta Kutno, Powiatu Kutnowskiego, Województwa Łódzkiego oraz krajowe i europejskie.

W trakcie warsztatów zaopiniowano pytania ankietowe skierowane do mieszkańców miasta oraz wypracowano nową misję Kutna (cel nadrzędny nowej strategii):

Misją Kutna jest stwarzanie warunków do trwałego i wszechstronnego rozwoju w poszanowaniu tradycji, przy wykorzystaniu centralnego położenia miasta.

Horyzont czasowy nowej strategii określono na lata 2006–2013.

Postanowiono o objęciu planowaniem strategicznym priorytetów określonych w dotychczasowej strategii, czyli:

- Priorytet I – Trwały rozwój gospodarczy.**
- Priorytet II – Przychylne życie środowisko.**
- Priorytet III – Kutno, miasto wspierające swoich mieszkańców.**

Priorytety rozumiane są jako obszary, do których kierowane będzie szeroko pojmowane wsparcie. Cele z kolei, rozumiane są jako pożądane do osiągnięcia efekty podejmowanych działań w ramach poszczególnych strategicznych obszarów (priorytetów). Działania natomiast, definiuje się jako przedsięwzięcia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonych celów. Przy tworzeniu wyżej opisanej struktury Strategii,

opierano się na budowie Programów Operacyjnych wdrażających Podstawy Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006.

Dla opracowania celów i działań w ramach poszczególnych obszarów strategicznych (priorytetów) Zespół Strategiczny wyłonił Zespoły Branżowe, które w ramach warsztatów, w miesiącu sierpniu i wrześniu, wypracowały „Strategię rozwoju Miasta Kutna na lata 2006 – 2013”. Ponowne spotkanie Zespołu Strategicznego odbyło się w miesiącu grudniu 2005 r., w trakcie którego podjęto decyzję o odbyciu cyklu spotkań Zespołów Branżowych w celu ostatecznej weryfikacji poszczególnych celów i działań. Spotkania te odbyły się w miesiącu styczniu 2006 r.

Zespół Strategiczny zatwierdził niniejszą Strategię rozwoju Miasta Kutna na posiedzeniu w dniu 18.01.2006 r. Ostateczny raport sporządziła Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA.

III. Analiza SWOT

A. MOCNE STRONY

- Centralne położenie w Polsce.
- Bliskość ważnych węzłów drogowych i kolejowych.
- Dostępność terenów inwestycyjnych.
- Istnienie Podstrefy Kutno Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna w zakresie dostarczania wody, gazu, odprowadzania i oczyszczania ścieków, składowania odpadów.
- Relatywnie czyste środowisko naturalne.
- Dobrze rozwinięta baza firm transportowo-spedycyjnych.
- Wieloletnia tradycja w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego.
- Klimat sprzyjający rozwojowi przedsiębiorczości.
- Proinwestycyjne budżety miasta.
- Aktywność instytucji otoczenia biznesu.
- Różnorodność szkół i instytucji szkoleniowych.
- Istnienie Europejskiego Centrum Szkolenia Małej Ligi Baseballowej.
- Rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna.
- Wykorzystanie dostępności komunikacyjnej miasta przy promocji regionalnych dóbr historyczno – kulturowych.

B. SŁABE STRONY

- Niepełna infrastruktura techniczna w Kutnowskim Parku Agro-Przemysłowym.
- Wysoka stopa bezrobocia.
- Niedostatek kadry inżynieryjno – technicznej.
- Zły stan dróg i chodników.
- Niedostateczna dbałość o estetykę Miasta.
- Zły stan techniczny obiektów zabytkowych.
- Degradacja budynków komunalnych.
- Brak informacji naukowo-technicznej.
- Zbyt mała ilość planów zagospodarowania przestrzennego Miasta.
- Istnienie barier architektonicznych dla niepełnosprawnych.
- Niska przedsiębiorczość mieszkańców.
- Słaba pozycja miasta w strukturze władz wojewódzkich i mediach regionalnych.
- Niewystarczająca promocja Miasta.

- Niski poziom poczucia bezpieczeństwa publicznego.
- Niedostosowana oferta edukacyjna do oczekiwań regionalnych pracodawców.
- Duża liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zbyt uboga oferta w zakresie kultury i rozrywki.
- Nieznajomość własnego podłoża historyczno-kulturowego.
- Miasto mało atrakcyjne pod względem turystycznym, zaplecza kulturalnego i rekreacyjnego.
- Brak konstruktywnej i atrakcyjnej wizji kulturowej miasta.

C. SZANSE

- Posiadanie terenów dla nowych inwestycji.
- Zainteresowanie kapitału zagranicznego inwestowaniem w Kutnie.
- Planowana budowa autostrady A1, połączonej z Autostradą A-2.
- Duża zdolność kredytowa miasta.
- Utrzymanie trendu proinwestycyjnego w budżetach miasta.
- Pozyskiwanie środków z UE na realizację strategii rozwoju miasta.
- Stworzenie trwałych mechanizmów wspierania przedsiębiorczości.
- Znaczny potencjał organizacji pozarządowych.
- Atrakcyjne miejsca pracy dla młodych mieszkańców Kutna.
- Zmniejszająca się stopa bezrobocia.
- Powstanie jednostek innowacyjno-technologicznych.
- Posiadanie wojewódzkiego i miejskiego programu ochrony środowiska.
- Rozwój szkolnictwa specjalistycznego dostosowanego do potrzeb rynku.
- Wzrost integracji społeczności lokalnej.
- Wzbogacenie oferty dotyczącej spędzania wolnego czasu.
- Konsekwentna realizacja Programu rozwoju bazy sportowej.
- Opracowanie programów rewitalizacji.
- Twórcze wykorzystanie walorów kulturowo-historycznych.
- Wykreowanie „produktu turystycznego” znanego w krajowym i międzynarodowym obiegu informacyjnym.
- Wzrost poczucia wartości u mieszkańców wynikający ze świadomości udziału we wspólnocie miejskiej i uczestnictwa w jej tradycji - jako istotny społeczny czynnik miastotwórczy.

D. ZAGROŻENIA

- Niestabilna polityka państwa wobec samorządów.
- Nadmierne upolitycznienie władz miasta.
- Marginalizacja pozycji miasta w województwie i regionie.
- Proces starzenia się społeczeństwa.
- Migracje za pracą, w tym odpływ specjalistów.
- Postępujący proces dezintegracji społeczności lokalnej.
- Brak ciągłego monitoringu realizacji strategii rozwoju miasta.
- Niska efektywność w realizacji przyjętych programów.
- Spadek poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
- Postępująca degradacja zespołu staromiejskiego.
- Utrwalanie się zewnętrznego obrazu Kutna jako „miasta nieatrakcyjnego”.
- Dalsze ubożenie kulturowe społeczności i narastanie świadomej i nieświadomej niechęci do własnego miasta.

Strategia rozwoju Miasta Kutna na lata 2006 – 2013

Misja

Misją Kutna jest stwarzanie warunków do trwałego i wszechstronnego rozwoju w poszanowaniu tradycji, przy wykorzystaniu centralnego położenia miasta.

PRIORYTETY		
1. Trwały rozwój gospodarczy	2. Przychylne życiu środowisko	3. Kutno Miasto wspierające swoich mieszkańców
CELE		
1.1 Rozwój infrastruktury technicznej	2.1 Opieka nad dziedzictwem kulturowo-historycznym Miasta, wzbogacanie oferty kulturalnej, rozrywkowej i turystycznej	3.1 Podnoszenie stanu zdrowotności mieszkańców
1.2 Polityka proinwestycyjna	2.2 Wzbogacanie oferty edukacyjnej Miasta	3.2 Rozwój mieszkalnictwa
1.3 Wspieranie przedsiębiorstw poprzez aktywną i partnerską współpracę organizacji gospodarczych, okołobiznesowych i samorządu Miasta	2.3 Upowszechnienie sportu niekwalifikowanego, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży	3.3 Doskonalenie form pomocy dla mieszkańców
1.4 Promocja gospodarcza Miasta	2.4 Podniesienie poziomu sportu kwalifikowanego	3.4 Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do różnych form kształcenia, wychowania i opieki
1.5 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	2.5 Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji strategii rozwoju Miasta	3.5 Wspieranie aktywności środowisk osiedlowych
	2.6 Poprawa stanu środowiska naturalnego Miasta	
	2.7 Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców	
	2.8 Kreowanie pozytywnego wizerunku Miasta	

Priorytet	Cel	Działanie
1. TRWAŁY ROZWÓJ GOSPODARCZY	1.1 Rozwój infrastruktury technicznej	1.1.1 Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, gazowej, energetycznej oraz telekomunikacyjnej
		1.1.2 Modernizacja systemu ogrzewania w mieście
		1.1.3 Budowa nowych oraz modernizacja istniejących dróg
		1.1.4 Modernizacja bazy MZK
		1.1.5 Stworzenie warunków do budowy dworca autobusowego
	1.2 Polityka proinwestycyjna	1.2.1 Tworzenie programów pomocowych dla przedsiębiorców inwestujących i tworzących nowe
		1.2.2 Polityka podatków lokalnych sprzyjająca rozwojowi przedsiębiorczości
		1.2.3 Uchwalanie proinwestycyjnych budżetów Miasta
		1.2.4 Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów strategicznych z punktu widzenia rozwoju
		1.2.5 Wspieranie przedsięwzięć realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego
		1.2.6 Wzrost ilości podmiotów gospodarczych
		1.2.7 Tworzenie klimatu probiznesowego
		1.2.8 Upraszczenie procedur administracyjnych związanych z obsługą przedsiębiorców
	1.3 Wspieranie przedsiębiorstw poprzez aktywną i partnerską współpracę organizacji gospodarczych, okołobiznesowych i samorządu Miasta	1.3.1 Upowszechnianie herbu i logo Miasta na produktach
		1.3.2 Tworzenie warunków do rozwoju funduszu pożyczkowego oraz funduszu poręczeń kredytowych dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)
		1.3.3 Organizowanie szkoleń w zakresie przedsiębiorczości
		1.3.4 Utworzenie parku naukowo-technologicznego, inkubatora technologicznego oraz biblioteki naukowo-technicznej
	1.4 Promocja gospodarcza Miasta	1.4.1 Budowa systemu opisu lokalnego biznesu
		1.4.2 Działania promocyjne służące pozyskaniu inwestorów
		1.4.3 Pomoc w zewnętrznej promocji firm lokalnych
	1.5 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	1.5.1 Zwiększenie dostępności do komputerów i wiedzy komputerowej
		1.5.2 Rozwój usług informatycznych szczególnie w administracji i obsłudze biznesu
		1.5.3 Osiągnięcie wysokiego poziomu informatyzacji społeczności lokalnej

Priorytet	Cel	Działanie
2. PRZYCHYLNE ŻYCIU ŚRODOWISKO	2.1 Opieka nad dziedzictwem kulturowo-historycznym Miasta, wzbogacanie oferty kulturalnej, rozrywkowej i turystycznej	2.1.1 Odbudowa, rekonstrukcja i rewitalizacja obiektów o dużym znaczeniu kulturowo-historycznym
		2.1.2 Kultywowanie tradycji miejskich
		2.1.3 Rozwój istniejących i kreowanie nowych wydarzeń kulturalnych i produktów turystycznych Miasta
		2.1.4 Opracowanie długookresowego programu funkcjonowania Muzeum Regionalnego oraz nowego projektu Muzeum Bitwy nad Bzurą
		2.1.5. Wspieranie działalności artystycznej kutnowskich twórców
		2.1.6. Budowa i modernizacja placówek kulturalnych
	2.2 Wzbogacanie oferty edukacyjnej Miasta	2.2.1 Wspieranie utworzenia szkoły wyższej o profilu technicznym
		2.2.2. Dostosowywanie oferty edukacyjnej Miasta do potrzeb lokalnego rynku pracy
		2.2.3. Poprawa stanu technicznego oraz doposażanie szkół i przedszkoli podległych Miastu
	2.3 Upowszechnienie sportu niekwalifikowanego, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży	2.3.1 Budowa i modernizacja obiektów sportowych
		2.3.2. Wzbogacenie oferty w zakresie pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży
		2.3.3. Budowa centrum widowiskowo-sportowego (hala widowiskowo-sportowa, zespół basenów), sezonowego sztucznego lodowiska, krytego kortu tenisowego oraz ścieżek rowerowych
	2.4 Podniesienie poziomu sportu kwalifikowanego	2.4.1 Wspieranie priorytetowych dyscyplin sportowych
		2.4.2. Stworzenie mechanizmu wspierania przez budżet Miasta organizacji pozarządowych działających w dziedzinie sportu kwalifikowanego
	2.5 Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji strategii rozwoju Miasta	2.5.1 Realizacja przejrzystego i motywującego systemu dotowania zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego
	2.6 Poprawa stanu środowiska naturalnego Miasta	2.6.1 Gospodarka odpadami komunalnymi
		2.6.2 Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz paliw alternatywnych - skorelowanie tych działań z programem ucieplnienia Miasta
		2.6.3 Kompleksowa ochrona doliny rzeki Ochni
		2.6.4 Rewaloryzacja zieleni miejskiej
		2.6.5 Budowa zbiornika wodnego dla celów rekreacyjnych i retencji
		2.6.6 Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży
	2.7 Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców	2.7.1 Opracowanie programu poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego
		2.7.2 Wyzwolenie inicjatyw obywatelskich w zakresie poprawy bezpieczeństwa
	2.8 Kreowanie pozytywnego wizerunku Miasta	2.8.1 Opracowanie i realizacja „Strategii Promocji Miasta”
		2.8.2. Stworzenie i konsekwentna realizacja programów edukacji regionalnej dzieci i młodzieży
		2.8.3 Wzbogacanie przestrzeni Miasta
		2.8.4. Wspieranie programów medialnych dotyczących Kutna
		2.8.5. Wspieranie inicjatyw miastotwórczych

Priorytet	Cel	Działanie
3. KUTNO MIASTO WSPIERAJĄCE SWOICH MIESZKAŃCÓW	3.1 Podnoszenie stanu zdrowotności mieszkańców	3.1.1 Monitoring potrzeb zdrowotnych i ich zaspokajanie
		3.1.2 Stworzenie systemu badania stanu zdrowotności mieszkańców
		3.1.3 Oświata zdrowotna w szkołach
		3.1.4 Współpraca i prezentacja osiągnięć organizacji pozarządowych działających w ochronie zdrowia
		3.1.5 Realizacja programu wspierania inicjatyw w zakresie ochrony zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych
		3.1.6 Budowa infrastruktury dla osób niepełnosprawnych
	3.2 Rozwój mieszkalnictwa	3.2.1 Realizacja programu społecznego budownictwa czynszowego
		3.2.2 Budowa lub adaptacja budynków na lokale komunalne
		3.2.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta
		3.2.4 Przygotowywanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe
		3.2.5 Opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego umożliwiających realizację budownictwa mieszkaniowego
	3.3 Doskonalenie form pomocy dla mieszkańców	3.3.1 Usprawnienie samorządowego systemu pomocy społecznej
		3.3.2 Wspieranie inicjatyw zwiększających dostępność do opieki osobom nieuleczalnie chorym oraz starszym
		3.3.3 Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych
		3.3.4 Stworzenie systemu szkoleń uwzględniających rzeczywiste potrzeby rynku pracy
		3.3.5 Pomoc w pozyskiwaniu dofinansowania zewnętrznego dla organizacji pozarządowych
		3.3.6 Stworzenie urzędu przyjaznego petentom
		3.3.7 Stworzenie mechanizmu trwałego zatrudniania osób bezrobotnych poprzez akcję „Dobry pracownik robót publicznych”
	3.4. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do różnych form kształcenia,	3.4.1 Stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz określenie sposobu ich finansowania
		3.4.2 Wspieranie inicjatyw obywatelskich w zakresie kształcenia, wychowania i opieki
	3.5. Wspieranie aktywności środowisk osiedlowych	3.5.1 Pomoc samorządowych placówek w zakresie organizacji działań pomocowych, kulturalno-rozrywkowych i sportowych w osiedlach mieszkaniowych
		3.5.2 Utworzenie klubów osiedlowych w osiedlach mieszkaniowych:

Priorytet 1. Trwały rozwój gospodarczy

Cel 1.1. Rozwój infrastruktury technicznej

Działanie 1.1.1. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, gazowej, energetycznej oraz telekomunikacyjnej

W kolejnych latach budowa sieci wodno-kanalizacyjnej realizowana będzie w ramach porządkowania gospodarki wodno-ściekowej w mieście w oparciu o Plan Aglomeracji Kutna oraz trzyletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych opracowywane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji oraz Grupową Oczyszczalnię Ścieków. Zwiększone zostaną nakłady na budowę kanalizacji deszczowej oraz separatorów. Tworzone będą warunki do rozwoju sieci gazowej, energetycznej i telekomunikacyjnej.

Działanie 1.1.2. Modernizacja systemu ogrzewania w mieście

Ze względu na znaczny stopień dekapitalizacji istniejących źródeł ciepła oraz niewydolny system przesyłu, konieczna staje się modernizacja miejskiego systemu ogrzewania. Zaktualizowany zostanie plan zaopatrzenia Miasta w ciepło, uwzględniający prognozę bilansu ciepła w najbliższych latach, wymagania ochrony środowiska, wskaźniki techniczno-ekonomiczne oraz możliwe źródła finansowania planowanych przedsięwzięć inwestycyjno-modernizacyjnych.

Działanie 1.1.3. Budowa nowych oraz modernizacja istniejących dróg

Planowana jest realizacja inwestycji drogowych o istotnym znaczeniu dla Miasta z punktu widzenia rozwoju gospodarczego oraz jakości życia mieszkańców Kutna, w tym:

- 1) współdziałanie w wykonaniu projektu „Zwiększenie dostępności komunikacyjnej dzielnicy przemysłowej Kutna – remont wiaduktu nad torami PKP” we współpracy z powiatem i w oparciu o środki unijne,
- 2) budowa zachodniej obwodnicy Miasta wraz z przeprawą przez rzekę Ochnię. W ramach tej inwestycji przewidywana jest budowa lub modernizacja ulic: Marii Curie-Skłodowskiej, Gen. S. Maczka, Wygoda, Bałtycka z włączeniem w ulicę Mickiewicza. Obwodnica przejmie lokalny ruch samochodów z kierunku północ - południe odciążając centrum Miasta,
- 3) dokończenie budowy drogi łączącej ul. Wschodnią z ul. Metalową i ul. Łąkoszyńską. Inwestycja ta spowoduje wzrost aktywności gospodarczej w dzielnicy przemysłowej Skłęczki oraz złagodzi problemy komunikacyjne występujące na tym terenie,
- 4) kontynuowana będzie modernizacja miejskiego układu komunikacji, a w szczególności budowa dróg lokalnych i wylotowych z miasta oraz parkingów.

Działanie 1.1.4. Modernizacja bazy MZK

Zakłada się modernizację wraz z dojazdami istniejącej bazy MZK.

Działanie 1.1.5. Stworzenie warunków do budowy dworca autobusowego

Samorząd lokalny dążyć będzie do pozyskania terenów znajdujących się w sąsiedztwie dworca kolejowego z przeznaczeniem pod budowę dworca komunikacji samochodowej. Skojarzenie przejazdów kolejowych z samochodowymi przyczyni się do ułatwień w podróżowaniu osób przyjezdnych oraz mieszkańców Kutna.

Cel 1.2. Polityka proinwestycyjna**Działanie 1.2.1. Tworzenie programów pomocowych dla przedsiębiorców inwestujących i tworzących nowe miejsca pracy**

Wspierane będą działania i projekty służące rozwojowi przedsiębiorczości i przyczyniające się do łagodzenia problemu bezrobocia. Uchwalone przez Radę Miasta programy pomocowe, pomocy regionalnej oraz „de minimis” dla przedsiębiorców inwestujących i tworzących nowe miejsca pracy będą poddawane corocznej ewaluacji.

Działanie 1.2.2. Polityka podatków lokalnych sprzyjająca rozwojowi przedsiębiorczości

Polityka Miasta w zakresie podatków lokalnych będzie charakteryzowała się uchwalaniem przez Radę Miasta umiarkowanych stawek podatkowych. Dotyczy to przede wszystkim podatku od nieruchomości dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą oraz podatku od budowli, które mają wpływ na koszty funkcjonowania przedsiębiorstw.

Działanie 1.2.3. Uchwalanie proinwestycyjnych budżetów Miasta

Przewiduje się, że w budżecie Miasta środki przeznaczone corocznie na inwestycje będą stanowiły co najmniej 20% dochodów samorządowych pomniejszonych o subwencję oświatową. W celu maksymalizacji efektów rzeczowych będą czynione starania aby środki budżetowe przy realizacji przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym bądź modernizacyjnym, stanowiły jedno ze źródeł finansowania i umożliwiały generowanie środków zewnętrznych.

Działanie 1.2.4. Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów strategicznych z punktu widzenia rozwoju gospodarczego Miasta

Planuje się kontynuowanie procesu uchwalania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego Miasta (szczególnie w dzielnicy przemysłowej Skłęczki), których cechą charakterystyczną będzie wskazanie terenów aktywności

gospodarczej, przeznaczonych pod lokalizację inwestycji przemysłowych, handlowych i usługowych.

Działanie 1.2.5. Wspieranie przedsięwzięć realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego

Formuła partnerstwa publiczno-prywatnego ma szansę stać się jedną z bardziej efektywnych form finansowania zadań inwestycyjnych realizowanych przez samorząd lokalny. Opracowane zostaną przejrzyste zasady współpracy samorządu i partnerów prywatnych, które będą podstawą skutecznej realizacji wspólnych przedsięwzięć.

Działanie 1.2.6. Wzrost ilości podmiotów gospodarczych

W Kutnie ilość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą jest znacznie niższa niż w podobnej wielkości miastach województwa łódzkiego. Zwiększanie zatrudnienia w obecnie funkcjonujących przedsiębiorstwach jest ograniczone, zatem wspierane będą działania służące samozatrudnieniu. Wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy i innymi instytucjami i organizacjami tworzone będą programy zachęcające mieszkańców naszego Miasta do podejmowania działalności gospodarczej.

Działanie 1.2.7. Tworzenie klimatu probiznesowego

Konsekwentnie budowany będzie korzystny dla przedsiębiorców miejscowych i zewnętrznych – inwestujących w Kutnie – klimat probiznesowy. Jego istotnym elementem będzie faktyczna pomoc ze strony samorządu lokalnego oraz instytucji i organizacji pozarządowych (m.in. Powiatowy Urząd Pracy, Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego S.A., Regionalna Izba Gospodarcza, Klub Biznesmena i Menedżera) dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Dotychczasowa dobra współpraca z kutnowskimi instytucjami okołobiznesowymi będzie kontynuowana także w przyszłości.

Działanie 1.2.8. Upraszczenie procedur administracyjnych związanych z obsługą przedsiębiorców

Dokonany zostanie przegląd procedur administracyjnych związanych z rozpoczynaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej w celu wyeliminowania zbędnych czynności. W Urzędzie Miasta utworzone zostanie Lokalne Okienko Przedsiębiorczości, w którym osoba zainteresowana będzie mogła załatwić wszelkie formalności związane z uruchomieniem działalności gospodarczej.

Cel 1.3. Wspieranie przedsiębiorstw poprzez aktywną i partnerską współpracę organizacji gospodarczych, okołobiznesowych i samorządu Miasta

Działanie 1.3.1. Upowszechnianie herbu i logo Miasta na produktach

Herb i logo na produktach pochodzących z Kutna będzie jednym z elementów promocji Miasta, korzystnie wpływającym także na rozpoznawalność produktów sprzedawanych przez kutnowskich przedsiębiorców.

Działanie 1.3.2. Tworzenie warunków do rozwoju funduszu pożyczkowego oraz funduszu poręczeń kredytowych dla małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)

Fundusz pożyczkowy oraz fundusz poręczeń kredytowych są istotnymi instrumentami wsparcia dla funkcjonujących w Kutnie i regionie małych i średnich przedsiębiorstw. Miasto jako aktywny akcjonariusz Agencji Rozwoju Regionu Kutnowskiego S.A. – jednostki zarządzającej obydwoma funduszami – będzie wspierać działania służące ich efektywniejszemu wykorzystywaniu oraz wzmacnianiu kapitałowemu.

Działanie 1.3.3. Organizowanie szkoleń w zakresie przedsiębiorczości

Miasto we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami i organizacjami wspomagać będzie finansowo i organizacyjnie szkolenia z zakresu przedsiębiorczości adresowane do osób rozpoczynających i prowadzących działalność gospodarczą.

Działanie 1.3.4. Utworzenie parku naukowo-technologicznego, inkubatora technologicznego oraz biblioteki naukowo-technicznej

Na terenach przemysłowych Miasta przy współpracy ze szkołami wyższymi, organizacjami przedsiębiorców oraz przy wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania utworzony zostanie park naukowo-technologiczny oraz inkubator technologiczny. Będą one stymulowały rozwój podmiotów realizujących projekty innowacyjne, charakteryzujące się wysokim poziomem technicznym i technologicznym. Zorganizowana zostanie biblioteka naukowo-techniczna świadcząca pomoc przedsiębiorcom.

Cel 1.4. Promocja gospodarcza Miasta

Działanie 1.4.1. Budowa systemu opisu lokalnego biznesu

Materiały reklamowe Kutna zawierać będą informacje opisujące gospodarczą część Miasta (firmy oraz organizacje gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku, możliwości kooperacji i współpracy itd.). Dla rozwoju i promocji lokalnego biznesu wykorzystywane będą ścieżki informacyjne samorządu, firm i organizacji gospodarczych regionu.

Działanie 1.4.2. Działania promocyjne służące pozyskaniu inwestorów

Poprzez tworzenie warunków do inwestowania tj. wyposażanie w infrastrukturę techniczną terenów inwestycyjnych, opracowywanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, zachęty podatkowe, Kutno ma szansę stać się rozpoznawalnym produktem prezentowanym na targach i konferencjach potencjalnym

inwestorom. Stała współpraca z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną, izbami gospodarczymi oraz wykorzystywanie kontaktów bilateralnych będą nieodzownymi elementami polityki promocyjnej Miasta.

Działanie 1.4.3. Pomoc w zewnętrznej promocji firm lokalnych

We współpracy z organizacjami przedsiębiorców uczestnictwo Miasta w targach lub wystawach wykorzystywane będzie do prezentacji i promocji podmiotów gospodarczych z terenu Miasta i regionu.

Cel 1.5. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Działanie 1.5.1. Zwiększenie dostępności do komputerów i wiedzy komputerowej

Opracowany zostanie program poprawy dostępności mieszkańców Kutna do komputerów (szczególnie dla dzieci i młodzieży) przy wykorzystaniu również zewnętrznych źródeł finansowania.

Działanie 1.5.2. Rozwój usług informatycznych szczególnie w administracji i obsłudze biznesu

W Urzędzie Miasta wprowadzony zostanie elektroniczny obieg dokumentów, dzięki któremu każdy mieszkaniec Kutna oraz każda firma wyposażona w certyfikowany podpis elektroniczny będzie mogła składać drogą elektroniczną wszelkie podania i wnioski oraz tą samą drogą otrzymywać odpowiedź lub decyzję. Uruchomione zostaną kioski multimedialne, które będą zapewniały dostęp do informacji oraz umożliwią osobom zainteresowanym sprawdzenie na jakim etapie rozpatrywania jest ich sprawa.

Działanie 1.5.3. Osiągnięcie wysokiego poziomu informatyzacji społeczności lokalnej

W oparciu o sieć bezprzewodową stworzony zostanie wspólny system informatyczny Urzędu Miasta i podległych jednostek organizacyjnych. Zapewni on szeroki wachlarz usług informatycznych m.in.: bezpłatny dostęp do Internetu, bezpłatne połączenia telefoniczne między jednostkami, a przede wszystkim dostęp do informacji miejskich.

PRIORYTET 2. PRZYCHYLNE ŻYCIU ŚRODOWISKO

Cel 2.1. Opieka nad dziedzictwem kulturowo-historycznym Miasta, wzbogacanie oferty kulturalnej, rozrywkowej i turystycznej

Działanie 2.1.1. Odbudowa, rekonstrukcja i rewitalizacja obiektów o dużym znaczeniu kulturowo-historycznym

Samorząd lokalny dążyć będzie do pozyskania dla Miasta i odbudowy obiektów o dużym znaczeniu zabytkowym takich jak: Pałac Saski (z przeznaczeniem na centrum kulturowo-muzealne) oraz Dom Dochodowy Straży Pożarnej. Obiekty te po uregulowaniu stanów prawnych będą włączone w opracowany „Program rewitalizacji Miasta Kutna”, którego realizacja będzie współfinansowana ze środków Unii Europejskiej.

Działanie 2.1.2 Kulturowanie tradycji miejskich

Wspierane będą działania zmierzające do odsłaniania, przywracania i twórczej kontynuacji wątków tradycji miejskiej i narodowej związanej w szczególności z Bitwą nad Bzurą (pod Kutnem), powrotem do Polski Błękitnej Armii gen. Hallera, Pałacem Saskim oraz wybitnymi postaciami wywodzącymi się z Kutna i regionu.

Działanie 2.1.3. Rozwój istniejących i kreowanie nowych wydarzeń kulturalnych i produktów turystycznych Miasta

Wspólnie z powiatem podejmowane będą działania służące rozwojowi istniejących i nowych wydarzeń kulturalnych i produktów turystycznych. Dotyczy to m.in. Święta Róży, festiwali: im. Szaloma Asza, Złoty Środek Poezji oraz Stacji Kutno, a także imprez baseballowych, dla których należy poszukiwać nowych form prezentacji i oddziaływania. Podejmowane będą działania na rzecz wzrostu zainteresowania tymi wydarzeniami i produktami ze strony mieszkańców Kutna oraz turystów odwiedzających nasze miasto.

Działanie 2.1.4. Opracowanie długookresowego programu funkcjonowania Muzeum Regionalnego oraz nowego projektu Muzeum Bitwy nad Bzurą

Program funkcjonowania Muzeum Regionalnego w większym, niż dotychczas, stopniu uwzględni potrzeby Miasta i jego społeczności. Kutno w świadomości mieszkańców Polski kojarzone jest z Bitwą nad Bzurą niejednokrotnie nazywaną też Bitwą pod Kutnem. Powstanie profesjonalnego Muzeum – z wykorzystaniem nowoczesnych technik ekspozycji i prezentacji – winno stać się atrakcją turystyczną większej rangi.

Działanie 2.1.5. Wspieranie działalności artystycznej kutnowskich twórców

Miasto obejmie swoim mecenatem wartościowe projekty artystyczne twórców działających w Kutnie oraz udzieli pomocy przy tworzeniu galerii sztuki i rękodziela ludowego.

Działanie 2.1.6. Budowa i modernizacja placówek kulturalnych

Zrealizowana będzie rozbudowa i modernizacja Kutnowskiego Domu Kultury, której celem jest przystosowanie obiektu do aktualnych wymagań w zakresie prezentacji sztuk teatralnych i występów muzycznych. W parku Traugutta planowana jest budowa amfiteatru, z wykorzystaniem istniejącego ukształtowania terenu. Zrealizowana zostanie modernizacja obiektów Muzeum Regionalnego.

Cel 2.2. Wzbogacanie oferty edukacyjnej Miasta

Działanie 2.2.1. Wspieranie utworzenia szkoły wyższej o profilu technicznym

Miasto dążyć będzie do utworzenia w Kutnie szkoły wyższej o profilu technicznym, która przygotowywać będzie specjalistów średniego i wyższego szczebla dla istniejących i nowych przedsiębiorstw w regionie.

Działanie 2.2.2. Dostosowywanie oferty edukacyjnej Miasta do potrzeb lokalnego rynku pracy

Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych będzie skorelowana z potrzebami kadrowymi kutnowskich przedsiębiorstw. Potrzeby te będą wynikały z corocznych badań prowadzonych przez wyspecjalizowane jednostki.

Działanie 2.2.3. Poprawa stanu technicznego oraz doposażanie szkół i przedszkoli podległych Miastu

Realizowany będzie program kompleksowej termomodernizacji oraz doposażania (w szczególności komputeryzacji) wszystkich szkół i przedszkoli podległych Miastu przy wykorzystaniu środków zewnętrznych.

Cel 2.3. Upowszechnienie sportu niekwalifikowanego, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży

Działanie 2.3.1. Budowa i modernizacja obiektów sportowych

Realizowany będzie uchwalony przez Radę Miasta „Program Rozwoju Bazy Sportowej Miasta Kutno na lata 2006-2010”. Oprócz przedsięwzięć uwzględnionych w programie (dotyczą one przede wszystkim obiektów przyszkolnych) będą podejmowane działania zmierzające do tworzenia infrastruktury sportowej w osiedlach mieszkaniowych.

Działanie 2.3.2. Wzbogacenie oferty w zakresie pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży

W porozumieniu z dyrektorami szkół oraz organizacjami pozarządowymi tworzona będzie corocznie oferta dotycząca zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych o charakterze sportowo-rekreacyjnym dofinansowywanych z budżetu Miasta.

Działanie 2.3.3. Budowa centrum widowiskowo-sportowego (hala widowiskowo-sportowa, zespół basenów), sezonowego sztucznego lodowiska, krytego kortu tenisowego oraz ścieżek rowerowych

W sąsiedztwie Europejskiego Centrum Szkolenia Małej Ligi Baseball'a oraz Szpitala Powiatowego planowana jest budowa centrum widowiskowo-sportowego (mającego również funkcje rehabilitacyjno-sportowe) o znaczeniu ponadregionalnym. Z uwagi na przewidywane bardzo wysokie koszty planowanej inwestycji, przedsięwzięcie to realizowane będzie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego przy wykorzystaniu środków z Unii Europejskiej oraz funduszy celowych. Opracowany zostanie program budowy ścieżek rowerowych.

Cel 2.4. Podniesienie poziomu sportu kwalifikowanego

Działania 2.4.1. Wspieranie priorytetowych dyscyplin sportowych

Realizowana będzie uchwalona przez Radę Miasta „Strategia Rozwoju Kultury Fizycznej i Turystyki na terenie Miasta Kutna”. Uznaje się za priorytetowe następujące dyscypliny sportowe: baseball, piłka nożna, koszykówka i lekkoatletyka.

Klasy sportowe w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych będą bezpośrednim zapleczem priorytetowych dyscyplin sportu kwalifikowanego.

Podjęmowane będą działania sprzyjające zorganizowaniu medycyny sportowej.

System wynagradzania trenerów będzie uwzględniał uzyskiwane efekty sportowe i posiadane kwalifikacje.

Działanie 2.4.2. Stworzenie mechanizmu wspierania przez budżet Miasta organizacji pozarządowych działających w dziedzinie sportu kwalifikowanego

Stworzony zostanie przejrzysty system wspierania przez samorząd organizacji działających w dziedzinie sportu kwalifikowanego uwzględniający uzyskiwane wyniki sportowe i zapewniający finansowanie:

- 1) kosztów eksploatacji obiektów sportowych będących własnością Miasta,
- 2) działalności merytorycznej, w szczególności dzieci i młodzieży.

Cel 2.5. Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji strategii rozwoju Miasta

Działanie 2.5.1. Realizacja przejrzystego i motywującego systemu dotowania zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Aktywność organizacji pozarządowych sprzyja rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego. Zwiększaniu dotacji przeznaczonych na zadania realizowane przez organizacje

pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego będzie towarzyszyć wypracowanie systemu publicznej oceny realizowanych zadań.

Cel 2.6. Poprawa stanu środowiska naturalnego Miasta

Działanie 2.6.1. Gospodarka odpadami komunalnymi

Planowana jest modernizacja składowiska odpadów komunalnych w Krzyżanówku poprzez wzbogacenie o dodatkowe elementy technologiczne i instalacje tj. sortownię odpadów wraz z produkcją paliwa zastępczego oraz budowę kwater na azbest i inne odpady niebezpieczne.

Przewidywana jest również zmiana technologii obecnego sposobu składowania odpadów. Pozwoli to na realizację zadań gminnych zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami i uznanie składowiska za wiodące w zakresie unieszkodliwiania i zagospodarowania odpadów w podregionie północnym regionu łódzkiego.

Działanie 2.6.2 Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz paliw alternatywnych – skorelowanie tych działań z programem ocieplnienia Miasta

W ramach modernizacji miejskiego systemu ciepłowniczego uwzględniona zostanie energia pozyskiwana ze źródeł odnawialnych i paliw alternatywnych. Dotyczy to energii geotermalnej oraz paliw zastępczych z odpadów komunalnych, wykorzystywanych także do produkcji energii elektrycznej.

Działanie 2.6.3. Kompleksowa ochrona doliny rzeki Ochni

Opracowany zostanie plan ochrony i rewitalizacji doliny rzeki Ochni. Wspólnie z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych realizowane będą niżej wymienione zadania:

- 1) budowa obiektów piętrzących wody rzeki Ochni na odcinku od ul. Troczewskiego do ul. Wygoda,
- 2) budową jazu Zawady przy ul. Wodnej.

Finansowanie powyższych zadań oparte będzie o środki zewnętrzne.

Działanie 2.6.4. Rewaloryzacja zieleni miejskiej

Opracowany i wdrożony zostanie projekt rewaloryzacji zieleni z infrastrukturą towarzyszącą i obiektami małej architektury w parkach, skwerach i innych miejscach Kutna. W proponowanych przez projektantów kompozycjach kwiatowych szczególnie eksponowane będą róże, które mają stać się elementem produktu turystycznego Miasta.

Działanie 2.6.5. Budowa zbiornika wodnego dla celów rekreacyjnych i retencji

Wspólnie z powiatem oraz okolicznymi gminami planowana jest budowa zbiornika wodnego, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, służącego celom retencji oraz zapewniającego mieszkańcom Kutna i regionu możliwość wypoczynku i rekreacji.

Działanie 2.6.6. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży

Przy współpracy ze Starostwem Powiatowym, Związkiem Gmin Regionu Kutnowskiego oraz organizacjami pozarządowymi będą realizowane działania polegające na:

- 1) propagowaniu zasad zrównoważonego rozwoju,
- 2) opracowaniu i realizacji programu edukacji ekologicznej z uwzględnieniem lokalnego i regionalnego stanu ochrony środowiska naturalnego,
- 3) powołaniu Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej.

Cel 2.7. Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców**Działanie 2.7.1. Opracowanie programu poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego**

Opracowany program poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego w mieście uwzględnił będzie:

- 1) stworzenie systemu monitorowania wizyjnego Miasta poprzez zainstalowanie w newralgicznych punktach Miasta kamer obsługiwanych z centrum operacyjnego,
- 2) zwiększenie obsady kadrowej w Straży Miejskiej, dzięki czemu możliwe będzie wprowadzenie 7 dniowego i całodobowego systemu pracy strażników,
- 3) kontynuowanie działań prewencyjnych w zakresie bezpieczeństwa publicznego m.in. poprzez ściślejszą współpracę straży miejskiej z policją.

Działanie 2.7.2. Wyzwolenie inicjatyw obywatelskich w zakresie poprawy bezpieczeństwa

We współpracy z mieszkańcami opracowana zostanie mapa najczęstszych naruszeń bezpieczeństwa publicznego w mieście, która będzie podstawą do wzmożonych działań służb policyjnych i straży miejskiej na wskazanych obszarach. Samorząd lokalny dążyć będzie do zapewnienia udziału mieszkańców w wyborze najlepszych dzielnicowych Kutna.

Cel 2.8. Kreowanie pozytywnego wizerunku Miasta

Działanie 2.8.1 Opracowanie i realizacja „Strategii Promocji Miasta”

Prezydent Miasta powoła zespół złożony z fachowców i przedstawicieli zainteresowanych środowisk w celu opracowania „Strategii Promocji Miasta”.

Działanie 2.8.2. Stworzenie i konsekwentna realizacja programów edukacji regionalnej dzieci i młodzieży

Przygotowane zostaną programy dotyczące edukacji regionalnej, których realizacja sprzyjać będzie pogłębianiu wiedzy o regionie oraz wzmocnieniu więzi z miastem i regionem wśród uczniów kutnowskich szkół.

Działanie 2.8.3. Wzbogacanie przestrzeni Miasta

Przestrzeń Miasta zostanie wzbogacona o obiekty służące upamiętnieniu historii Kutna i Polski oraz inne obiekty o charakterze artystycznym.

Działanie 2.8.4. Wspieranie programów medialnych dotyczących Kutna

Wspierane będą wartościowe programy medialne dotyczące Kutna.

Działanie 2.8.5. Wspieranie inicjatyw miastotwórczych

Stymulowane i wspomagane będą inicjatywy wydawnicze, wystawiennicze, sympozja naukowe i popularnonaukowe oraz wydarzenia artystyczne służące kreowaniu pozytywnego wizerunku Miasta.

PRIORYTET 3. KUTNO MIASTO WSPIERAJĄCE SWOICH MIESZKAŃCÓW

Cel 3.1. Podnoszenie stanu zdrowotności mieszkańców

Działanie 3.1.1. Monitoring potrzeb zdrowotnych i ich zaspokajanie

Działania samorządu Miasta Kutna we współpracy ze służbą zdrowia i organizacjami pozarządowymi będą koncentrować się na przygotowaniu i wdrażaniu programów profilaktyki zdrowotnej. Szczególna uwaga będzie poświęcona chorobom cywilizacyjnym takim jak: cukrzyca, choroby nowotworowe, choroby układu krążenia. Organizowane będą badania okresowe dające szansę wczesnego wykrycia i wyleczenia chorób takich jak nowotwory, jaskra, uzależnienia. Szczególnie zwrócona będzie uwaga na potrzeby zdrowotne dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych.

Działanie 3.1.2. Stworzenie systemu badania stanu zdrowotności mieszkańców

Działanie to będzie polegało na corocznym badaniu opinii społecznej przez wyspecjalizowaną jednostkę, a ocenie będą podlegały potrzeby zdrowotne, stopień ich zaspokajania oraz ocena funkcjonowania jednostek służby zdrowia.

Działanie 3.1.3. Oświata zdrowotna w szkołach

We współpracy z zakładami opieki zdrowotnej, Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz organizacjami pozarządowymi realizowane będą programy edukacji zdrowotnej w szkołach. Programy obejmować będą tematykę bieżących zagrożeń zdrowia oraz zagadnienia z zakresu profilaktyki i higieny. W dziedzinie tej organizowane będą też konkursy dla uczniów. Samorząd lokalny dążyć będzie do zapewnienia stałej opieki medycznej w placówkach oświatowych.

Działanie 3.1.4. Współpraca i prezentacja osiągnięć organizacji pozarządowych działających w ochronie zdrowia

W porozumieniu z organizacjami pozarządowymi opracowany zostanie program spotkań integracyjnych, w ramach których odbywać się będzie prezentacja dokonań fundacji i stowarzyszeń działających w ochronie zdrowia. Organizatorami spotkań będą w uzgodnionej kolejności poszczególne organizacje. Budowane będą więzi pomiędzy organizacjami mającymi wpływ na podnoszenie jakości życia poprzez organizowanie spotkań w celu wzajemnej komunikacji i otwarcia się na inne środowiska, np.: szkoły, organizacje biznesowe, uroczyste obchody Dnia Wolontariusza, itd.

Działanie 3.1.5. Realizacja programu wspierania inicjatyw w zakresie ochrony zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych

W oparciu o propozycje zgłaszane przez organizacje, opracowane i realizowane będą programy wsparcia inicjatyw obywatelskich dotyczące ochrony zdrowia, nastawione na zmniejszanie problemów osób niepełnosprawnych, zwiększanie dostępności opieki i sprzętu medycznego itd. Obejmować one będą również edukację i promocję zdrowego stylu życia.

Działanie 3.1.6. Budowa infrastruktury dla osób niepełnosprawnych

Obiekty użyteczności publicznej będą przystosowywane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Zmodernizowane zostaną przejścia dla pieszych.

Cel 3.2. Rozwój mieszkalnictwa

Działanie 3.2.1. Realizacja programu społecznego budownictwa czynszowego

Kontynuowany będzie program społecznego budownictwa czynszowego przy wykorzystaniu środków pochodzących z preferencyjnych kredytów z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego.

Działanie 3.2.2. Budowa lub adaptacja budynków na lokale komunalne

Dla rodzin o niskich dochodach budowane lub adaptowane będą budynki z przeznaczeniem na lokale komunalne.

Działanie 3.2.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów Miasta

W I półroczu 2006 roku opracowany zostanie program rewitalizacji Miasta Kutna, którego celem będzie ożywienie gospodarcze i społeczne oraz odnowa techniczna zdegradowanych obszarów miejskich. Program realizowany będzie przy wykorzystaniu środków z Unii Europejskiej.

Działanie 3.2.4. Przygotowywanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe

Podejmowane będą działania zmierzające do wykupu terenów przewidzianych pod budownictwo mieszkaniowe, wyposażanie ich w infrastrukturę techniczną oraz oferowanie do sprzedaży potencjalnym inwestorom realizującym budownictwo jedno i wielorodzinne.

Działanie 3.2.5. Opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego umożliwiających realizację budownictwa mieszkaniowego

Zwiększona zostanie ilość miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów przewidzianych pod budownictwo mieszkaniowe, w szczególności pod budownictwo wielorodzinne.

Cel 3.3. Doskonalenie form pomocy dla mieszkańców

Działanie 3.3.1. Usprawnienie samorządowego systemu pomocy społecznej

Samorząd lokalny dążyć będzie do systematycznej poprawy jakości usług świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz instytucje z nim współpracujące, poprzez wypracowanie lepszych form rozpoznawania potrzeb mieszkańców oraz adresowanie pomocy społecznej do osób rzeczywiście potrzebujących.

Działanie 3.3.2 Wspieranie inicjatyw zwiększających dostępność do opieki osobom nieuleczalnie chorym oraz starszym.

Miasto wspierać będzie realizację projektów zwiększających dostępność do opieki szczególnie w odniesieniu do osób nieuleczalnie chorych i starszych nie mogących samodzielnie funkcjonować w dotychczasowym środowisku. Dotyczy to przede wszystkim takich inicjatyw jak: budowa stacjonarnego hospicjum oraz niepublicznego domu pomocy społecznej.

Działanie 3.3.3. Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych

Osobom posiadającym kwalifikacje oraz pozytywnie ocenionym po zakończeniu zatrudnienia w różnych programach, wskazywane będą możliwości uruchomienia działalności gospodarczej. Będą oni także informowani o różnych formach pomocy świadczonej przez kutnowskie instytucje dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.

Działanie 3.3.4. Stworzenie systemu szkoleń uwzględniających rzeczywiste potrzeby rynku pracy

Prezydent Miasta będzie organizował corocznie spotkania z udziałem przedstawicieli powiatowego Urzędu Pracy, pracodawców i ich organizacji oraz jednostek szkolących w celu ustalania priorytetów dotyczących szkoleń i kursów oraz ich dostosowywania do rzeczywistych potrzeb rynku pracy.

Działanie 3.3.5. Pomoc w pozyskiwaniu dofinansowania zewnętrznego dla organizacji pozarządowych

Urząd Miasta zapewnić będzie profesjonalną pomoc organizacjom pozarządowym w rozpoznawaniu i pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania ich działalności.

Działanie 3.3.6. Stworzenie urzędu przyjaznego petentom

Uruchomione zostanie centrum obsługi mieszkańców umożliwiające petentom załatwienie w jednym miejscu większości spraw urzędowych. Wprowadzone zostaną nowe tablice informacyjne, a działalność urzędu będzie oceniana poprzez ankietowanie petentów, itp.

Działanie 3.3.7. Stworzenie mechanizmu trwałego zatrudniania osób bezrobotnych poprzez akcję „Dobry pracownik robót publicznych”

Wprowadzona zostanie zasada stałej oceny osób zatrudnionych w ramach realizowanych przez Urząd Miasta programów dla bezrobotnych (staże, prace interwencyjne, roboty publiczne). Oceny dokonywać będą bezpośredni przełożeni osób zatrudnionych i przekazywać je organizatorowi odpowiedzialnemu za nabór osób. Staną się one podstawą do stworzenia (aktualizowanego okresowo) wykazu najlepszych pracowników, który byłby wykorzystywany przez Powiatowy Urząd Pracy w czasie kontaktów z pracodawcami oferującymi pracę.

Cel 3.4 – Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do różnych form kształcenia, wychowania i opieki

Działanie 3.4.1. Stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz określenie sposobu ich finansowania

W porozumieniu z dyrektorami szkół, samorządami uczniowskimi i radami rodziców oraz organizacjami pozarządowymi stworzona zostanie oferta dotycząca zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych uwzględniająca zainteresowania i potrzeby uczniów oraz określająca sposób ich finansowania.

Działanie 3.4.2. Wspieranie inicjatyw obywatelskich w zakresie kształcenia, wychowania i opieki

Samorząd lokalny służyć będzie pomocą w realizacji projektów dotyczących tworzenia i funkcjonowania niepublicznych przedszkoli i szkół.

Cel 3.5. Wspieranie aktywności środowisk osiedlowych

Działanie 3.5.1. Pomoc samorządowych placówek w zakresie organizacji działań pomocowych, kulturalno-rozrywkowych i sportowych w osiedlach mieszkaniowych

Instytucje podległe Miastu we współpracy z organizacjami pozarządowymi będą wspierały organizacyjnie i finansowo organizowane na osiedlach imprezy integracyjne o charakterze pomocowym, kulturalno-rozrywkowym i sportowym, takie jak: „Spotkania Dybowski”, „Olimpiady Osiedlowe”, „Pożegnanie Lata” itd.

Działanie 3.5.2. Utworzenie klubów osiedlowych w osiedlach mieszkaniowych

Przy współpracy z Robotniczą Spółdzielnią Mieszkaniową „Pionier” oraz organizacjami pozarządowymi utworzone zostaną na osiedlach mieszkaniowych (np. Batorego i Tarnowskiego) kluby osiedlowe, w których mieszkańcy będą mogli spotykać się i realizować swoje zainteresowania, korzystając m.in. z prasy i Internetu.

V. Plan zadań inwestycyjnych miasta Kutno na lata 2006-2013

Lp.	Nazwa zadania	Nr Działania	Przewidywane nakłady (w tys. zł)	2006*	2007*	2008*	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	Budowa nowych i modernizacja istniejących dróg, w tym: 1) remont wiaduktu – ul. Łęczycka, 2) ul. Wschodnia – Metalowa, 3) zachodnia obwodnica miasta, 4) pozostałe drogi.	1.1.3.	46.500	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
2.	Rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej	1.1.1.	12.500	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
3.	Modernizacja systemu ogrzewania w mieście	1.1.2.	23.500			-----	-----				
4.	Modernizacja składowiska odpadów komunalnych	2.6.1.	6.000		-----		-----				
5.	Program budowy ścieżek rowerowych	2.3.3.	2.100		-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
6.	Budownictwo mieszkaniowe	3.2.4.	15.400	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
7.	Program rewitalizacji Miasta, w tym: 1) remont i modernizacja Domu Dochodowego O.S.P. 2) rekonstrukcja i odbudowa Pałacu Saskiego 3) remont Dworku Modrzewiowego 4) inne zadania	2.1.1.	20.000 2.000 6.000 2.000 10.000		-----	-----	-----	-----			
8.	Rozbudowa i modernizacja KDK	2.1.6.	4.500	-----	-----	-----					

VI. Plany i programy samorządu miasta Kutna zatwierdzone uchwałami Rady Miasta

1. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Kutno na lata 2004-2009 – uchwała RM Kutno nr XIX/222/04 z dnia 29.06.2004r.
2. Założenia do planu zaopatrzenia miasta Kutna w energię elektryczną i paliwa gazowe – 239/XXI/2000 z dnia 29.02.2000r.
3. Założenia do planu zaopatrzenia miasta Kutna w ciepło – 80/VII/99 z dnia 23.02.1999r.
4. Projekt planu aglomeracji Kutno – XXVII/334/05 z dnia 29.03.2005r.
5. „Plan gospodarki odpadami dla miasta Kutno” na lata 2004-2011- XXV/30605 z dnia 01.02.2005r.
6. „Program Rozwoju Bazy Sportowej Miasta Kutno w latach 2006-2010” - XXV/308/05 z dnia 01.02.2005 r.
7. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna” – 227/XX/2000 z dnia 01.02.2000r.
8. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego w kwartale ulic Chodkiewicza, Sobieskiego, Północnej i Kościuszki – X/129/03 z dnia 28.10.2003r.
9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego w kwartale ulic Skłodowskiej, Gen. Maczka, Granicznej i Łącznej – 582/LI/2002 z dnia 25.06.2002r.
10. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ulicy Grunwaldzkiej i Oporowskiej – 305/XXVI/2000 z dnia 30.06.2000r.
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ulicy Jesiennej i Zimowej – 66/VI/99 z dnia 12.01.1999r.
12. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego pomiędzy ul. Skłęczkowską, ul. Józefów i obwodnicą miasta Kutna – VI/65/03 z dnia 25.03.2003r.
13. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu targowicy miejskiej przy ul. Narutowicza – 296/XXVI/2000 z dnia 30.06.2000r.
14. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ul. Narutowicza – 449/XXXVII/2001 z dnia 28.06.2001r.
15. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ulicy Szymanowskiego, Szpitalnej i obwodnicy miasta Kutna – 470/XXXVIII/2001 z dnia 31.07.2001r.

16. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Piwną, Objazdową i terenami PKP – 581/LI/2002 z dnia 25.06.2002r.
17. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Podrzeczną, Sienkiewicza, terenami RSM „Pionier”, a projektowana południową obwodnicą miasta – 356/XXX/2000 z dnia 05.12.2000r.
18. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Różaną, Północną, Kasztanową i linią wysokiego napięcia – XI/156/03 z dnia 09.12.2003r.
19. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ulicy Skłęczkowskiej – X/130/03 z dnia 28.10.2003r.
20. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ulicy Skłęczkowskiej i projektowanej ulicy Wschodniej – VII/72/03 z dnia 30.04.2003r.
21. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ul. Staffa i Łąkoszyńskiej – 405/XXXIII/2001 z dnia 07.03.2001r.
22. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego przy ul. Toruńskiej i ul. Wygoda – X/131/03 z dnia 28.10.2003r.
23. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna dla terenu położonego pomiędzy ulicami Troczewskiego, Warszawskie Przedmieście i linią kolejową PKP – XXVII/333/05 z dnia 29.03.2005r.
24. „Strategia rozwoju kultury fizycznej i turystyki na terenie miasta Kutna” - 566/XLIX/2002 z dnia 30.04.2002r.
25. Lokalna polityka rozwoju gospodarczo-przestrzennego w obszarze Kutnowskiego Parku Agro – Przemysłowego – 571/LXII/98 z dnia 16.06.1998r. oraz 152/XIV/99 z dnia 29.06.1999r.
26. „Program ochrony środowiska dla miasta Kutno na lata 2004-2011” – XXV/306/05 z dnia 01.02.2005r.

ZAŁĄCZNIK Nr 1

Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza w Kutnie

I. Położenie, powierzchnia, ludność	39
II. Środowisko przyrodnicze miasta Kutna	42
III. Podłoże historyczno-kulturowe Kutna	47
IV. Turystyka	56
V. Zagospodarowanie przestrzenne – uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	58
VI. Infrastruktura techniczna	64
VII. Własność nieruchomości	76
VIII. Gospodarka.....	77
IX. Bezrobocie	83
X. Edukacja	85
XI. Gospodarka mieszkaniowa	85
XII. Opieka społeczna.....	87
XIII. Dochody i wydatki budżetu miasta.....	92

I. Położenie, powierzchnia, ludność

1. Położenie

Kutno leży na pograniczu historycznych krain: Mazowsza, Kujaw, Ziemi Łęczyckiej i Wielkopolski. Znajduje się ono w północnej części województwa łódzkiego, w odległości dwudziestu kilometrów na północny-zachód od geometrycznego środka Polski. Miasto usytuowane jest na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych o znaczeniu międzynarodowym, a mianowicie dróg E-30 (Moskwa–Berlin) oraz E-75 (Gdańsk–Wiedeń) przy drodze krajowej nr 2 oraz planowanej autostradzie A 1 (północ–południe). Kutno leży 50 km na północ od miasta Łodzi, 180 km na wschód od Poznania, 50 km na południe od Płocka i 120 km na zachód od Warszawy. Przez miasto przepływa rzeka Ochnia będąca dopływem Bzury. Kutno jest stolicą powiatu, w skład którego wchodzi 11 gmin.

2. Powierzchnia miasta to 3359 ha (33,59 km²) w tym (dane wg GUS):

a) powierzchnia użytków rolnych ogółem – 1937 ha – zawiera:

- grunty orne – 1636 ha,
- sady – 3 ha,
- łąki – 211 ha,
- pastwiska – 87 ha,

b) lasy i grunty leśne – 70 ha,

c) pozostałe grunty i nieużytki – 1352 ha.

Na podkreślenie zasługuje fakt iż blisko 50% powierzchni miasta zajmują nieużytki. Kutno posiada zatem duży areał terenów, które można przeznaczyć pod różnorodne inwestycje.

3. Ludność

Tab. 1. Ludność wg płci (zameldowani na pobyt stały wg stanu na 30.06. każdego roku (dane GUS), w roku 2005 ujęto stan na 21.09. (dane UM Kutno).

Lata	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
M	24562	24475	24349	24330	24244	23388	23267	23117	23000	22827	22805
K	26880	26835	26799	26733	26685	26178	26056	25949	25839	25745	25661
Σ	51442	51310	51148	51063	50929	49566	49323	49066	48839	48572	48466

Oznaczenia: M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, Σ – ogółem.

Tab. 2. Ludność wg płci i wieku oraz faktycznego miejsca zamieszkania.(stan na 31.12. każdego roku – wg danych GUS)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Σ	50903	50714	50550	50592	50429	49010	48854	48666	48484	48141
0<w<7	3882	3661	3436	3328	3184	2988	2829	2674	2584	2578
7≤w<13	4836	4544	4237	3990	3769	3605	3416	3274	3094	2903
13≤w<16	2773	2759	2714	2660	2485	2322	2169	2061	1992	1877
16≤w<19	2793	2846	2597	2798	2773	2635	2653	2471	2323	2229
Σ w<19	14284	13810	12984	12776	12211	11550	11067	10480	9993	9587
19≤w	36619	36904	37566	37816	38218	37460	37787	38186	38491	38554
M	24207	24098	24003	24054	23975	23094	22986	22890	22789	22591
0<w<7	1987	1882	1775	1733	1666	1564	1488	1415	1333	1328
7≤w<13	2449	2344	2191	2050	1946	1854	1744	1681	1609	1524
13≤w<16	1431	1382	1347	1309	1247	1194	1105	1072	1030	962
16≤w<19	1372	1425	1408	1412	1363	1284	1292	1223	1183	1115
Σ w<19	7239	7033	6721	6504	6222	5896	5629	5391	5155	4929
19≤w	16968	17065	17282	17550	17753	17198	17357	17499	17634	17662
K	26696	26616	26547	26538	26454	25916	25868	25776	25695	25550
0<w<7	1895	1779	1661	1595	1518	1424	1341	1259	1251	1250
7≤w<13	2387	2200	2046	1940	1823	1751	1672	1592	1485	1379
13≤w<16	1342	1377	1367	1351	1238	1128	1064	989	962	915
16≤w<19	1421	1421	1389	1386	1410	1351	1361	1248	1140	1114
Σ w<19	7045	6777	6463	6272	5989	5654	5438	5088	4838	4658
19≤w	19651	19839	20084	20266	20465	19927	20430	20688	20857	20892

Oznaczenia: M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, Σ – ogółem, w – wiek mieszkańców.

Tab. 3. Ludność wg płci i grup wieku powyżej 20 lat oraz faktycznego miejsca zamieszkania (stan na 31.12.2004 wg danych GUS)

Wiek	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i więcej
Σ	3723	3657	3120	2937	3425	4545	4567	3692	2235	5869
M	1910	1870	1537	1405	1596	2110	2078	1630	1009	2108
K	1813	1787	1583	1532	1829	2435	2489	2062	1226	3761

Oznaczenia: M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, Σ - ogółem.

Tab. 4. Ludność wg płci i grup wieku powyżej 65 lat oraz faktycznego miejsca zamieszkania. (stan na 31.12.2004 wg danych GUS)

Wiek	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100 i więcej	Ogółem
Σ	1949	1594	1138	733	302	131	20	2	5869
M	842	615	376	176	71	25	3	0	2108
K	1107	979	762	557	231	106	17	2	3761

Oznaczenia: M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, Σ - ogółem.

Tab. 5. Prognoza ludności w powiecie kutnowskim (w tys.) Źródło: „Prognoza demograficzna na lata 2003-2030”, GUS, Warszawa 2004.

Lata	2003*	2005	2010	2015	2020	2025	2030
M	51,2	50,6	49,3	48,1	47,1	45,9	44,3
K	55,1	54,6	53,2	52,0	50,6	49,1	47,4
Σ	106,3	105,2	102,5	100,1	97,7	95,0	91,7

* dane rzeczywiste

Analizując powyższe tabele dostrzec można następujące trendy:

- spadek liczby mieszkańców ogółem, zameldowanych na pobyt stały, z poziomu 51442 osób w 1995 roku do poziomu 48466 osób w 2005 roku (tab. nr 1). Oznacza to, że populacja mieszkańców Kutna zmniejszyła się o 5,7% z tym, że liczba mężczyzn zmniejszyła się na przestrzeni 10 lat o 7,1%, a liczba kobiet o 4,5%.
- spadek liczby mieszkańców wyraźnie widać w grupach wiekowych dzieci i młodzieży do 19-tego roku życia. Od roku 1995 liczebność tej grupy wiekowej spadła o 4697 osób, czyli o 32,9%, z 14284 osób do 9587 osób (tab. nr 2). Ponieważ jednocześnie wzrosła liczebność grupy wiekowej powyżej 19-go roku życia, z poziomu 36619 osób do 38554 osób, czyli o 5,3%, to można stwierdzić, iż społeczność Kutna się starzeje. Potwierdza to oczywiście również procentowy udział liczby dzieci i młodzieży w całej populacji mieszkańców Kutna. I tak w roku 1995 był to 28,1%, a w roku 2004 – 19,9%, czyli odsetek osób dorosłych (powyżej 19-go roku życia) wzrósł z 71,9% do 80,1%.
- według stanu na dzień 31.12.2004 w grupie wiekowej do 30-go roku życia jest większa liczba mężczyzn niż kobiet, zaś w grupie wiekowej powyżej 30-go roku życia wyraźnie zaznacza się większa liczba kobiet (tab. nr 2 i nr 3).

Prognoza ludności w powiecie kutnowskim potwierdza te tendencje, (tab. nr 5). Gdyby założyć zgodnie z tą prognozą, że liczba mieszkańców Kutna spadnie proporcjonalnie do spadku liczby mieszkańców powiatu kutnowskiego, to oznaczałoby to spadek o 13,7% (6708 osób). **Czyli w 2030 roku Kutno liczyć będzie 42131 osób.** Konsekwentna realizacja przyjętej strategii rozwoju miasta może zapobiec tej niekorzystnej tendencji.

II. Środowisko przyrodnicze miasta Kutna

(Opis powstał na bazie opracowania przygotowanego przez Wydział Ochrony Środowiska UM Kutno)

1. Położenie fizyczno-geograficzne i rzeźba terenu

Miasto Kutno położone jest na zachodnim skraju Równiny Kutnowskiej, która od strony południowej graniczy z należącą do tego samego makroregionu Równiną Łowicko-Błońską. Od zachodu rozciąga się Wysoczyzna Kłodawska, zaliczana do makroregionu Niziny Południowo-Wielkopolskiej. Z kolei na północ od linii Przedecz–Gostynin rozciąga się Pojezierze Kujawskie należące do makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego. Charakterystycznymi elementami tej rzeźby są: Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz wał czołowej moreny kutnowskiej, rozciągający się łukiem od okolic Dąbia nad Nerem, przez Kutno, aż do Gostynina.

Rzeźbę Kutna w znacznym stopniu kształtuje dolina rzeki Ochni, przecinająca miasto z północnego zachodu na południowy wschód. Poziom doliny na terenie Kutna, zgodnie z biegiem rzeki, opada z północnego zachodu na południowy wschód ze 107 m n.p.m. do 101 m n.p.m. Środek doliny zajmuje rozcięta, meandrującym korytem rzeki, terasa zalewowa leżąca poniżej 105 m n.p.m. i 2,5 m ponad średnim poziomem wody. Koryto rzeki jest w całości uregulowane, planuje się jednak dalsze prace nad wzmocnieniem i rozbudową obwałowań.

Na zewnątrz od osi doliny terasa zalewowa przechodzi w rozległą terasę nadzlewową położoną 105÷110 m n.p.m. i 3,5÷8,5 m nad średnim poziomem wody w rzece. Jest ona prawie płaska, spadki nie przekraczają nigdzie 2,5%. Jeszcze dalej od osi doliny terasa przechodzi w zbocze wysoczyzny polodowcowej, leżącej na wysokości 110÷115 m n.p.m. Spadki terenu są tu dość duże, szczególnie na obszarze znajdującym się na południowy zachód od ulicy Staszica – gdzie przekraczają 6%. W okolicach ulic: Piwnej, Krzywej i Łęczyckiej występują niewielkie zagłębienia bezodpływowe oraz doły powstałe na skutek eksploatacji gliny. Na całym terenie miasta dominują częściowo zniwelowane wzniesienia moreny czołowej. Jedno z nich przekraczające 125 m n.p.m. znajduje się w południowej części ulicy Krzywej, na południe od dna doliny rzeki Ochni. Drugie natomiast, dochodzące do 132 m n.p.m. i mające strome zbocza o spadkach powyżej 5%, leży w północnej części miasta – jest to dawny cmentarz żydowski.

Większa część miasta ma spadki nie przekraczające 4%, co jest korzystne dla zabudowy. Niewielkie spadki pozwalają na swobodne prowadzenie kanalizacji i regulowanie spływu wód opadowych.

2. Klimat

Klimat okolic Kutna jest typowy dla całej Krainy Wielkich Dolin. Warunki termiczne tego obszaru kształtują się pod wpływem cech oceanicznych i kontynentalnych, przenikających od zachodu i wschodu. Roczne amplitudy temperatury, będące wskaźnikiem stopnia kontynentalizacji klimatu, rosną z zachodu na wschód. W Kutnie amplituda ta wynosi 21,7°C, a średnia 30-letnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (stycznia) wynosi – 3,3°C, średnia najcieplejszego miesiąca (lipca) wynosi 18,4°C. Okres wegetacyjny w rejonie Kutna trwa przeciętnie 205÷210 dni w ciągu roku, począwszy od połowy kwietnia do pierwszych dni listopada.

Kutno leży w strefie o najniższych opadach w Polsce, co stwarza określone potrzeby gospodarcze, zwłaszcza w rolnictwie. Przeciętna ich suma roczna kształtuje się na poziomie 550 mm (w poszczególnych latach mogą być one znacznie niższe). Niedobory opadów wywołują groźne w skutkach zjawisko stopniowego stepowania okolic Kutna, pogłębiane przez brak lasów i intensywne rolnictwo. Najwięcej opadów występuje w okresie letnim, zwłaszcza w miesiącu lipcu, w którym spada ponad 17% całorocznej sumy opadów. Najmniej opadów notuje się w grudniu, styczniu, lutym i marcu. Rejon Kutna wyróżnia się małą ilością burz. Średnia roczna liczba dni z burzą wynosi 5 i jest o połowę mniejsza od średniej dla Polski. Pokrywa śnieżna utrzymuje się stosunkowo krótko, około 39 dni w roku. Jej brak w okresie wczesnej zimy i wiosny staje się często przyczyną wymarzania ozimin.

Na obszarze miasta notuje się w ciągu roku przeciętnie 21 dni z mgłą. Najczęściej pojawia się ona w miesiącach późnojesiennych i zimowych. Dość często w dolinie rzeki Ochni zalega mgła lokalna, wywołana wypromieniowaniem ciepła i stagnacją wilgotnych warstw powietrza. Zachmurzenie waha się od 50% we wrześniu do 80% w grudniu. W ciągu roku notuje się około 50 dni pogodnych i 130 pochmurnych.

Układ wiatrów w Kutnie jest podobny, jak w innych rejonach Krainy Wielkich Dolin. Dominują wiatry zachodnie, mniejszy udział w ciągu roku wykazują wiatry północne i południowo-wschodnie. W okresie zimy wzrasta częstość wiatrów południowo-zachodnich, w czasie lata najczęstsze są wiatry północno-zachodnie.

3. Zarys budowy geologicznej

Omawiany obszar położony jest w jednostce mezozoicznej – wał środkowopolski – odcinek kutnowski, na którym położone jest miasto Kutno. Odcinek kutnowski utworzony jest wyłącznie z utworów jurajskich. Na powierzchni podtrzeciorzędowej stwierdzono utwory jury górnej w postaci osadów wapienno-marglistych. Wał na odcinku kutnowskim jest stosunkowo wąski i posiada jednakową budowę. Od północnego wschodu i

południowego zachodu ograniczony jest wypiętrzonymi stromo antyklinami Kłodawy i Gostynina. Powierzchnia szczytowa wału jest prawie płaska, natomiast na skłonach wału, dzięki obecności antyklin, warstwy są stromo nachylone.

4. Warunki hydrogeologiczne

W obrębie miasta Kutna występują dwa podstawowe poziomy wodonośne:

Poziom jurajski – związany z wapieniami jury górnej. Wody tego poziomu mają charakter szczelinowy a ich zasobność jest zmienna.

Poziom czwartorzędowy – jego występowanie nie odgrywa większej roli w zaopatrzeniu w wodę. Jest on nieciągły i jako przypowierzchniowy wrażliwy na zanieczyszczenie.

Udokumentowane zasoby wodne na terenie miasta:

czwartorzędowe i jurajskie zasoby rejonu „Miasta Kutna” udokumentowane w kategorii „C” w wysokości 2000 m³/godz. w tym w kat. „B” – 1020 m³/godz. i zatwierdzone decyzją Prezesa CUG KDH-13/3556/8/74 z dnia 6 kwietnia 1974 roku,

jurajskie zasoby rejonu „Skłęczki” – udokumentowane w kategorii „C” w wysokości 1800 m³/godz. w tym w kategorii „B” – 688 m³/godz. i zatwierdzone decyzją Prezesa CUG KDH/013/4037/4087/M/76 z sierpnia 1976 roku.

W rejonie Krośniewice – Kutno w utworach jurajskich znajduje się fragment jednego z głównych zbiorników wód podziemnych.

Miasto Kutno położone jest w masywie Kujawskim. W obrębie tego masywu znajdują się GZWP (Główne Zbiorniki Wód Podziemnych) w utworach jury górnej oraz czwartorzędu.

Ze względu na brak pokrywy izolującej zbiorniki wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, ustanowiono dla zbiorników obszary ochronne ONO i OWO (ONO – obszar najwyższej ochrony, OWO- obszar wysokiej ochrony).

Strefa ochronna ONO została wyznaczona nad czwartorzędowym GZWP znajdującym się w utworach pradoliny w rejonie Włocławka, w utworach międzymorenowych na północny-zachód od Kutna, oraz w utworach dolinnych w rejonie Łowicza. Jurajskie GZWP chronione są częściowo przez strefę ONO na północny-zachód od Kutna i rozciąga się wąskim pasem na południowy-wschód wzdłuż rzeki Ochni, omijając Kutno od południa. Natomiast strefa OWO chroni jurajskie GZWP i rozciąga się w niewielkiej części na zachód od Kutna oraz w większej części na południe od Kutna wzdłuż rzeki Bzury od Łęczycy aż po Łowicz.

5. Wody powierzchniowe

Przez miasto Kutno przepływa rzeka Ochnia, będąca lewobrzeżnym dopływem trzeciego rzędu rzeki Bzury o powierzchni zlewni ok. 578 km². Długość rzeki wynosi

46,2 km z tego 37,3 km to środkowy i dolny odcinek zbierający wody z terenu o starej rzeźbie morenowej. Koryto rzeki jest prawie całkowicie uregulowane, płynie z północnego zachodu na południowy wschód, zbierając osiem naturalnych lewych dopływów (w tym Lubienka i Głogowianka) oraz osiem prawych (największy to Miłonka). Na obszarze miasta Kutna szerokość rzeki wynosi: 6÷8 m.

Przeciętne roczne przepływy szacuje się na poziomie $0,1 \div 0,2 \text{ m}^3/\text{s}$ (w ostatnich latach pojawiły się przepływy znacznie niższe – zwłaszcza w II i III kwartale).

Opady atmosferyczne zasilające obszar miasta Kutna zaliczane są do najniższych w kraju i wynoszą około 550 mm/rok. Biorąc pod uwagę, że około 96% tej sumy to straty na parowanie – ilość wód która pozostaje na wsiąkanie i odpływ jest bardzo niewielka (wartości nie przekraczające $2,6 \text{ l/s/km}^2$).

Utrzymanie optymalnych przepływów wód rzeki Ochni, może zapewnić rolnicze wykorzystanie oczyszczonych ścieków odprowadzanych z Grupowej Oczyszczalni Ścieków. Koncepcja ta została przedstawiona przez Bipromel W-wa w opracowaniu pn. „Koncepcja projektowa regulacji gospodarki wodnej w zlewni rzeki Ochni na terenie Miasta Kutna”. Jej realizacja wymaga podjęcia wspólnych działań zainteresowanych stron tj. Gminy Kutno, Miasta Kutno, GOŚ – Kutno oraz Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi.

6. Gleba

Główny materiał glebotwórczy powiatu kutnowskiego stanowią utwory czwartorzędowe tworząc zwartą pokrywę o zróżnicowanej miąższości. Skalami macierzystymi gleb są tu osady zlodowacenia środkowo-polskiego. W czwartorzędowej pokrywie znajduje się przede wszystkim materiał osadzony podczas kolejnych zlodowaceń tj. glina zwałowa, utwory żwirowo-piaszczyste, mułki i ły. Gleby powiatu kutnowskiego wykazują małe zróżnicowanie typologiczne, rodzajowe i gatunkowe. Małe zróżnicowanie morfologiczne i litologiczne spowodowało również małą zmienność glebową za wyjątkiem strefy moreny kutnowskiej. Tu zróżnicowanie jest większe.

Na terenie powiatu około 70% użytków rolnych zajmują gleby wytworzone z glin lekkich i sporadycznie z glin średnich i ciężkich. Ponad 90% gleb wytworzonych z glin wykazuje w górnych poziomach skład mechaniczny piasków. Prawie wszystkie gleby wytworzone z glin użytkowane są jako grunty orne – w klasach od I do IVa. Gleby wytworzone z piasków całkowite i niecałkowite zajmują około 24% obszarów użytków rolnych. Gleby piaskowe w przeszłości były z reguły porośnięte lasami iglastymi, gdzie dominowały gleby bielicowe. Większość gleb piaskowych użytkowane jest jako grunty orne w klasach IVa –

VI, a tylko w obniżeniach terenu jako użytki zielone. Na mapie glebowo-rolniczej powiatu kutnowskiego występują następujące rodzaje gleb:

gleby pseudobielicowe i bielicowe – 42%,

brunatne – 38%,

czarnoziemy – 15%,

gleby bagienne – 4%,

gleby aluwialne – 1%.

7. Roślinność

Tereny zieleni miejskiej:

powierzchnia zieleni miejskiej – 18 ha,

parki spacerowo-wypoczynkowe – 25,4 ha (3 obiekty),

zieleńce – 6,8 ha (8 obiektów),

zieleń uliczna – 19,8 ha,

tereny zieleni osiedlowej – 23 ha, żywopłoty (nienormowane i formowane) – 1760 mb.

Miasto Kutno w ramach posiadanych środków finansowych utrzymuje obiekty wpisane do rejestru zabytków: Park im. Wiosny Ludów o powierzchni ok. 17 ha, drzewostan ulicy Sienkiewicza, czyli aleja kasztanowców, oraz drzewostan ulicy Barcewicza – kasztanowce i klony. Na terenie Kutna znajduje się 9 pomników przyrody objętych opieką konserwatorską i opieką miasta, w tym: 4 dęby szypułkowe, 1 topola, 1 kasztanowiec, 1 świerk pospolity, 2 graby zwyczajne.

Tab.6. Wykaz i rozmiary pomników przyrody na terenie miasta Kutna.

Lp.	Nazwa	Wysokość [m]	Obwód pnia na wysokości 1,3 m [cm]
1	Dąb szypułkowy	30,5	573
2	Dąb szypułkowy	32,0	550
3	Dąb szypułkowy	23,0	367
4	Dąb szypułkowy	23,5	355
5	Kasztanowiec zwyczajny	17,0	265
6	Świerk pospolity	24,5	263
7	Grab zwyczajny	12,0	200
8	Grab zwyczajny	12,0	230
9	Topola biała	30,0	506

Utrzymanie ww. obiektów obejmuje wykonywanie podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych, utrzymywanie porządku, czystości i jest realizowane w ramach stałej umowy z wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu.

8. Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny na obszarze miasta Kutna jest uformowany w sposób naturalny. Stanowi go bowiem pas koryta rzeki Ochni (wraz z bezpośrednim terenem przyległym), dzielącym miasto Kutno w linii zbliżonej do równoleżnikowej (wschód – zachód). Ten istniejący w sposób naturalny korytarz pozwala na zachowanie tzw. pasa wzmożonej działalności wiatrów zachodnich zapewniających skuteczną migrację prądów powietrznych uniemożliwiających powstawanie obszarów kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na obszarze miasta Kutna.

III. Podłoże historyczno-kulturowe Kutna

1. Walory przestrzenno-architektoniczne Miasta

Na organizm dzisiejszego miasta Kutna składają się m.in.: dawne miasto i wieś Kutno (położone na południowej granicy Mazowsza), dawne miasto Łąkoszyn (ulożone na północnej granicy Ziemi Łęczycko-Sieradzkiej) oraz szereg wsi, osad i folwarków, pozostałości po których stanowią trwałe elementy współczesnego układu architektoniczno-przestrzennego miasta.

Dolina Rzeki Ochni tworząca do XV wieku naturalną granicę pomiędzy Mazowszem i Koroną (Ziemią Łęczycko-Sieradzką), stanowi integralną część miasta i jest strukturalnie związana z jego krajobrazem kulturowym.

Najważniejszymi historycznymi elementami przestrzenno-architektonicznej tkanki Miasta są:

- 1) założenie przestrzenno-architektoniczne Starego Miasta tworzone przez Stary i Nowy Rynek (Pl. Wolności i Pl. Piłsudskiego) połączone ul. Królewską z kościołem p.w. św. Wawrzyńca, ograniczone ul. Barlickiego (d. Senatorską) i ul. Podrzeczną oraz Rondem Solidarności i d. Zduńskim Rynkiem, z przylegającym od wschodu historycznie związanym z dawnym Kutnem, zespołem d. Fabryki Maszyn Rolniczych „Kraj”;
- 2) układ pałacowy (oś saska) tworzony przez d. założenie pałacowo-ogrodowe Pałacu Saskiego (tzw. „Działka Królewska” z Pałacem Saskim, późniejszym założeniem starego ratuszem i budynkami d. starostwa), połączony ul. Sienkiewicza (d. groblą) z położonym po drugiej stronie Doliny Rzeki Ochni założeniem pałacowo-parkowym Gierały,

- 3) tereny d. „Starego Folwarku” i d. osady pałacowej Rataje usytuowane w zakolu rzeki Ochni pomiędzy ulicami: 1 Maja i Mickiewicza, miejsce gdzie znajdował się zameczek (wieża mieszkalna), pałac i folwark pierwszych właścicieli miasta, a później „Stary Browar” mieszczący w części budynku hotel,
- 4) układ przestrzenno-architektoniczny Folwarku Kutno (tzw. „Nowego Folwarku”) przy ul. Bema i ul. Sobieskiego, późniejszych koszar 37 Pułku Piechoty,
- 5) historyczny Dworzec Kolejowy z elementami starej zabudowy stacyjnej i zespoły architektoniczno-przestrzenne tzw. „Przytorza”,
- 6) stary cmentarz katolicki i zniszczony przez hitlerowców cmentarz żydowski.

Jeden z najważniejszych zabytków Kutna i regionu – **Pałac Saski** – wybudowany został w latach 1750–1753 jako pałac podróżny (pocztowy) króla Augusta III. Jest jedyną w Polsce ocalałą budowlą po tym królu oraz unikalną pamiątką po unii polsko-saskiej. W roku 2003 pożar zniszczył dachy nad skrzydłem zachodnim oraz częścią korpusu głównego. Obiektem opiekuje się wspólnie z władzami Miasta „Fundacja Odbudowy Pałacu Saskiego w Kutnie”. Pałac został zabezpieczony po pożarze, jest częściowo użytkowany i znajduje się pod troskliwą opieką konserwatorską, czekając na odbudowę.

W latach osiemdziesiątych XVIII wieku na osi widokowej Pałacu Saskiego, po drugiej stronie rzeki Ochni, powstał barokowo-klasycystyczny **Pałac Gieraltów** wraz z otaczającym go obszernym parkiem. Gościli w nim Napoleon Bonaparte, Fryderyk August – król saski i książę warszawski, gen. Henryk Dąbrowski, Henryk Sienkiewicz, gen. Józef Haller, kpt. Charles de Gaulle i inne wybitne osobistości. Obecnie mieści się tu Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Karola Kurpińskiego. W parku pałacowym (obecnie im. Wiosny Ludów) znajduje się **Mauzoleum Rodziny Mniewskich** z końca pierwszej połowy XIX wieku, w którym obecnie mieści się Muzeum Bitwy nad Bzurą.

Wśród innych zasługujących na uwagę zabytków Kutna wymienić należy:

- 1) **zespół mieszczańskich kamieniczek** z czasów Księstwa Warszawskiego oraz Królestwa Kongresowego tworzący zabudowę pl. Wolności (Starego Rynku), ul. Królewskiej i pl. Piłsudskiego (Nowego Rynku),
- 2) **Ratusz miejski** wybudowany w latach 1843-1845, obecnie siedziba Muzeum Regionalnego, przy Pl. Piłsudskiego 20,
- 3) **Pałacyk Naczelnikowski** przy ul. 29-go Listopada 2 – pochodząca z I poł. XIX wieku rezydencja carskiego naczelnika powiatu,
- 4) budynek dawnej **Starej Oberży** przy pl. Wolności 14 z lat dwudziestych XIX wieku, późniejsze rosyjskie koszary etapowe,
- 5) **Dworek Chlewickich** (nazywany „Dworkiem Modrzewiowym”) przy ul. Narutowicza 20 - obecnie siedziba Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej,

- 6) **Karczma „Wygoda”** przy ul. Toruńskiej 3 z początku XIX wieku,
- 7) wyróżniający się walorami architektonicznymi, klasycystyczny budynek dawnego **„Hotelu Staropolskiego” (Nowej Oberży)** z lat czterdziestych XIX wieku przy ul. Sienkiewicza 2,
- 8) staropolski **Dwór Szomańskich** przy ul. Kościuszki 17 z przełomu XVIII i XIX wieku, przeniesiony w 1888 roku ze wsi Gnojno, obecnie hotel,
- 9) budynki dawnego **„Nowego Folwarku”** przy ul. Bema z XVIII i XIX wieku, a wśród nich m.in. barokowy spichlerz dworski i stajnia, służące w okresie międzywojennym 37 Pułkowi Piechoty,
- 10) **Willa dr A. Troczewskiego** przy ul. 29 Listopada 4 z 1897 roku, dzieło architekta Kazimierza Stebelskiego, obecnie mieszcząca Urząd Stanu Cywilnego z salami muzealnymi,
- 11) budynek dawnego **Domu Dochodowego Ochotniczej Straży Pożarnej** przy ul. Teatralnej, dzieło Kazimierza Stebelskiego, wzniesiony ze składek społecznych w latach 1899 - 1908, później mieszczący teatr miejski,
- 12) neogotycki **kościół p.w. św. Wawrzyńca** z lat 1884–1886, dzieło architekta Konstantego Wojciechowskiego, z elementami wyposażenia pochodzącymi z gotyckiej budowli znajdującej się w tym samym miejscu,
- 13) neogotycki **kościół ewangelicko-augsburski** w Kutnie wzniesiony w roku 1881 w miejscu starego, drewnianego kościółka,
- 14) neogotycki **kościół p.w. św. Stanisława Biskupa Męczennika** wzniesiony w latach 1908–1912 w dzielnicy Łąkoszyn, dzieło architekta Bowbelskiego, dawny kościół garnizonowy 37 Pułku Piechoty.

2. Ochrona obiektów zabytkowych i stan ich zachowania

Śródmieście Kutna stanowi do dzisiaj przykład naturalnego, długiego rozwoju Miasta. Jest świadectwem tradycyjnych metod planowania, trwałości podziału na działki budowlane, oddziaływujące na charakter zabudowy. Pomimo licznych zniszczeń i pseudo modernizacji stanowi dość dobrze zachowany zespół o jednolitym charakterze stylowym z pierwszej połowy XIX wieku (okres Królestwa Kongresowego).

W początku lat 70-tych XX w. całe stare miasto, poza kilkoma pojedynczymi obiektami wpisanymi w rejestr zabytków, skazane zostało przez konserwatora projektantów „nowego centrum” miasta na wyburzenie. Poza staromiejskimi kamieniczkami wyburzone miały zostać m.in.: willa dr Troczewskiego, Pałacyk Naczelnikowski, Stara Oberża i inne. Dwór Chlewickich zamierzano przenieść do skansenu w Sieradzu. W poważnym stopniu przekształceniu ulec miało samo historyczne założenie przestrzenne miasta.

Dzięki kilkuletniej walce Kutnowskiej Komisji Opieki nad Zabytkami, gotowe już projekty likwidacji dzielnicy staromiejskiej zostały unieważnione, a Generalny Konserwator Zabytków ratując kutnowskie Stare Miasto od zagłady i umożliwiając jego kompleksową ochronę, w roku 1974 nakazał Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Łodzi wpisanie w rejestr zabytków dwunastu obiektów architektonicznych (numery rejestru zabytków 1139 – 1156) i ośmiu zespołów przestrzenno-architektonicznych. Są to:

- 1) cały zespół urbanistyczno-architektoniczny placu Piłsudskiego dawny pl. 19 Stycznia - nr rejestru 1131.
- 2) cały zespół urbanistyczno-architektoniczny Placu Wolności – nr rejestru 1132,
- 3) cały zespół urbanistyczno-architektoniczny ulicy Królewskiej – nr rejestru 1133,
- 4) cały zespół urbanistyczno-architektoniczny ulicy Teatralnej i Rynku Zduńskiego – nr rejestru 1134,
- 5) zespół urbanistyczno-architektoniczny ul. 29 Listopada – domy nr 16, 18, 20 – nr rejestru 1135,
- 6) zespół urbanistyczno-architektoniczny ul. T. Kościuszki – domy nr 4, 8, 10 – nr rejestru 1136,
- 7) zespół urbanistyczno-architektoniczny ul. Narutowicza – domy nr 3, 5, 5A, 10. 12 – nr rejestru 1137,
- 8) zespół urbanistyczno-architektoniczny u. Zamenhofa, domy nr 2, 4, 6, 8 – nr rejestru 1138,

Wpisy poszczególnych budynków wchodzących w skład zespołów z braku czasu odłożono na później, czego jednak, z wielką stratą dla substancji zabytkowej miasta, nie zrealizowano do chwili obecnej. Ponad to decyzje konserwatorskie o wpisie do rejestru zabytków zespołów urbanistyczno-architektonicznych nie zostały uzupełnione podkładami geodezyjnym z graficznym naniesieniem granic. Brak ten może powodować spory prawne z zakresu ochrony, prac projektowych i budowlanych. Dlatego też należy przeprowadzić, opartą na ekspertyzach, analizę wartości zabytkowych poszczególnych obiektów budowlanych w celu wpisania ich do rejestru zabytków lub wyłączenia obiektów nie posiadających walorów zabytkowych.

Wyróżniająca się formami klasycyzującymi i bogactwem detalu architektonicznego zabudowa ul. Królewskiej poważnie ucierpiała w wyniku „modernizacji” w latach 1960–1970 i 90-tych minionego stulecia. Dokonano również szeregu wyburzeń – problematycznych z konserwatorskiego punktu widzenia. Działania te spotykały się z nie zawsze skutecznymi protestami społecznych organizacji zajmujących się ochroną zabytków.

Architektura pięćoosiowych kamieniczek powyżej parteru zachowała na ogół pierwotny wystrój architektoniczny z charakteryzującymi proporcjami okien i podziałów ich stolarki. Natomiast partery zostały w większości przebudowane w poszukiwaniu pseudo nowoczesnego wystroju sklepów. Spowodowało to znaczną degradację zespołu zabytkowego, przez pozbawienie go cech autentyczności. Dlatego też ze szczególnym pietyzmem należy odnosić się do nielicznych zachowanych w obrębie Starego Miasta autentycznych przykładów przeszłości.

W związku ze zmianami jakie zaszły w naszym kraju po 1990 roku, władze Miasta Kutna przystąpiły do porządkowania spraw własnościowych nieruchomości położonych na terenie obszaru staromiejskiego. Z budynków będących własnością prywatną zostali wyprowadzeni lokatorzy do budynków komunalnych, a prawowici właściciele odzyskali swoje nieruchomości. Posesje o uregulowanym stanie prawnym, będące własnością Gminy Miasta Kutno, zostały przeznaczone do sprzedaży.

Po roku 1990 przystąpiono do sporządzenia ogólnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kutna. Plan ten został uchwalony przez Radę Miejską w Kutnie 26 maja 1994 roku, a stracił swoją ważność z dniem 31.12.2003 roku.

Biorąc pod uwagę okres obowiązywania planu można zauważyć, że obszar centrum uległ wielu niekorzystnym i nieodwracalnym zmianom, ponieważ brak było jednoznacznych zapisów dotyczących:

- 1) utrzymania historycznych linii zabudowy dla placów i ulic,
- 2) utrzymania historycznego podziału na działki budowlane,
- 3) utrzymania zabudowy w granicach dwóch do trzech kondygnacji np. z możliwością wykorzystania poddaszy na cele mieszkalne,
- 4) ograniczenia powierzchni zabudowy, jak i kubatury budynków,
- 5) reklam pojawiających się w sposób samowolny na obiektach zabytkowych,
- 6) kolorystyki budynków oraz zasad ich odnawiania.

Wiele cennych obiektów zabytkowych nadal niszczeje ze względu na brak właściwych działań ze strony właścicieli i służb konserwatorskich, np.: budynek przy ul. Kościuszki 1 (róg placu Wolności), który wymaga remontu kapitalnego z zachowaniem bryły budowli, wystroju elewacji, detalu architektonicznego, stolarki okiennej i drzwiowej. W przypadku zespołu dawnego „Hotelu Staropolskiego” („Nowej Oberży”) przy ul. Sienkiewicza 2. konieczny jest remont elewacji budynku, z zachowaniem wszystkich detali wystroju architektonicznego. Zespół Budynków Ochotniczej Straży Ogniowej (dawny dom Dochodowy Straży Ogniowej) – wymaga kompleksowego remontu i nowego programu jego zagospodarowania. Pałac Saski - jeden z zabytków Kutna, zachowany w złym stanie technicznym, częściowo spalony – oczekuje na remont kapitalny i częściową odbudowę.

Budynki mieszkalne w pierzejach placu Piłsudskiego – wymagają całościowych remontów ze szczególnym uwzględnieniem elewacji.

Pozytywnym przykładem przywrócenia dawnego charakteru jest przebudowa nawierzchni ul. Królewskiej i pl. Piłsudskiego.

Uchwałą nr XXXI/364/05 z dnia 28 czerwca 2005 Rada Miasta Kutno zdecydowała o przystąpieniu do opracowania „Lokalnego programu rewitalizacji Miasta Kutno”.

Tab.15. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Lp.	Nazwa obiektu	Położenie (ulica)
1	Kaplica pałacowa	Park Wiosny Ludów
2	Pałac	Park Wiosny Ludów
3	Pawilon wschodni pałacu	Park Wiosny Ludów
4	Pawilon zachodni pałacu	Park Wiosny Ludów
5	Park pałacowy	Park Wiosny Ludów
6	Budynek	ul. Sienkiewicza 2
7	Ratusz	pl. Piłsudskiego
8	Pałac Saski	pl. Piłsudskiego
9	Dawny budynek koszar	ul. J. Bema 1
10	Dom drewniany	ul. Narutowicza 20
11	Dom	ul. Toruńska 3
12	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	pl. Piłsudskiego
13	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	pl. Wolności
14	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	ul. Królewska
15	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	ul. Teatralna i Rynek Zduński
16	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	ul. 29-Listopada 16,18,20
17	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	ul. Kościuszki 4,8 i 10
18	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	ul. Narutowicza 3,5, 5a, 10, 12
19	Zespół urbanistyczno-architektoniczny	ul. Zamenhoffa 2,4,6,8
20	Zespół architektoniczny szpitala	ul. Wyszynskiego 11
21	Dom	ul. Barlickiego 20
22	Dom	ul. Barlickiego 22
23	Dom	ul. Kilińskiego 1
24	Dworek	ul. Kościuszki 17
25	Dom /willa/	ul. 29-Listopada 4
26	Dom	ul. 29-Listopada 1
27	Dom	ul. Mickiewicza 3
28	Dom	ul. 29-Listopada 2
29	Dom	ul. Sienkiewicza 6
30	Drzewostan ul. Sienkiewicza	Od Placu Piłsudskiego do zespołu pałacowego
31	Kościół pw. ŚW. Wawrzyńca	pl. Wolności
32	Dom	pl. Piłsudskiego 10
33	Dom	ul. Podrzeczna 4

Lp.	Nazwa obiektu	Położenie (ulica)
34	Teren byłego cmentarza żydowskiego	ul. Tarnowskiego
35	Zespół młyna motorowego	ul. Kochanowskiego 4
36	Dom	ul. Matejki 8

Ponadto, w ewidencji zabytków nieruchomości miasta Kutna znajdują się 132 obiekty wymagające szczególnej troski konserwatorskiej i stanowiące o dziedzictwie kulturowym Miasta.

3. Miejsca symboliczne, pomniki i tablice pamiątkowe w Kutnie

W Kutnie znajdują się następujące miejsca symboliczne, pomniki i tablice pamiątkowe:

- 15) renesansowa tablica pamiątkowa **ks. Stanisława Sudolskiego** z 1536 r. na ścianie prezbiterium kościoła p.w. św. Wawrzyńca,
- 16) tablica upamiętniająca **pobyt Rządu Narodowego** w Kutnie w 1863 roku,
- 17) grób z kamieniem pamiątkowym **robotników rolnych zastrzelonych w Łaniętach** w 1905 roku na starym cmentarzu kutnowskim,
- 18) tablica upamiętniająca śmierć podczas rozbrajania Niemców w 1918 roku **Wojciecha Rychtelskiego**, żołnierza Polskiej Organizacji Wojskowej.
- 19) „**Błękitna Tablica**” upamiętniająca powrót do Polski Błękitnej Armii oraz wizytę w Mieście gen. J. Hallera, ufundowana przez Premiera RP,
- 20) tablica poświęcona **dr Antoniemu Troczewskiemu** na ścianie jego dawnej willi,
- 21) tablica upamiętniająca miejsce zamieszkania kutnowskich działaczy komunistycznych **Malwiny i Wincentego Wardów**,
- 22) tablica poświęcona **Eugeniuszowi Filipowiczowi** – posłowi i ostatniemu kutnowskiemu burmistrzowi w dwudziestoleciu międzywojennym,
- 23) **groby żołnierzy z 1920 i 1939 roku** w kwaterze wojskowej na starym cmentarzu kutnowskim wraz z **pomnikiem poległych we wrześniu 1939 roku** oraz **Tablicami Katyńskimi**,
- 24) tablica poświęcona **37 Pułkowi Piechoty im. Księcia Józefa Poniatowskiego**, umieszczona na ścianie dawnych koszar tego pułku,
- 25) **pomnik Bohaterów Bitwy nad Bzurą** w Parku im. Traugutta,
- 26) kamień upamiętniający **Bitwę nad Bzurą** na pl. Wolności,
- 27) „**Ściana Pamięci**” przy Muzeum Bitwy nad Bzurą z płytami pamiątkowymi pułków i dowódców z kampanii 1939 roku,
- 28) obelisk poświęcony proboszczowi parafii p.w. św. Stanisława Biskupa Męczennika **ks. Janowi Sulimie-Przyborowskiemu** i prefektowi **ks. Janowi Kurowskiemu** zamordowanym w obozie w Dachau w 1942 roku na terenie cmentarza przy kościele p.w. św. Stanisława Biskupa Męczennika w Łąkoszynie.

- 29) pomnik **kolejarzy poległych w II Wojnie Światowej**,
- 30) pomnik nauczycieli i uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. J. H. Dąbrowskiego w Kutnie poległych i pomordowanych podczas II Wojny Światowej,
- 31) pomnik **Harcerek i Harcerzy Hufca Kutnowskiego ZHP** poległych i pomordowanych podczas II Wojny Światowej,
- 32) nieupamiętnione **miejsce publicznej egzekucji trzech obywateli Kutna** straconych w 1941 roku na pl. Wolności,
- 33) tablica upamiętniająca **pomordowanych Żydów** – ofiar getta kutnowskiego,
- 34) pomnik w kształcie dwóch macew na terenie zniszczonego **cmentarza żydowskiego**,
- 35) kamień z tablicą pamiątkową na miejscu dawnej **synagogi** rozebranej przez hitlerowców,
- 36) **murek** otaczający płytę pl. Wolności, **wzniesiony przez Niemców z rozbitych macew żydowskich oraz głazów z fundamentów starego ratusza kutnowskiego** (nazywanego „Ratuszkiem”) rozebranego podczas okupacji hitlerowskiej,
- 37) zespół płyt pamiątkowych tworzących tzw. „**Panteon Kutnowski**” na ścianie dawnego kościoła garnizonowego przy ul. Łąkoszyńskiej złożony z:
 - a) tablicy upamiętniającej **Hallerczyków – Kutnowian**, ufundowana przez Wojewodę Łódzkiego,
 - b) tablicy upamiętniającej **wymarsz 37 Pułku Piechoty z Kutna** na wojnę w 1939 r.,
 - c) tablica poświęcona posłom Ziemi Kutnowskiej - **Stanisławowi Jasiukowiczowi** oraz **Franciszкови Urabańskiemu**, przywódcom Polski Podziemnej, ofiarom moskiewskiego Procesu Szesnastu,
- 38) kamień z płytą poświęconą **Związkowi Walki Młodych**,
- 39) kamień z tablicą upamiętniającą **sposzczywających na cmentarzu ewangelickim** zlikwidowanym w latach 70-tych XX wieku,
- 40) „**Pomnik Ulotki**” przy ul. Sienkiewicza upamiętniający powstanie NSZZ Solidarność na Ziemi Kutnowskiej,
- 41) symboliczny nagrobek **ks. Jerzego Popiełuszki** na cmentarzu przy kościele p.w. św. Stanisława Biskupa Męczennika,
- 42) tablica upamiętniająca **miejsce spalonej w 1987 roku siedziby władz Podziemnej Solidarności Ziemi Kutnowskiej** przy pl. Wolności 8, odsłonięta przez Ministra Kultury RP w 2001 roku, dotąd nie zawieszona,
- 43) pomnik **papieża Jana Pawła II** na terenie cmentarza przy kościele p.w. św. Stanisława Biskupa Męczennika,
- 44) „**Ściana Poetów**” – ul. Poniatowskiego – nowy projekt funkcjonujący od 2005 roku.

4. Placówki muzealne i wystawiennicze

W historycznym ratuszu miejskim mieści się **Muzeum Regionalne** w Kutnie ze stałymi wystawami poświęconymi przyrodzie i dziejom miasta, salą gen. Józefa Hallera oraz ekspozycjami czasowymi.

Muzeum Bitwy nad Bzurą (dział Muzeum Regionalnego w Kutnie) – prezentuje pamiątki związane z największą bitwą kampanii wrześniowej, nazywaną również „Bitwą pod Kutnem”. Muzeum mieści się w Parku Wiosny Ludów.

Centrum kulturowo-muzealne w Pałacu Saskim, nawiązujące do tradycji unii polsko – saskiej, tworzone aktualnie przez Fundację Odbudowy Pałacu Saskiego we współpracy z Urzędem Miasta. Czynnych jest pięć sal pałacowych, w których organizowane są wystawy, koncerty, sympozja i spotkania.

„**Galeria Domowa**” **Kutnowskiego Domu Kultury** prezentująca dorobek ludzi sztuki, głównie młodych artystów kutnowskich.

IV. Turystyka

Obowiązujące uchwały Rady Miasta Kutno w tym zakresie:

- 1) **566/XLIX/2002 z dnia 30 kwietnia 2002** przyjmująca program działań pod nazwą „**Strategia rozwoju kultury fizycznej i turystyki na terenie Miasta Kutna**”
- 2) **oraz XXV/308/05 z dnia 1 lutego 2005** przyjmująca „**Program Rozwoju Bazy Sportowej Miasta Kutno w latach 2006-2010**”.

Na zlecenie Związku Gmin Regionu Kutnowskiego została przygotowana, przez zespół Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki SA, „Strategia Rozwoju Turystyki dla gmin Związku Gmin Regionu Kutnowskiego i powiatu Kutnowskiego”. Korzystając z tego opracowania i jego systematyki przygotowano poniższą diagnozę w zakresie turystyki dotyczącą miasta Kutna.

1. Walory naturalne

Na walory naturalne ocenianego obszaru składają się następujące elementy: obfitość wód powierzchniowych, występowanie obszarów chronionych, lesistość terenu. Niestety Kutno pozbawione jest wyżej wymienionych walorów.

2. Walory antropogeniczne (kulturowe)

Atrakcyjność turystyczną analizowanego obszaru podnoszą zabytki i ciekawe miejsca, opisane w punkcie III niniejszej diagnozy (Podłoże kulturowo-historyczne Kutna).

3. Imprezy i wydarzenia o charakterze międzynarodowym, ogólnopolskim i ogólnomiejskim.

Elementem mogącym wpływać na wzrost przyjazdów turystycznych jest bogata oferta imprez i wydarzeń o charakterze kulturalno - sportowo – rozrywkowym.

Tab.7.1 Imprezy międzynarodowe w Kutnie.

Nazwa imprezy	Organizator
Europejskie Rozgrywki Małej Ligi Baseballa'a	Europejskie Centrum Szkolenia Małej Ligi Baseballa'a

Tab.7.2 Imprezy ogólnopolskie w Kutnie.

Nazwa imprezy	Organizator
Święto Róży	Kutnowski Dom Kultury
Festiwal „Złoty Środek Poezji”	Kutnowski Dom Kultury
Festiwal im. Szaloma Asza	Społeczna Fundacja Miasta Kutna
Ogólnopolski Konkurs Literacki na najlepszy książkowy debiut poetycki roku "Złoty Środek Poezji"	Środkowoeuropejskie Stowarzyszenie Społeczno –Kulturalne „ŚRODEK”
Ogólnopolski Konkurs Literacki im. Szaloma Asza	Społeczna Fundacja Miasta Kutna
Stacja Kutno – Ogólnopolski Konkurs Piosenek Honorowego Starosty Kutnowskiego Jeremiego Przybory	Kutnowski Dom Kultury
Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy	Sztab WOŚP
Konfrontacje Różnych Form Tanecznych	Kutnowski Dom Kultury
Turniej Tańca Towarzyskiego Pierwszy Krok Taneczny	Kutnowski Dom Kultury
Letnie spotkania Artystyczne	Kutnowski Dom Kultury
Święto Błękitnej Armii	Urząd Miasta i Stowarzyszenie AD MEMORANDUM im. W. i F. Mniewskich
Rocznica Bitwy nad Bzurą	Muzeum Regionalne w Kutnie

Tab.7.3 Imprezy ogólnomiejskie w Kutnie

Nazwa imprezy	Organizator
Przegląd Teatrów Dziecięcych „Łapa”	Kutnowski Dom Kultury
Dni Ziemi	Kutnowski Dom Kultury

4. **Komunikacja drogowa**

Główną rolę w komunikacji drogowej – w kontekście rozwoju turystyki – odgrywają drogi krajowe i wojewódzkie przebiegające przez powiat stanowiące dogodne połączenie z innymi, ważnymi rynkami kraju. Należą do nich:

- 1) **droga nr 1: Gdańsk – Toruń – Łódź – Cieszyn,**
- 2) **droga nr 2: Poznań – Warszawa,**
- 3) **droga nr 60: Łęczyca – Witonina – Kutno – Gostynin – Płock,**
- 4) **droga nr 581: Gostynin – Krośniewice,**
- 5) **droga nr 573: Żychlin – Gostynin – Nowy Duninów,**
- 6) **droga nr 583: Bedlno – Żychlin,**
- 7) **droga nr 702: Kutno – Piątek – Zgierz.**

System komunikacji w Regionie tworzą ponadto liczne drogi powiatowe i gminne, służące głównie lokalnej społeczności. Mogą one pełnić rolę wspierającą dla wewnętrznego ruchu turystycznego, ułatwiając przemieszczanie się pomiędzy najważniejszymi atrakcjami regionu. W oparciu o dobrze rozwiniętą sieć dróg samochodowych łączących największe miasta regionu z innymi miejscami w Polsce, funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć połączeń PKS – szczególnie pomiędzy Kutnem a Łodzią i Płockiem. Lokalne połączenia autobusowe umożliwiają natomiast stosunkowo łatwe przemieszczanie się pomiędzy poszczególnymi miejscowościami regionu.

5. **Komunikacja kolejowa**

Obok dobrej dostępności drogami samochodowymi, atrakcyjność Regionu kutnowskiego podnosi bardzo dobra sieć połączeń kolejowych z największymi miastami w Polsce. Wiele bezpośrednich połączeń kolejowych Kutna z Warszawą, Łodzią czy Poznaniem daje możliwość szybkiego dojazdu do regionu z obszarów znaczących aglomeracji, a co za tym idzie region jest łatwo dostępny dla potencjalnych zwiedzających.

Tab. 8. Liczba bezpośrednich połączeń kolejowych z największymi miastami Polski.

(Stan na dzień 1.07.2005r.)

Dobowa liczba bezpośrednich połączeń z Kutnem		Średni czas przejazdu
Warszawa	23	1 h 30 min
Toruń	15	1 h 30 min
Łódź	14	1 h 20 min
Poznań	14	1 h 40 min
Gdańsk	4	4 h 50 min
Katowice	3	4 h 30 min
Wrocław	1	3 h 40 min

Dobowa liczba bezpośrednich połączeń z Kutnem		Średni czas przejazdu
Kraków	1	5 h 40 min

6. Komunikacja lotnicza

Dobra dostępność drogową i kolejową regionu kutnowskiego sprawia, że istotnego znaczenia w sferze komunikacji nabiera lotnisko im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Międzynarodowy port lotniczy w Warszawie może być również miejscem recepcji potencjalnych gości dla powiatu kutnowskiego. Planowana rozbudowa sieci komunikacyjnej wokół lotniska może dodatkowo wpłynąć na ułatwienie dostępu do regionu np. bezpośrednie połączenie kolejowe z lotniskiem ułatwi dojazd do Kutna podróżującym z Warszawy. Również perspektywa rozbudowy lotniska w Łodzi i uruchomienie w przyszłości tanich połączeń lotniczych z krajami europejskimi ułatwi dostęp do Kutna.

7. Baza hotelowa

(Opracowanie ARRK SA na podstawie rozmów telefonicznych – stan na dzień 30 września 2005 r.)

Tab.9. Zestawienie obiektów hotelowych Kutna.

Obiekt	Ilość obiektów	Ilość pokoi	Ilość miejsc
Hotel	3	52	86
Kategoria *	1	11	21
Kategoria **	1	11	20
Kategoria ***	1	30	45
Motel	4	36	73
Obiekt I	1	8	20
Obiekt II	1	8	20
Obiekt III	1	8	15
Obiekt IV	1	12	18
Pensjonat	1	8	10
	Σ = 8	Σ = 96	Σ = 169

V. Zagospodarowanie przestrzenne – uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Uchwałą nr XXV/306/2005 z dnia 1 lutego 2005 Rada Miasta Kutno uchwaliła „Program Ochrony środowiska dla miasta Kutno 2004-2011”. Jego realizacja powinna stać się ważnym elementem strategii rozwoju miasta.

1. Stan czystości powietrza

Na obszarze miasta Kutna zanieczyszczenie powietrza powodują głównie źródła: energetyczne, przemysłowe, technologiczne oraz pojazdy samochodowe.

Struktura emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza na przestrzeni lat nie ulega znacznym zmianom. Zdecydowanie największy udział w emisji mają dwutlenek siarki, tlenki azotu i tlenek węgla. Okresowo zwiększa się ilość emitowanych zanieczyszczeń do atmosfery. Wynika to z faktu, że w sezonie grzewczym (późna jesień, zima i wczesna wiosna) oprócz obiektów przemysłowych mamy dodatkowo do czynienia z emisją z palenisk domowych.

Przy ul. Wilczej znajduje się punkt monitoringowy prowadzony przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska w Warszawie WIOŚ w Łodzi. Punkt ten wchodzi w skład krajowej sieci stacji podstawowych, która funkcjonuje jako element Państwowego Monitoringu Środowiska od 1992 roku.

Stan czystości powietrza atmosferycznego w zakresie poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń kształtuje się na bardzo zróżnicowanym poziomie. W odniesieniu do pyłu ulega on systematycznej poprawie. Jest to wynikiem:

- 1) stosowania węgla o lepszej jakości,
- 2) przechodzenia na paliwa wysokokaloryczne (gaz, olej opałowy),
- 3) stosowania recyklingu, czyli odzyskiwania i ponownego użycia w produkcji części składowych różnych wyrobów,
- 4) ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta.

W zakresie emisji dwutlenku siarki i tlenków azotu zauważalny jest wzrost wartości w stosunku do danych z roku 2000, co można tłumaczyć jedynie napływem zanieczyszczeń z innych obszarów przemysłowych oraz wzrostem liczby użytkowanych samochodów.

Na podstawie aktów prawnych, określających obowiązki, zasady i kryteria w zakresie przeprowadzenia oceny jakości powietrza w Polsce, w I kw. 2003 roku została wykonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi „Ocena bieżąca stanu zanieczyszczenia powietrza w strefach (powiatach) województwa łódzkiego w roku 2002”.

1.1. Stan emisji SO_2 i NO_2 w Kutnie

(zgodnie z informacją zawartą w Raporcie o stanie środowiska w woj. Łódzkim – WIOŚ Łódź – 2003 r.)

W podstawowej stacji pomiarowej przy ul. Wilczej dokonano pomiaru średnio-rocznego stężenia SO_2 na poziomie 3,5 (mikro/gramów/m³). Stacja znajduje się pod wpływem części emitorów przemysłowych bez większego wpływu tzw. obszaru emisji niskiej.

Średnioroczne stężenia NO₂ wyniosły 19 (mikro/gramów/m³). Są to wartości niższe od dopuszczalnych stężeń średniorocznych:

SO₂ – 150,0 (mikro/gramów/m³).

NO₂ – 40,0 (mikro/gramów/m³).

Ponieważ wskazana jest roczna seria pomiarów pomocniczych prowadzonych przez WIOŚ – od roku 2003 w Kutnie wykonywane są pomiary SO₂ i NO₂ w oparciu o metodę próbników pasywnych.

2. Wody podziemne

Głównym odbiorcą wód podziemnych w regionie kutnowskim jest miasto Kutno, dla którego zatwierdzono zasoby eksploatacyjne z dwóch poziomów wodonośnych: czwartorzędowego oraz jurajskiego w ilości Q= 1020 m³/h. Jakość wód podziemnych jest zróżnicowana z uwagi na warunki naturalne lub antropopresję. Najczęściej w wodach podziemnych stwierdza się nadmiar związków żelaza (jak w ujęciu Nr 4 i 5 – SUW Graniczna) manganu, azotu lub chlorków (rzadko).

3. Wody powierzchniowe

Według oceny składu jakościowego wód rzeki Ochni w poszczególnych grupach zanieczyszczeń (WIOŚ Łódź – 2003) wody rzeki Ochni wpływające do miasta Kutna posiadają następujące klasy czystości:

- ❑ substancje organiczne – non (nie odpowiadająca normie)
- ❑ substancje mineralne – II klasa czystości wód
- ❑ substancje biogenne – non
- ❑ zawiesiny – I klasa czystości wód
- ❑ miano Coli – III klasa czystości wód

Klasyfikacja ogólna: non

Badania te były prowadzone w przekroju pomiarowym w miejscowości Mikształ, powyżej miasta. Na obszarze miasta Kutna do rzeki Ochni i Miłonki odprowadzane są ścieki deszczowe z 10 zlewni cząstkowych (10 wylotów posiadających uregulowany stan prawny), w tym 5 wylotów mające możliwość podczyszczenia ścieków deszczowych przed ich odpływem do odbiornika (Kuczków, Dybów, Narutowicza, Józefów oraz Łąkoszyn).

Badania prowadzone przez WIOŚ Łódź (2003 r.) w przekroju poniżej miasta Kutna (p.p. Krzyżanów) wykazują pogorszenie stanu czystości wód rzeki Ochni w granicach administracyjnych miasta w porównaniu do p.p. Mikształ, a mianowicie:

- ❑ substancje organiczne – non (bez zmian)
- ❑ substancje mineralne – non (pogorszenie)
- ❑ substancje biogenne – non (bez zmian)

- zawiesiny – II kl. (pogorszenie)
- miano Coli – non (pogorszenie)

Klasyfikacja ogólna: non

Obniżenie stanu jakości wód w tym przypadku jest spowodowane wpływem ścieków deszczowych odprowadzanych z terenu miasta, oraz głównie – dopływem wód z szeregu rowów melioracyjnych prowadzących wody o znacznym stopniu zanieczyszczenia (spływy obszarowe i punktowe różnych źródeł zanieczyszczeń).

W 2004 roku obowiązywała klasyfikacja stanu wód powierzchniowych, obejmująca pięć klas jakości tych wód. Według oceny składu jakościowego wód rzeki Ochni w poszczególnych grupach zanieczyszczeń, wody rzeki wpływające do miasta Kutna klasyfikuje się do V klasy czystości (klasa V – wody złej jakości), tj.:

- 1) nie spełniające wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- 2) wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują (na skutek oddziaływań antropogenicznych) zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.

3.1. Obszary zalewowe

Na rzece Ochni jest zainstalowany wodowskaz w pobliżu mostu w ulicy Mickiewicza (km 17 + 100). Rzędna tzw. „zera” wodowskazu wynosi: 100,396 m n.p.m.. Rzeka Ochnia na terenie miasta Kutna jest obwałowana na odcinku ok. 2,5 km. Stan wałów i grobli jest ogólnie dobry. Nie chronią one jednak całego odcinka rzeki zwłaszcza na odcinku: most w ulicy Sienkiewicza – most w ulicy Mickiewicza. Podniesienie wysokości obwałowań na tym odcinku, wiąże się również z przebudową mostów drogowych w ulicach: Sienkiewicza, 1-go Maja oraz Mickiewicza (znacznym poziomem nakładów finansowych) wg „Koncepcji modernizacji wałów p. powodziowych rzeki Ochni w Kutnie” – Bipromel Wwa 1998 r.

3.2. Zbiorniki wodne na obszarze miasta Kutna

Na terenie miasta Kutna zlokalizowane są zbiorniki wodne, które nie pełnią jednak znaczącej roli dla Miasta Kutna (niewielka łączna powierzchnia – znikomy stopień oddziaływania dla ekosystemu).

Tab.10. Wykaz zbiorników wodnych w Kutnie.

Lokalizacja	Powierzchnia [ha]		Objętość [tys.m ³]	
	całkowita	użytkowa	całkowita	dyspozyc.
Park Traugutta	0,68	0,42	1,02	0,32
ul. Krośniewicka 29	0,04	0,04	0,72	0,64
ul. Wygoda 2	0,03	0,03	0,18	0,12
ul. Żeromskiego 14	0,15	0,14	2,52	2,24
ul. Żeromskiego 9	0,10	0,09	0,72	0,54
ul. Łęczycka 43	0,25	0,23	2,30	1,84
ul. Reymonta 14	0,14	0,13	2,60	2,34
Park Wiosny Ludów	0,08	0,07	0,70	0,56
ul. Nowowiejska 40	0,07	0,06	1,02	0,90
ul. Łąkoszyńska 134	0,42	0,37	5,55	4,81
ul. Łąkoszyńska 136	0,48	0,43	6,45	5,59
ul. Hoffmanowej 14	0,17	0,18	1,80	1,60
ul. Okólna 15	0,12	0,11	1,14	0,92
Kutno Azory	0,08	0,07	0,98	0,84
ul. Narutowicza (zalew)	1,15	1,00	15,00	15,00
ul. Zdrojowa 15	0,10	0,08	1,75	1,00
Razem	4,06	3,45	44,45	39,76

4. Stan czystości gleb

Na terenie miasta Kutna w listopadzie 2001 roku została podana analizie gleba z terenów zielonych (trawniki uliczne) – na zawartość pH oraz zasolenie. Do badań zostało wytypowanych 9 punktów pomiarowych – ulic (po 3 próby w różnych punktach). Wyniki analiz gleb stwierdziły, że gleby na trawnikach przyulicznych mają charakter obojętny lub słabo zasadowy. Zasolenie było nieznaczne i nie miało znaczącego wpływu na zieleń.

W roku 2003 IV kw. oraz w I kw. 2004 r. dokonano pomiarów stopnia zasolenia gleby na obszarze placu M. J. Piłsudskiego (w otulinach drzew) oraz Placu Wolności i obszaru ulicy Narutowicza. Stwierdzono ponadnormatywną zawartość chlorków w odniesieniu do gatunków drzew wrażliwych na nadmierne zasolenie. Służby komunalne miasta Kutna podjęły decyzję w sprawie zmniejszenia rodzaju i ilości stosowanych substancji przeciwwzmarzających (w celu ochrony drzew). Wyniki badań serii jesiennej są znacznie lepsze od serii wiosennej. Po analizie danych wyciągnięto następujące wnioski:

- 1) nastąpiła zmiana i ograniczenie stosowania środków zawierających substancje przeciwwzmarzające (obecnie odchodzi się od stosowania chlorku sodu)
- 2) okres jesienny roku 2003 obfitował w znaczne ilości opadów deszczu co spowodowało wymywanie się chlorków z powierzchniowej warstwy gleby.

5. Promieniowanie elektromagnetyczne

Na obszarze miasta Kutna głównymi źródłami pól elektromagnetycznych są:

- 1) stacje bazowe telefonii komórkowej i radiowej,
- 2) przekaźnikowe stacje radiowe,
- 3) linie elektromagnetyczne napowietrzne (NN i WN).

Ograniczenie uciążliwości w/w promieniowania winno sprowadzać się do podejmowania wspólnych ze Starostwem Kutnowskim działań, praktycznie już na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pozwoleń na budowę oraz nakładania obowiązku kontrolnego monitoringu otoczenia źródeł promieniowania w odniesieniu do obiektów mogących w sposób istotny negatywnie oddziaływać na środowisko.

6. Hałas komunikacyjny

W roku 2002 WIOŚ Łódź przeprowadził w Kutnie pomiary hałasu drogowego wykonanego w 30 punktach pomiarowych (pora dzienna) oraz 20 punktach pomiarowych (pora nocna). Punkty pomiarowe zostały usytuowane wzdłuż głównych tras komunikacyjnych miasta oraz dróg wjazdowych w jego granicach administracyjnych.

W oparciu o wykonane pomiary wyliczone zostały równoważne poziomy dźwięku dla objętych pomiarami obszarów miasta Kutna:

- 1) w porze dziennej: 69,8 dB (norma - 60 dB),
- 2) w porze nocnej: 67,7 dB (norma - 50 dB).

Stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm, które wyniosły odpowiednio:

- 1) pora dzienna: 9,8 dB,
- 2) pora nocna - 17,7 dB.

Badania poziomu hałasu komunikacyjnego (drogowego) na obszarze miasta Kutna były prowadzone od roku 1992 (WIOŚ Płock, CBS Kutno oraz WIOŚ Łódź). Wykazują one stały wzrost poziomu hałasu na kutnowskich ulicach:

- 1) hałas umiarkowany zaczyna występować bardzo rzadko,
- 2) hałas dokuczliwy zaczyna występować w większości badanych ulic.

Poziom obecnie mierzony hałas komunikacyjny, stwierdzonego pomiarami przeprowadzonymi przez służby Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi – Delegatura w Skierniewicach uległ zmianie po oddaniu do eksploatacji wschodniej obwodnicy Kutna, która wykluczyła strumień pojazdów z centrum miasta.

7. Tereny objęte ochroną konserwatorską krajobrazu

Do wszelkich prac modernizacyjnych i remontowych oraz budowy nowych obiektów na terenach objętych ochroną konserwatorską krajobrazu niezbędne są wytyczne konserwatorskie. Projekty i zamierzenia wykonane bez wytycznych konserwatorskich lub odbiegające od tych wytycznych mogą być zatwierdzone po zaopiniowaniu odpowiednio przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody. Tereny objęte ochroną konserwatorską krajobrazu to:

- 1) Dolina rzeki Ochni – najważniejszy element środowiska naturalnego miasta - wyklucza się zabudowę o charakterze trwałym z wyjątkiem niezbędnych urządzeń hydrotechnicznych oraz zaleca się umiarkowane stosowanie zieleni wysokiej na terenach łąk wzdłuż rz. Ochni od terenu browaru tzw. „Starego folwarku” przy ul. Mickiewicza do Łąkoszyna włącznie.
- 2) Cmentarz na Łąkoszynie wraz z aleją.
- 3) Cmentarz parafii św. Wawrzyńca przy ul. Cmentarnej.
- 4) Drzewostan: ul. Sienkiewicza–Pałacowa (saska oś pałacowa) Nr Rej. Zabytków 409/1156L/01VI74 – konieczne uzupełnienie drzewostanu oraz ciągła konserwacja ocalałego starodrzewu.
- 5) Park „Wiosny Ludów”.
- 6) Drzewostan ul. Barcewicza i części ul. Chopina (tzw. „Czarna Droga”) – długości 550 m – wystąpienie Urzędu Miejskiego z x.1998 r. do Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Płocku o objęcie ochroną konserwatorską i wpisanie do rejestru zabytków.

VI. Infrastruktura techniczna

(rozdział ten opracowano na podstawie materiałów Wydziału Obsługi Miasta i Wydziału Ochrony Środowiska UM Kutno)

1. Problemy komunikacyjne i stan dróg w mieście Kutnie

1.1. Zarządcy dróg

Sumaryczna długość dróg publicznych na terenie Kutna wynosi 130 km. Zajmuje się nimi czterech zarządców:

- 1) Drogi Krajowe – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA). GDDKiA zarządza odcinkiem drogi krajowej A2 relacji Poznań – Warszawa w ulicach Objazdowej i Skłęczkowskiej oraz odcinkiem drogi Nr 60 Łęczycza – Ostrów Mazowiecka przebiegającym ulicami: Objazdową – wschodnią obwodnicą miasta i

odcinkiem ulicy Szymanowskiego. Długość dróg krajowych na terenie miasta wynosi – 11 710 m.

- 2) Drogi Wojewódzkie – Wojewódzki Zarząd Dróg (WZD). WZD zarządza drogą Nr 702 będącą odcinkiem ul. Łąkoszyńskiej o długości 1250 m.
- 3) Drogi Powiatowe – Starostwo Powiatowe w Kutnie. Starostwo Powiatowe zarządza następującymi ulicami: Barlickiego, Fałata, Grunwaldzka, Jesienna, Krośniewicka, 29 Listopada, Łęczycka, Przemysłowa, M.C. Skłodowskiej, Toruńska i Wyszyńskiego oraz odcinkami ulic: Kościuszki, 1-go Maja, Mickiewicza, Matejki, Siemiradzkiego i Oporowskiej. Długość dróg powiatowych na terenie miasta – 14, 943 km.
- 4) Drogi gminne – Prezydent Miasta Kutno. Ogólna długość – 106,7 km z czego 63,1 km posiada nawierzchnię bitumiczną. 7,9 km utwardzona jest w inny sposób. 35,7 km jest drogami gruntowymi. Pasy drogowe dróg gminnych zajmują powierzchnie około 1 382 tys. m² (1,38 km²). Powierzchnie utwardzonych jezdni to około 400 tys. m²

Miasto zajmuje powierzchnię ok. 33,6 km², pod drogi publiczne przeznaczone jest prawie 5,3% powierzchni (1,38 km² – gminne + 0,40 km² – inni zarządcy). Pamiętać jednak należy o drogach wewnętrznych. Zgodnie z ustawą o drogach publicznych utrzymanie takich dróg należy do zarządcy terenu, na którym jest zlokalizowana droga. Prezydent Miasta Kutno zarządza między innymi 30 drogami wewnętrznymi, którym nadano nazwy.

1.2. Stan dróg

Zarządzane przez Prezydenta Miasta drogi są w stanie bardzo zróżnicowanym. Od dróg gruntowych prawie nie istniejących w terenie (Południowa), okresowo podtapianych i bardzo nierównych takich jak ul. Deotymy, Piwna, Łąkowa, poprzez ulice o bardzo dużym ruchu, wymagające pilnie modernizacji, takie jak Sienkiewicza, Spółdzielcza, Orzeszkowej, do ulic o bardzo dobrym stanie nawierzchni takich jak Mickiewicza, Holenderska, Sadowa, Północna.

Od 2000 roku ze środków budżetu Miasta wybudowanych zostało 9,86 km dróg o powierzchni jezdni 57 474 m². Zmodernizowanych zostało 15,2 km dróg o powierzchni 103 300 m². Urządzonych zostało również kilka nowych parkingów w pasach drogowych m.in: w ul. Północnej, Wybickiego. Potrzeby inwestycyjne są w dalszym ciągu bardzo duże.

Ulice oświetlane są przez 3137 lamp ze źródłami światła o mocy zainstalowanej 358,27kW, utrzymywanych w całości ze środków budżetowych. Roczny koszt utrzymania

oświetlenia ulicznego wraz z oświetleniem niektórych terenów rekreacyjnych wynosi około 1 mln zł.

1.3. Organizacja ruchu w mieście

Zgodnie z zapisami ustawy o ruchu drogowym, na drogach powiatowych i gminnych ruchem drogowym zarządza Starosta. Od 2004 roku funkcjonuje powołany z inicjatywy Starosty Kutnowskiego Zespół ds. Organizacji i Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Powiecie Kutnowskim, jako organ doradczy Starosty Kutnowskiego. Zalecenia Starosty odnośnie organizacji ruchu na drogach gminnych Miasta Kutno są niezwłocznie realizowane przez Urząd Miasta Kutno.

Podstawowe ciągi komunikacyjne dla obsługi centrum w kategorii dróg gminnych stanowią ul. Podrzeczna, Sienkiewicza i Narutowicza. Autorzy opracowanego w kwietniu 2001 roku Studium Komunikacji Miasta Kutna nie wykazywali istnienia poważniejszych zastrzeżeń w zakresie sprawności organizacji ruchu. W niektórych jednak miejscach, w szczególności, w obszarze skrzyżowań ulic Sienkiewicza – Podrzeczna – Kilińskiego – Plac Piłsudskiego – Narutowicza obserwuje się znaczne utrudnienia.

W obszarze centrum określona jest płatna strefa parkowania. Orientacyjnie w granicach ulic: Jana Pawła II – Barlickiego – 29 Listopada – 1-go Maja – Kilińskiego – Podrzeczna. Urządzony jest tu jeden parking płatny w centralnej części Placu Wolności. Na pozostałych miejscach przeznaczonych do parkowania między innymi w ulicy Narutowicza, Zamenhofa, Teatralnej, Miłej, opłaty nie są pobierane. Problem parkowania w centrum pomagają rozwiązać place: przy targowisku i przy BGŻ.

W obszarze centrum i śródmieścia, cytując wcześniej przywołane opracowanie, najważniejszymi hierarchicznie są następujące ciągi ulic: Łęczycka – Mickiewicza – 1-go Maja, Skłodowskiej – 29 Listopada, Barlickiego – Kościuszki – Oporowska. Nie rozwiązanymi dotychczas bardzo ważnymi problemami na tych ulicach powiatowych są: zły stan wiaduktu nad torami w ul. Łęczyckiej oraz komunikacja na skrzyżowaniu z ul. Braci Śniadeckich i na węźle 29-go Listopada – 1-go Maja – M.C. Skłodowskiej.

Miasto położone jest przy ważnych drogach krajowych, to jest A 2 i Nr 60. Obydwie stanowią poważny problem komunikacyjny dla miasta. Natężenie ruchu zwłaszcza na drodze A 2 jest tak duże, że w godzinach szczytu komunikacyjnego istnieją poważne trudności z włączeniem się do ruchu czy z przekroczeniem drogi. Oddanie do użytku wschodniej obwodnicy Miasta rozwiązało w dużym stopniu problem z ruchem tranzytowym drogi nr 60. Niewątpliwie korzystnym rozwiązaniem jest zastosowanie nowoczesnej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu obwodnicy wschodniej miasta i drogi A 2. Usprawnienie to nie rozwiąże jednak problemu związanego z przekraczaniem tej drogi

krajowej o ruchu przyspieszonym, szczególnie wobec perspektywy rozwoju zakładów w okolicy ul. Wschodniej i Metalowej, a co za tym idzie w związku ze zwiększonym ruchem kołowym z centrum na tereny parku przemysłowego. Rozważając problem komunikacyjny związany z A2 w Kutnie należy uwzględnić również wzrost tempa rozwoju sieci autostrad w Polsce. Z harmonogramów tych inwestycji wynika, że do końca 2008 roku będzie oddany do użytku ostatni odcinek autostrady Poznań – Warszawa. Z całą pewnością wpłynie to na zmniejszenie ruchu tranzytowego w ul. Skłęczkowskiej i Objazdowej. W nieodległej przyszłości – po roku 2013, należy się liczyć z odciążeniem drogi nr 60, a więc obwodnicy wschodniej miasta i ul. Objazdowej, uwzględniając węzły autostradowe Sójki i Kotliska na autostradzie A1.

2. Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód

Zgodnie z „Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych” Rada Miasta uchwałą nr XXVII/334/05 z dnia 29 marca 2005 pozytywnie zaopiniowała „Plan aglomeracji Kutno”. Daje on podstawę do wybudowania kanalizacji sanitarnej na obszarze 6 sołectw Gminy Kutno tj. Woźniaków, Gołębiew, Gołębiewek, Malina-Bielawki, Florek i wpięcia ich do systemu kanalizacji Miasta Kutno, a następnie do Grupowej Oczyszczalni ścieków.

2.1. Systemy zaopatrzenia w wodę i sieć wodociągowa

Zasoby wód podziemnych dla miasta Kutna wynoszą 1.020 m³/h. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Kutnie (PWIK) jako główny dostawca wody dla potrzeb miasta Kutna może pobierać wodę w ilości 996 m³/h. PWIK posiada ujęcia wody na terenie miasta obsługiwane przez:

- 1) Stację Uzdatniania Wody, ul Graniczna 13,
- 2) Doraźne Ujęcie Wody, ul. Metalowa 4.

Na terenie miasta znajdują się też awaryjne ujęcia wód podziemnych.

Podstawowe ujęcie wody bazuje na wodach podziemnych poziomu górnej jury – warstwy kimerydy. Ujęcie to jest zasilane w wodę z pięciu studni głębinowych, położonych mniej więcej liniowo. W zależności od zapotrzebowania na wodę ujęcie może być eksploatowane z pięcioma różnymi wydajnościami. Ujęcie doraźne przejmuje obowiązek zaopatrzenia w wodę wszystkich odbiorców, w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych. Niezależnie od roli zastępczego dostawcy wody pitnej ujęcie doraźne spełnia rolę wspomagającą w stosunku do ujęcia podstawowego, w okresie wzmożonego zapotrzebowania na wodę. Ujęcie to bazuje na wodach podziemnych niższej warstwy wodonośnej, poziomu jury górnej – warstwie rauraku. W skład ujęcia wchodzi dwie studnie głębinowe, położone liniowo oraz stacja uzdatniania wody.

Rzeczywista średnia dobową wydajność urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody:

1) 9 146 m³/d (ul. Graniczna 13),

2) 800 m³/d (ul. Metalowa 4).

Wydajność potencjalna istniejących urządzeń do ujmowania i uzdatniania wody, średnia dobową (odpowiednio): 11 000 m³/d i 2000 m³/d.

Część zakładów zlokalizowanych na terenie miasta posiada własne studnie głębinowe, których zadaniem jest zabezpieczenie potrzeb wodnych. Studnie te pracują w ramach tych samych zasobów wodnych, które zatwierdzono dla miasta Kutna i posiadają uregulowany stan formalno-prawny w zakresie poboru wód.

Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej – ok. 46 500.

Sieć wodociągowa w Kutnie dzieli się na:

- magistralną o łącznej długości – 16,7 km (sieć magistralna – średnica od 400 do 600 mm, wykonana jest głównie z rur żeliwnych kielichowych),
- rozdzielczą o łącznej długości – 106,9 km (sieć rozdzielcza – średnica od 50 do 300 mm wykonana jest z rur: 53% żeliwnych, 27% stalowych, 13% PE, 7% PCV. Okres eksploatacji sieci wodociągowej wynosi: do 5 lat 12,4%; od 6 do 10 lat 12,9%; od 11 do 20 lat 33,3%; powyżej 20 lat 41,4%),
- przyłącza wodociągowe o łącznej długości – 61,1 km (przyłącza wodociągowe w 70% wykonane są z rur stalowych ocynkowanych, pozostałe z rur PE).

Stopień zwodociągowania miasta liczony jako liczba mieszkańców podłączona do wodociągów zbiorczych w stosunku do liczby wszystkich mieszkańców miasta wynosi 96%.

2.2. Oczyszczanie ścieków, sieci kanalizacyjne

2.2.1. Grupowa Oczyszczalnia Ścieków

W Kutnie od 1994 roku funkcjonuje **mechaniczno-biologiczna grupowa oczyszczalnia ścieków (GOŚ)**, do której kierowane są systemem kanalizacji ścieki bytowo-gospodarcze i przemysłowe. Oczyszczalnia ta została zaprojektowana na przyjęcie do oczyszczania 20 000 m³ ścieków na dobę, o ładunku zanieczyszczeń 7000 kg/d (od wskaźnika BZT₅). Po modernizacji – budowa trzeciego BIOXYBLOKU – 30 000 m³. Przepustowość rzeczywista oczyszczalni: średnia, dobową – ok. 13 000 m³/d. Do urządzeń oczyszczalni ścieki doprowadzane są grawitacyjnie kolektorem dosyłowym o średnicy 1600 mm, którego właścicielem jest Grupowa Oczyszczalnia Ścieków sp. z o.o., w której 100 % udziałów posiada Miasto Kutno.

2.2.2. Technologia oczyszczania ścieków

Główne elementy GOŚ to: kraty, piaskownik, separator piasku, komory reakcji typu BIOXYBLOK, w których przebiega proces oczyszczania biologicznego metodą osadu czynnego. Z uwagi na wzrost zanieczyszczeń w dopływających ściekach wystąpiła konieczność rozbudowy urządzeń oczyszczających. Przeprowadzono modernizację piaskownika oraz zakończono budowę trzeciego BIOXYBLOKU. Działania podjęte przez GOŚ sp. z o. o., zapewniają zachowanie wymaganego stopnia oczyszczania i jakości ścieków odprowadzanych do wód zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 08.07.04 (Dz.U. Nr 168 z dnia 8.07.2004 r.).

Warto zauważyć, że GOŚ w Kutnie, od momentu uruchomienia nie przekroczyła dopuszczalnych norm zanieczyszczeń w odprowadzanych do rzeki ściekach. Aby określić stan czystości wód, instaluje się na rzekach automatyczne stacje pomiarowe lub prowadzi monitoring. Na terenie GOŚ funkcjonuje laboratorium, które zajmuje się szczegółową kontrolą analityczną obejmującą badania ścieków surowych, oczyszczonych oraz osadu czynnego. Dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych określone w pozwoleniu wodno-prawnym nie powinny przekraczać następujących wartości:

Odczyn	6,5 – 9,0 pH
BZT ₅	15 g O ₂ /m ³ i poniżej
ChZT- Cr	100 g O ₂ /m ³ i poniżej
Zawiesina ogólna	50 g/m ³ i poniżej
Azot ogólny	30 g N/m ³
Fosfor ogólny	1,5 g P/m ³

Tab.11. Wyniki analiz fizyko-chemicznych prowadzonych w GOŚ w roku 2003.

Miesiąc	ChZT _{Cr}		BZT ₅		Zawiesina ogólna		Azot ogólny		Fosfor ogólny	
	mg O ₂ /l		mg O ₂ /l		mg/l		mg N/l		mg P/l	
	S*	O*	S	O	S	O	S	O	S	O
styczeń	1237,85	34,20	680,00	14,50	323,00	32,03	55,64	7,28	14,13	0,92
luty	997,47	49,20	572,50	21,50	340,50	42,60	57,45	15,82	13,46	1,40
marzec	1013,13	43,33	606,00	15,00	344,25	38,50	61,21	11,81	15,17	1,08
kwiecień	1091,21	45,75	680,00	11,00	467,29	40,01	58,79	14,31	15,53	1,49
maj	1041,93	29,86	536,00	9,60	309,00	28,56	62,63	17,61	12,98	0,92
czerwiec	1013,50	38,75	530,00	12,67	299,50	31,55	61,22	25,88	13,81	1,07
lipiec	-	-	-	-	-	29,85	-	-	-	-
sierpień	-	-	-	-	-	28,53	-	-	-	-
wrzesień	1172,09	41,77	556,67	11,17	306,91	33,13	52,66	16,99	13,86	1,27
październik	1115,33	45,33	586,67	11,17	311,00	31,16	59,27	22,33	16,42	1,27
listopad	1241,00	39,50	713,33	13,00	297,50	28,50	58,25	22,49	15,50	0,89
grudzień	1287,33	42,33	710,00	10,67	319,20	37,86	67,64	9,8	14,05	1,00

Oznaczenia: S – ścieki surowe, O – ścieki oczyszczone.

2.2.3. Gospodarka osadami

Osad nadmierny jest wstępnie zagęszczany w studniach osadowych, grawitacyjnym zagęszczaczem osadu, a w fazie końcowej, w stacji mechanicznego odwadniania osadu.

W dalszym etapie osad jest poddany procesowi higienizacji (z zastosowaniem wapna palonego). Zhigienizowane osady są, bezpośrednio po procesie dezynfekcji, wykorzystywane przyrodniczo. GOŚ sp. z o.o. posiada stosowne atesty i pozwolenia na rolnicze wykorzystywanie osadu. Jest on nieodpłatnie oddawany rolnikom do nawożenia gruntów. Służy również jako podłoże do produkcji trawy darniowej.

2.2.4. Inne oczyszczalnie ścieków

Na terenie miasta Kutno, znajdują się również oczyszczalnie zlokalizowane na terenach podmiotów gospodarczych oraz placówki opiekuńczej:

Aurora sp. z o.o.	– Q – 22 m ³ /d
PEC sp. z o.o.	– Q – 97 m ³ /d
Florian Centrum S.A.	– Q – 100 m ³ /d
Dom Pomocy Społecznej-Malina	– Q – 50 m ³ /d
KPB sp. z o.o.	– Q – 73 m ³ /d
Odlewnia Żeliwa Mikoda	– Q – 1440 m ³ /d

Całkowita ilość osadów z w/w oczyszczalni – 154,3 Mg/rok. Sposób zagospodarowania osadów – we własnym zakresie. Jedynie PEC sp. z.o.o. osady przekazuje do GOŚ Kutno (ok. 8,6 Mg/rok).

2.2.5. Sieć kanalizacji sanitarnej

Długość sieci kanalizacji sanitarnej miasta Kutna:

- b) sieć sanitarna – 84,8 km w tym ok. 3,0 km kolektor centralny – dosyłowy do GOŚ,
- c) przyłącza do budynków – 28,2 km.

Sieć kanalizacji sanitarnej wykonana jest w 78% z kamionki, 17% z PVC, 3% z żelbetonu, 1,7% z betonu, 0,3% z żeliwa. Okres eksploatacji sieci wynosi: do 5 lat – 16%, od 6 do 10 lat – 6%, od 11 do 20 lat – 26%, ponad 20 lat – 52%. Jednostką organizacyjną zajmującą się eksploatacją systemów kanalizacyjnych jest: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Kutnie oraz Grupowa Oczyszczalnia Ścieków sp. z. o. o. w Kutnie (posiada kolektor centralny dosyłowy).

Liczba mieszkańców podłączonych do systemu kanalizacji zbiorczej ok. 43 000 osób. Stopień skanalizowania miasta – 87%. Sposób rozwiązania gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych – nieczystości płynne ze zbiorników bezodpływowych zostają dostarczane taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego Grupowej Oczyszczalni

Ścieków w Kutnie. Przeprowadzono inwentaryzację zbiorników bezodpływowych na terenie miasta Kutna. Stwierdzona ilość: około 1400 szt. (wg stanu na IV kw. 2003 r.).

2.3. Sieć kanalizacji deszczowej

Ścieki deszczowe z obszaru miasta, są odprowadzane ośmioma wylotami kanalizacji deszczowej do rzeki Ochni oraz dwoma wylotami do rzeki Głogowianki (dopływ rzeki Ochni). Rozpoczęto prace związane z budową sieci kanalizacji deszczowej w ulicy Wschodniej. Odbiornikiem ścieków deszczowych będzie ciek Malinka – dopływ rzeki Ochni.

3. Odpady

Uchwałą XXV/306/05 Rada Miasta Kutno zatwierdziła „Plan gospodarki odpadami dla miasta Kutno 2004-2011”. Jego realizacja powinna stać się jednym z elementów strategii rozwoju miasta.

3.1. Składowisko odpadów komunalnych

Odpady komunalne z obszaru miasta są w całości unieszkodliwiane (poprzez składowanie) na terenie międzygminnego składowiska w Krzyżanówku, w Gminie Krzyżanów. Właścicielem składowiska jest Miasto Kutno, a operatorem (zarządzającym) „Eko-Serwis” sp. z o. o. w Kutnie. Przyjęte odpady są składowane w sposób uporządkowany, metodą oddolnego, pasmowego układania depozytu, poprzez ich rozplantowanie na powierzchni sektora depozytu warstwami o miąższości około 20 cm, a następnie zagęszczane za pomocą kompaktora. Po utworzeniu warstwy o miąższości około 1,90 metra całość sektora przykrywana jest warstwą izolacyjną.

Na wydzielonej części kwatery B (część BI) wypełnionej odpadami prowadzi się składowanie w pryzmach kompostowych odpadów organicznych. Warstwę izolacyjną o grubości 10– 15 cm stanowi przesypka z gruntu mineralnego, odpady paleniskowe, odpady z wapniowych metod odsiarczania spalin.

Parametry techniczne składowiska. Powierzchnia: około 10 ha (z możliwością dalszej rozbudowy) – rezerwa terenu ok. 15 ha. Składowisko jest podzielone na dwie kwatery: kwatera A obecnie nieeksploatowana (wypełniona w całości odpadami i zrehabilitowana) oraz kwatera B jest podzielona na dwie części BI i BII oddzielone szczelnym wałem. Część BI jest wypełniona odpadami, które obecnie są składowane w części BII.

Powierzchnia kwatery A – ok. 2,66 ha.

Powierzchnia kwatery B (BI, BII) – ok. 2,3 ha.

Średnia głębokość – ok. 4,0 m.

Stopień wypełnienia odpadami – ok. 85-90%.

Instalacje technologiczne składowiska:

- a) instalacja do zbierania odcieków (drenaż),
- b) zbiornik na odcieki,
- c) instalacja do ujmowania gazu składowiskowego (odgazowanie czynne, produkcja energii elektrycznej).

Monitoring składowiska prowadzony jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 220 poz. 1858) z dnia 9.12.2002 r. (monitoring gazu składowiskowego, odcieków, stopnia osiadania, wód podziemnych w tzw. piezometrach). Ponadto na terenie składowiska zainstalowano specjalistyczną stację METEO.

3.2. Gospodarka odpadami

Według oceny przeprowadzonej przez Straż Miejską w Kutnie, liczba mieszkańców posiadających pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych stanowi ok. 97–98%. Stały monitoring służb porządkowych Miasta Kutna doprowadzi do jego wzrostu (do poziomu 100%) – w oparciu o Uchwałę Rady Miejskiej w Kutnie z dnia 24.06.1997 r. nr 416/XLVII/97 w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kutno. Przyjmuje się, że w około 70% gospodarstw domowych prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów.

Na obszarze miasta Kutna zbiórkę i transport odpadów komunalnych wykonują następujące firmy:

- Zakład Usług Komunalnych i Transportowych „MARKAZ”,
- Zakład Usług Komunalnych – S. Lewandowski,
- „Eko-Serwis” sp. z o.o.,
- Zakład Komunalno-Budowlany „KOMBUD”.

3.2.1. Gromadzenie odpadów

Budownictwo jednorodzinne

Gromadzenie odpadów komunalnych przeważnie odbywa się w trzech typach pojemników: 1D – pojemności 120 l, 1W – 120 l, 2 D – pojemności 240 l, 3 D – 1100 l.

Tab.12. Ilość pojemników na odpady i ilość posesji posiadających pojemniki (budownictwo jednorodzinne) obsługiwanych przez EKO Serwis sp. z o.o.

Typ pojemnika	Ilość pojemników	Ilość posesji
1D	951	886
1W	551	494
2D	238	192
3D	2	2

Typ pojemnika	Ilość pojemników	Ilość posesji
Ogółem	1742	1574

Oznaczenia: D – pojemnik dzierżawiony, W – pojemnik własny.

Całkowita ilość posesji objęta zbiórką: 2016 tj. ok. 8000 mieszkańców w tym: 442 posesje – własne pojemniki, umowy wyłącznie na wywóz odpadów. Ilość mieszkańców obsługiwanych przez inne firmy: 246 tj. ilość mieszkańców – 980 osób.

Budownictwo wielorodzinne (RSM Pionier, TBS, Wspólnoty Mieszkaniowe, Zarząd Nieruchomości Miejskich oraz inne) – 72,4% mieszkańców miasta Kutna.

Gromadzenie odpadów odbywa się w następujących typach pojemników: 1D – pojemności 120 l, 1W – 120 l, 2D – 240 l, 2W – 240 l, 3D – 1100 l, 3F – 3000 l, 3P – 1100 l, 3W – 1100 l, 3W – 1100 l, 4D – 7000 l, 4W – 7000 l, 5F – 5000 l, 5W – 10000 l, 6D – 10000 l, 7Ł – 5000 l.

Tab.13. Ilość pojemników na odpady i ilość posesji posiadających pojemniki (budownictwo wielorodzinne) obsługiwanych przez EKO Serwis sp. z o.o.

Typ pojemnika	Ilość pojemników	Ilość posesji
1 D	82	68
1 W	75	40
2 D	110	110
2 W	9	9
3 D	167	140
3 F	16	17
3 P	368	103
3 W	45	37
4 D	51	49
4 W	37	44
5 F	41	39
5 W	3	4
6 D	1	1
7 Ł	14	15
Ogółem	1019	2038

Ilość posesji obsługiwanych przez inne firmy – 240 posesji.

3.2.2. Zbiórka selektywna odpadów

Budownictwo wielorodzinne

Odpady (opakowaniowe) zbierane są w pojemnikach zlokalizowanych w wyznaczonych miejscach. Operator: POM „Eko-Serwis” w Kutnie. Zbierane są następujące grupy odpadów: stłuczka szklana, tworzywa sztuczne, makulatura, puszki z metali żelaznych i aluminium oraz opakowania wielowarstwowe.

W chwili obecnej (koniec 2005 roku) na obszarze miasta ustawionych jest:

- 80 sztuk pojemników na stłuczkę szklaną białą,

- 80 sztuk pojemników na słoiczki szklaną kolorową,
- 80 sztuk pojemników na tworzywa sztuczne puszki oraz opakowania wielowarstwowe,
- 48 sztuk pojemników na makulaturę.

Razem stanowi to ilość 288 pojemników.

Budownictwo jednorodzinne

Zbiórka selektywna na tym obszarze odbywa się systemem tzw. „żółtych worków” – odbieranych cyklicznie w wyznaczonych terminach. Operator: „Eko-Serwis” sp. z o.o. w Kutnie. W chwili obecnej zbiórką selektywną objętych jest około 8000 mieszkańców Kutna posiadających umowy odbioru odpadów komunalnych z operatorem. Zbiórka dotyczy następujących grup odpadów: tworzywa sztuczne, puszki metali żelaznych aluminiowych oraz opakowania wielowarstwowe.

Podmioty gospodarcze

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą na obszarze miasta Kutna mają obowiązek posiadania aktualnych programów gospodarki odpadami. W treści w/w programów, podane są wielkości powstających odpadów (z poszczególnych grup) oraz sposoby ich unieszkodliwiania. Obowiązek posiadania programów gospodarki odpadami dotyczy podmiotów zakwalifikowanych wg zasad podanych w Ustawie o odpadach (rozdziale dotyczącym obowiązków wytwórców odpadów). Z Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kutnowskiego wynika, że w najbliższych latach zostanie utrzymany obecny poziom wytwarzania tej grupy odpadów, jednak ich bilans ulegnie zmianie ze względu na wprowadzenie ścisłej ewidencji i zmian w klasyfikacji odpadów.

Odpady wytwarzane przez podmioty gospodarcze w całości objęte są systemem utylizacji, gospodarczego wykorzystania oraz składowania na składowisku odpadów w Krzyżanówku. System ten wynika z treści „Planów Postępowania z Odpadami”, posiadanych przez znaczące (zgodnie z ustawą o odpadach) podmioty sektora gospodarczego. Strumień odpadów trafiający obecnie na składowisko odpadów w Krzyżanówku, jest ograniczony do grup odpadów podobnych powstających w gospodarstwach domowych. Pewna grupa odpadów sektora gospodarczego jest wykorzystywana jako warstwa przesypowa na składowisku odpadów w Krzyżanówku. Pozostałe odpady sektora gospodarczego są unieszkodliwianie, zagospodarowane lub poddane procesom odzysku.

4. Energetyka i telekomunikacja

4.1. Produkcja ciepła

Wytwarzaniem, przesyłaniem i dystrybucją ciepła zajmuje się Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Kutnie. W skład PEC wchodzi:

- Ciepłownia Miejska nr 1 wyposażona w 7 sztuk kotłów typu WR-5 o mocy 40,67 MW. Wszystkie kotły współpracują z jednym wspólnym kominem stalowym, pionowym o wysokości 75 m i średnicy wylotu 1 m. Spaliny z kotłów odpylane są w bateriach cyklonów DC – 1000 (po 4 sztuki na kocioł) o skuteczności redukcji co najmniej 85%. Obiekt wyposażony jest w stanowiska pomiarowe zainstalowane za każdym z kotłów za cyklonami na kanałach odprowadzających spaliny z kotłów do emitora.
- Ciepłownia Miejska nr 2 wyposażona w 3 szt. kotłów typu WR-25 o mocy 58,14 MW. Każdy kocioł posiada dwie baterie odpylaczy cyklonowych składające się z 6 cyklonów typu C-41 Φ 1120, wyposażonych w zbiorniki pyłowe, z których pył transportowany jest do odżuźlaczy i po wymieszaniu z żużłem usuwany na plac magazynowania. Spaliny z kotła po przejściu przez baterie cyklonów ulegają odpyleniu (ok. 90%), a następnie głównym kolektorem spalin kierowane są na instalację odsiarczającą. Odsiarczanie spalin może być prowadzone metodą „suchą” i „półsuchą”, z zastosowaniem sproszkowanego wapna i równoczesnym podawaniem wody na absorber w przypadku metody „półsuchej”. Absorpcja SO_2 i częściowo NO_x następuje w absorberze oraz na filtrze workowym, na skutek kontaktu spalin z wdmuchiwanym reagentem $\text{Ca}(\text{OH})_2$ i wielokrotnie recyrkulowanym produktem odsiarczania. Jednocześnie na filtrze workowym następuje dalsze (głębsze) odpylenie. Po redukcji SO_2 ok. 80 %, NO_x (NO_2) około 30% i pyłów 98% spaliny transportowane są do kanału zbiorczego i dalej do ceramicznego emitora kotłowni o parametrach: wysokość $h = 142,5$ m i średnica wylotu Φ 2,5 m. Produkt odsiarczania jest przesyłany niskociśnieniowym transporterem pneumatycznym na zbiornik produktu.

Dystrybucja energii cieplnej w obszarze działalności miejskiego systemu ciepłowniczego odbywa się poprzez:

magistrale sieci przesyłowej	– 14,57 km,
rozdzielcze sieci ciepłne	– 11,78 km,
przyłącza ciepłne	– 14,60 km,
węzły ciepłne	– 417 szt.

Tab.14. Struktura źródeł ciepła w zależności od rodzaju paliwa.

Źródło ciepła/paliwo	ilość źródeł ciepła [%]
węgiel kamienny	75

Źródło ciepła/paliwo	ilość źródeł ciepła [%]
gaz	15
olej opałowy	10
Ogółem	100

4.2. System gazowniczy miasta Kutno

Dostęp do sieci gazowniczej w Kutnie posiada około 6% mieszkańców. Jest to jednak dopiero pierwszy etap realizacji budowy sieci gazowej w mieście. Ogółem wykonano około 45 km sieci niskiego ciśnienia, głównie w dzielnicach zabudowy jednorodzinnej oraz dzielnicy przemysłowej Skłęczki. Dla wielu przedsiębiorstw gaz jest głównym nośnikiem energii. Ogólna ilość odbiorców – 855, w tym budownictwo jednorodzinne – ok. 806 odbiorców tj. ok. 2600 mieszkańców.

4.3. Telekomunikacja

Przez Kutno przebiegają dwie magistrale światłowodowe, ponadto w mieście działa dwóch operatorów telefonicznych sieci kablowych:

- Telekomunikacja Polska S.A.,
- Multimedia sp. z o.o.

Wskaźnik gęstości usług telekomunikacyjnych wynosi 393 telefony na 1000 mieszkańców. Kutno jest objęte zasięgiem trzech sieci komórkowych: Plus GSM, Era i Orange.

5. Energia elektryczna

Energia elektryczna jest najbardziej dostępnym źródłem energii w mieście. Na terenie miasta znajdują się Główne Punkty Zasilania Energetycznego (GPZ), które posiadają rezerwy mocy. Istnieje możliwość uzyskania przyłącza energetycznego od alternatywnego operatora tj. PKP Energetyka sp. z o.o.

VII. Własność nieruchomości

1. Struktura własności gruntów wg stanu na dzień 11.08.2005 r.:

- a) Grunty Skarbu Państwa – 695 ha, w tym: z wyłączeniem przekazanych w wieczyste użytkowanie – 399 ha, pozostające we władaniu następujących jednostek:
 - 1) Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa – 7 ha,
 - 2) Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – 22 ha,
 - 3) państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, z wyłączeniem Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – 1 ha,

- 4) organy administracji publicznej gospodarujące zasobem nieruchomości Skarbu Państwa – 42 ha,
- 5) Agencja Mienia Wojskowego – 67 ha,
- 6) osoby i jednostki organizacyjne nie wymienione w pkt 1-6.
przekazane w wieczyste użytkowanie – 296 ha:
 - 1) osobom fizycznym – 36 ha,
 - 2) państwowym osobom prawnym – 15 ha,
 - 3) innym osobom nie wymienionym w pkt 1 i 2 – 245 ha.
- b) Grunty gminne – 815 ha, w tym:
z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste – 620 ha, pozostające we władaniu następujących jednostek:
 - 4) gminny zasób nieruchomości – 550 ha,
 - 5) grunty jednostek organizacyjnych gmin i związków międzygminnych – 59 ha,
 - 6) osoby i jednostki organizacyjne nie wymienione w pkt 1 i 2 – 11 ha.przekazane w użytkowanie wieczyste – 195 ha:
 - 1) osobom fizycznym – 17 ha,
 - 2) gminnym osobom prawnym – 21 ha,
 - 3) spółdzielniom mieszkaniowym – 80ha,
 - 4) innym osobom nie wymienionym w pkt 1-3 – 77 ha.
- c) Grunty osób fizycznych – 1674 ha, w tym:
 - 1) właściciele i władający gruntami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych – 1118 ha,
 - 2) właściciele i władający gruntami nie wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych – 556 ha.
- d) Grunty spółdzielni – 14 ha, w tym:
 - 1) rolnicze spółdzielnie produkcyjne – 10 ha,
 - 2) spółdzielnie mieszkaniowe - 1 ha,
 - 3) inne spółdzielnie nie wymienione w pkt 1 i 2 – 3 ha.
- f) Grunty kościołów i związków wyznaniowych – 23 ha.
- g) Grunty powiatu z wyłączeniem przekazanych w użytkowanie wieczyste – 29 ha, w tym:
 - 1) powiatowy zasób nieruchomości – 2 ha,
 - 2) przekazane w trwały zarząd – 3 ha,
 - 3) osoby i jednostki organizacyjne nie wymienione w pkt 1 i 2 – 24 ha.
- h) Grunty spółek prawa handlowego i inne – 102 ha.

VIII. Gospodarka

1. Główni pracodawcy

Działalność najważniejszych przedsiębiorców z terenu Kutna skupiona jest w następujących dziedzinach gospodarki:

- przemysł farmaceutyczny: Polfa Kutno S.A., Polfarmex S.A., Fresenius Kabi Polska sp. z o.o., Nobilus Ent sp. z o.o., BASF sp. z o.o.
- przemysł maszynowy i metalowy: Kongskilde Polska sp. z o.o., Rolmasz sp. z o.o., BL Kutno sp. z o.o., Ideal Europe sp. z o.o., Florian Centrum S.A., Miflex-Masz sp. z o.o., AMZ Kutno sp. z o.o.
- przetwórstwo tworzyw sztucznych: Sirmax Polska sp. z o.o., Elaplast Technik GmbH sp. z o.o., Bröck Polska,
- elektroniczny: ZPR Miflex S.A.
- opakowania: ID Machinery, Fuji Seal, DS Smith Polska S.A.
- odzieżowy: Emfor sp. z o.o., BOR, Moderna,
- transport: Nijhof Wassink sp. z o.o., Polsad Renault Trucks, PPKS, MZK Kutno, PKP,
- przemysł spożywczy: Exdrob S.A., Kofola sp. z o.o., Bacoma Nova sp. z o.o., Zorina sp. z o.o., Polmos S.A., Aurora sp. z o.o., Geo Poland sp. z o.o.,
- magazyny: PHSR Agroma,
- budownictwo: Schomburg Polska sp. z o.o., Vester sc, Urbud sc, Mavex sc, Mawex sc, Trakt sj, Kutnowska Prefabrykacja Betonu sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Robót Drogowych,
- metalurgiczny: Odlewnia Żeliwa Mikoda,
- łączność: TP S.A., Multimedia S.A.,
- ochrona zdrowia: SP ZOZ Kutno i jednaście NZOZ-ów,
- finanse: PKO BP S.A., PKO S.A., City Bank Handlowy S.A., BGŻ S.A., BPH S.A., Invest Bank S.A., Bank Spółdzielczy „Wspólna Praca”, Lukas Bank S.A., Bank Polskiej Spółdzielczości, Bank Zachodni WBK S.A., Multibank, SKO-K „Piaś”, SKO-K im. F. Stelczyka, Raiffaisen Bank.

Uchwałą Rady Miasta w przemysłowej dzielnicy Skłęczki utworzono Kutnowski Park Agro-Przemysłowy. Zajmuje on obszar około 370 ha. Na jego obszarze funkcjonuje Podstrefa Kutno Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

2. Struktura i trendy gospodarki w Kutnie

Tab.14. Zestawienie ilości jednostek gospodarczych, na podstawie Regon, w latach 1995-2004. (dane GUS)

Lata	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Sektor publiczny ogółem	83	89	90	95	100	101	121	125	115	156

jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	46	51	52	49	58	61	87	91	89	95
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne gospodarstwa pomocnicze	3	0	3	2	1	0	1	1	1	1
przedsiębiorstwa komunalne	5	4	3	-	-	-	-	-	-	-
przedsiębiorstwa państwowe	12	10	9	7	7	7	7	8	5	5
spółki prawa handlowego	12	13	11	12	10	10	13	13	11	10
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sektor prywatny ogółem	2573	2522	2977	3459	3828	4132	4445	4563	4610	4668
osoby fizyczne	2181	2125	2529	2927	3241	3505	3799	3904	3937	3978
spółki prawa handlowego	79	85	97	113	128	134	143	166	180	186
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	12	12	16	20	24	27	28	28	28	31
spółdzielnie	24	24	24	24	23	24	24	24	24	24
fundacje	2	2	2	2	3	4	5	5	6	6
stowarzyszenia i organizacje społeczne	17	20	25	31	35	47	52	54	60	65
Ogółem	2656	2611	3067	3554	3928	4233	4566	4688	4725	4824

Wzrost ilości podmiotów gospodarczych, (głównie prywatnych), świadczy o rosnącej aktywności mieszkańców Kutna, wciąż jednak osób uruchamiających działalność gospodarczą jest mniej niż w innych miastach województwa łódzkiego.

Tab.15. Zestawienie ilości jednostek gospodarczych wg sekcji klasyfikacji działalności gospodarczej PKD na podstawie Regon w latach 1995–2004. (dane GUS)

Lata	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
sekcja A ogółem	13	16	25	26	27	29	35	46	49	39
sektor publiczny	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
sektor prywatny	12	15	24	25	26	28	34	46	49	39
sekcja B ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sekcja C ogółem	1	1	1	1	2	2	3	3	3	4
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	1	1	1	1	2	2	3	3	3	4
sekcja D ogółem	348	304	333	436	471	487	504	489	458	444
sektor publiczny	13	10	6	5	5	5	6	6	3	4
sektor prywatny	335	294	327	431	466	482	498	483	455	440
sekcja E ogółem	2	3	3	3	6	11	7	6	5	5

Lata	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
sektor publiczny	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
sektor prywatny	0	0	0	0	4	9	5	4	3	3
sekcja F ogółem	205	199	225	262	294	296	310	313	309	308
sektor publiczny	4	3	4	4	4	3	3	3	3	2
sektor prywatny	201	196	221	258	290	293	307	310	306	306
sekcja G ogółem	1184	1247	1445	1592	1695	1808	1918	1966	1979	2006
sektor publiczny	3	4	4	3	2	2	2	3	3	3
sektor prywatny	1181	1243	1441	1589	1693	1806	1916	1963	1976	2003
sekcja H ogółem	67	40	47	54	66	75	94	101	107	107
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	1	3	2	2
sektor prywatny	67	40	47	54	66	75	93	98	105	105
sekcja I ogółem	197	142	180	213	240	263	281	281	282	286
sektor publiczny	3	3	3	3	4	4	4	4	3	3
sektor prywatny	194	139	177	210	236	259	277	277	279	283
sekcja J ogółem	18	35	60	83	124	149	167	188	193	203
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	18	35	60	83	124	149	167	188	193	203
sekcja K ogółem	283	324	368	413	454	524	596	621	639	705
sektor publiczny	12	12	8	7	7	7	7	10	10	52
sektor prywatny	271	312	360	406	447	517	589	611	629	653
sekcja L ogółem	10	10	12	18	20	18	27	24	22	20
sektor publiczny	9	9	11	18	20	18	26	22	20	17
sektor prywatny	1	1	1	0	0	0	1	2	2	3
sekcja M ogółem	35	40	45	54	63	72	84	92	99	104
sektor publiczny	19	21	24	23	27	31	45	48	53	54
sektor prywatny	16	19	21	31	36	41	39	44	46	50
sekcja N ogółem	163	143	184	224	273	282	288	293	291	299
sektor publiczny	12	18	20	20	22	23	19	19	11	11
sektor prywatny	151	125	164	204	251	259	269	274	280	288
sekcja O ogółem	130	107	139	173	192	217	252	265	289	294
sektor publiczny	5	5	6	6	5	5	5	5	5	6
sektor prywatny	125	102	133	167	187	212	247	260	284	288
sekcja P ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sekcja Q ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor publiczny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sektor prywatny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem	2656	2611	3067	3554	3928	4233	4566	4688	4725	4824
sektor publiczny	83	89	90	95	100	101	121	125	115	156
sektor prywatny	2573	2522	2977	3459	3828	4132	4445	4563	4610	4668

Nazwy sekcji i procentowy udział podmiotów danej sekcji w ilości podmiotów gospodarczych miasta Kutna ogółem:

A – Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 0,8%,

B – Rybołówstwo i rybactwo – 0,0%,

C – Górnictwo i kopalnictwo – 0,1%,

D – Przetwórstwo przemysłowe – 9,2%,

E – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 0,1%,

F – Budownictwo – 6,4%,

G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 41,6%,

H – Hotele i restauracje – 2,2%,

I – Transport, gospodarka magazynowa i łączność – 5,9%,

J – Pośrednictwo finansowe – 4,2%,

K – Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 14,6%,

L – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 0,4%,

M – Edukacja – 1,1%,

N – Ochrona zdrowia i opieka społeczna – 6,2%,

O – Pozostałą działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna – 6,1%,

P – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników – 0,0%,

Q – Organizacje i zespoły eksterytorialne – 0,0%.

W kolejności największy udział podmiotów gospodarczych zajmujących się handlem w połączeniu z największą ilością (spośród podmiotów gospodarczych) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą świadczy o tym, że od początku przemian w Polsce pracownicy restrukturyzowanych firm państwowych szukali szansy samozatrudnienia głównie w handlu (41,6%). Dlatego również druga co do ilości podmiotów jest sekcja obsługująca głównie firmy handlowe K – Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 14,6%.

Tab.16. Zestawienie liczby osób pracujących* wg płci i sektorów gospodarki w latach 1995-2003. (dane GUS)

Lata	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
pracujący ogółem	17046	17502	16573	17605	16402	14478	15189	13525	13551
mężczyźni	8703	9236	8368	9143	8598	7614	7964	6724	6939
kobiety	8343	8266	8205	8462	7804	6864	7225	6801	6612
sektor rolniczy ogółem	134	112	120	112	84	78	75	25	25
mężczyźni	91	76	85	85	62	61	59	23	23

kobiety	43	36	35	27	22	17	16	2	2
sektor przemysłowy ogółem	7806	8198	8191	7998	6978	6096	6577	5080	5486
mężczyźni	4733	5026	4986	4767	4228	3778	4190	3045	3385
kobiety	3073	3172	3205	3231	2750	2318	2387	2035	2101
sektor usługowy ogółem	9106	9192	8262	9495	9340	8304	8537	8420	8040
mężczyźni	3879	4134	3297	4291	4308	3775	3715	3656	3531
kobiety	5227	5058	4965	5204	5032	4529	4822	4764	4509
sektor usługowy (usługi rynkowe) ogółem	5277	5479	4520	5765	5599	5033	4935	4887	4550
mężczyźni	3008	3277	2441	3439	3388	3000	2866	2835	2666
kobiety	2269	2202	2079	2326	2211	2033	2069	2052	1884
sektor usługowy (usługi nierynkowe) ogółem	3829	3713	3742	3730	3741	3271	3602	3533	3490
mężczyźni	871	857	856	852	920	775	849	821	865
kobiety	2958	2856	2886	2878	2821	2496	2753	2712	2625

Dane o pracujących/zatrudnionych wg stanu na 30 IX (do 1999 r.), na 31 XII (od 2000 r.) dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Liczba pracujących/zatrudnionych wyszczególniona jest według klasyfikacji działalności (do 1999 roku – Europejskiej, od 2000 roku – Polskiej).

Mimo spadku liczby osób pracujących na przestrzeni lat 1995-2003 o 20,5% wzrosła w tym samym czasie przeciętna liczba miejsc pracy w usługach przypadająca na miejsce pracy w przemyśle z 1,17 do 1,47.

Tab.17. Zestawienie ilości osób pracujących* wg płci i formy własności przedsiębiorstw w latach 1999-2003. (dane GUS)

Lata	1999	2000	2001	2002	2003
pracujący ogółem	16402	14478	15189	13525	13551
sektor publiczny	7505	6527	6540	6540	6083
sektor prywatny	8897	7951	8649	6985	7468
mężczyźni ogółem	8598	7614	7964	6724	6939
sektor publiczny	3354	2986	2951	2882	2673
sektor prywatny	5244	4628	5013	3842	4266
kobiety ogółem	7804	6864	7225	6801	6612
sektor publiczny	4151	3541	3589	3658	3410
sektor prywatny	3653	3323	3636	3143	3202

Dane o pracujących/zatrudnionych wg stanu na 30 IX (do 1999 r.), na 31 XII (od 2000 r.) dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Liczba pracujących/zatrudnionych wyszczególniona jest według klasyfikacji działalności (do 1999 roku – Europejskiej, od 2000 roku – Polskiej).

Tab.18. Zestawienie ludności wg wieku produkcyjnego i płci w latach 1995-2004 zgodnie z faktycznym miejscem zamieszkania. (dane na dzień 31.12. każdego roku wg GUS)

Lata	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Ludność ogółem										
Σ	50903	50714	50550	50592	50429	49010	48854	48666	48484	48141
%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
M	24207	24098	24003	24054	23975	23094	22986	22890	22789	22591
K	26696	26616	26547	26538	26454	25916	25868	25776	25695	25550
Ludność w wieku przedprodukcyjnym										
Σ	13371	12863	12275	11817	11297	10723	10162	9587	9164	8839
%	26,26	25,36	24,28	23,36	22,40	21,88	20,80	19,69	18,90	18,36
M	6807	6570	6253	6022	5761	5467	5209	4961	4727	4563
K	6564	6293	6022	5795	5536	5256	4953	4626	4437	4276
Ludność w wieku produkcyjnym										
Σ	31446	31674	31962	32379	32618	31642	31932	32201	32331	32207
%	61,78	62,46	63,23	64,00	64,68	64,56	65,36	66,18	66,68	66,90
M	15705	15794	15962	16184	16312	15678	15811	15900	15997	15920
K	15741	15880	16000	16195	16306	15964	16121	16301	16334	16287
Ludność w wieku poprodukcyjnym										
Σ	6086	6177	6313	6396	6514	6645	6760	6878	6989	7095
%	11,96	12,18	12,49	12,64	12,92	13,56	13,84	14,13	14,42	14,74
M	1695	1734	1788	1848	1902	1949	1966	2029	2065	2108
K	4391	4443	4525	4548	4612	4696	4794	4849	4924	4987

Objaśnienia: $\Sigma = M + K$, M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, % – procentowy udział poszczególnej grupy ludności w całej populacji faktycznie mieszkających w Kutnie.

IX. Bezrobocie

Tab. 19. Bezrobocie w poszczególnych grupach wiekowych. (dane PUP Kutno)

Wiek	28. 02. 2001			31. 01. 2003			31. 03. 2004			30. 09. 2005		
	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K
18-24	1356	25,4	669	1417	23,0	663	1460	0	723	978	19,9	591
25-34	1424	26,8	860	1690	27,3	922	1790	23,2	978	1332	27,1	809
35-44	1331	25,0	730	1456	23,5	752	1396	28,5	776	1103	22,5	670
45-54	1099	20,7	562	1453	23,5	643	1435	22,2	710	1273	25,9	732
55-59	100	1,9	40	151	2,4	54	184	22,8	62	203	4,1	69
≥ 60	9	0,2	-	18	0,3	-	24	2,9	-	24	0,5	-
Σ	5319	100,0	2861	6185	100,0	3034	6289	100	3249	4913	100	2871

Objaśnienia: $\Sigma = M + K$, M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, % - procentowy udział poszczególnej grupy ludności w całej populacji faktycznie mieszkających w Kutnie.

Tab. 20. Bezrobotni wg wykształcenia. (dane PUP Kutno)

Wykształcenie	28. 02. 2001			31. 01. 2003			31. 03. 2004			30. 09. 2005		
	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K

	28. 02. 2001			31. 01. 2003			31. 03. 2004			30. 09. 2005		
wyższe	122	2,3	81	251	4,1	152	331	5,3	206	262	5,3	165
policealne i średnie. zawodowe	1245	23,4	779	1506	24,3	819	1559	24,8	921	1253	25,5	838
średnie ogólnokształcące	394	7,4	320	401	6,5	295	446	7,1	330	407	8,3	293
zawodowe	1777	33,4	791	2061	33,3	846	1943	30,9	843	1431	29,1	731
podstawowe	1781	33,5	890	1966	31,8	922	2010	31,9	949	1560	31,8	844
Σ	5319	100,0	2861	6185	100,0	3034	6289	100,0	3249	4913	100,0	2871

Objaśnienia: $\Sigma = M + K$, M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, % - procentowy udział poszczególnej grupy ludności w całej populacji faktycznie mieszkających w Kutnie.

Tab. 20. Liczba osób bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy. (dane PUP Kutno)

Czas oczekiwania na pracę	28. 02. 2001			31. 01. 2003			31. 03. 2004			30. 09. 2005		
	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K
do 1 m-ca	260	4,9	94	464	7,5	176	414	6,6	202	380	7,7	179
1 – 3 m-cy	755	14,2	241	1042	16,8	335	724	11,5	330	625	12,7	352
3 – 6 m-cy	860	16,2	362	689	11,2	297	815	1,0	368	532	10,8	301
6 – 12 m-cy	1006	18,9	547	848	13,7	433	990	15,7	464	788	16,0	421
12 – 24 m-cy	1018	19,1	573	1032	16,7	482	1193	19,0	563	794	16,2	466
powyżej 24 m-cy	1420	26,7	1044	2110	34,1	1311	2153	34,2	1322	1794	36,5	1152
Σ	5319	100,0	2861	6185	100,0	3034	6289	100,0	3249	4913	100	2871

Objaśnienia: $\Sigma = M + K$, M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, % - procentowy udział poszczególnej grupy bezrobotnych w całej populacji bezrobotnych Kutna.

Tab. 21. Liczba osób bezrobotnych ze względu na staż pracy. (dane PUP Kutno)

Staż pracy	28.02.2001			31.01.2003			31.03.2004			30.09.2005		
	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K	M+K	%	K
do 1 roku	664	12,5	375	843	13,6	440	905	14,4	481	744	15,1	446
1 - 5	1025	19,3	528	1022	16,5	495	1101	17,5	553	850	17,3	480
5 - 10	635	11,9	339	741	12,0	370	801	12,7	417	643	13,1	388
10 - 20	846	15,9	512	970	15,8	535	969	15,4	548	766	15,6	484
20 – 30	695	13,1	331	962	15,5	358	848	13,5	378	672	13,7	359
30 i więcej	42	0,8	6	102	1,6	8	74	1,2	6	73	1,5	13
bez stażu	1412	26,5	770	1545	25,0	828	1591	25,3	866	1165	23,7	701
Σ	5319	100,0	2861	6185	100,0	3034	6289	100,0	3249	4913	100,0	2871

Objaśnienia: $\Sigma = M + K$, M – liczba mężczyzn, K – liczba kobiet, % - procentowy udział poszczególnej grupy bezrobotnych w całej populacji bezrobotnych Kutna.

Tab. 22. Zestawienie liczby osób bezrobotnych w latach 2001-2005. (dane PUP Kutno)

Bezrobotni na dzień	28. 02. 2001		31. 01. 2003		31. 03. 2004		30. 09. 2005	
	M+K	K	M+K	K	M+K	K	M+K	K
Ogółem	5319	2861	6185	3034	6289	3249	4913	2871

Na dzień 30.09.2005 roku w Kutnie było 804 bezrobotnych z prawem do zasiłku. Oznacza to, że 4101 bezrobotnych nie posiadało prawa do zasiłku.

X. Edukacja

Tab. 23. Placówki oświatowe-wychowawcze w Kutnie. (opracowanie ARRK SA na bazie danych Wydziału Edukacji UM Kutno, Starostwa Powiatowego w Kutnie oraz wywiadów telefonicznych -2004 r.)

Lp	Typ placówki	Liczba uczniów /studentów	Liczba placówek
1	Przedszkole	567	7
2	Szkoły podstawowe (wraz z „0”)	3001	5
3	Gimnazjum	1748	4
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	432	4
5	Liceum Ogólnokształcące	1851	7
6	Liceum profilowane	744	6
7	Liceum uzupełniające	150	1
8	Technikum	1169	4
9	Technikum uzupełniające	315	5
10	Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze:	307	2
	szkoła podstawowa	90	2
	gimnazjum	106	2
	szkoła zawodowa	111	1
11	Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia	353	1
12	Szkoły policealne	620	1
13	Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej	1400	1
14	Kolegium Ekonomiczne Uniwersytetu Łódzkiego	600	1

XI. Gospodarka mieszkaniowa

Uchwałą nr XIX/222/04 z dnia 29 czerwca 2004 Rada Miasta Kutno uchwaliła „Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Kutno na lata 2004-2009”, którego realizacja powinna stać się ważnym elementem strategii rozwoju miasta.

Tab. 24. Zasoby mieszkaniowe wszystkie w latach 2000-2004. (dane GUS)

	2000	2001	2002	2003	2004
Ogółem					
mieszkania	17116	17217	16726	17498	17537

	2000	2001	2002	2003	2004
izby	58137	58494	58501	61270	61553
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	888835	896410	916091	973547	980769

Tab.25. Mieszkania oddane do użytku w latach 2000-2004. (dane GUS)

	2000	2001	2002	2003	2004
Ogółem					
mieszkania	53	108	123	119	87
izby	268	381	525	595	396
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	6317	8040	12654	13447	9372
spółdzielcze					
mieszkania	2	2	28	0	0
izby	17	12	76	0	0
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	384	273	1217	0	0
zakładowe					
mieszkania	0	0	0	0	0
izby	0	0	0	0	0
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	0	0	0	0	0
komunalne					
mieszkania	0	62	26	0	36
izby	0	149	58	0	96
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	0	2216	1042	0	1335
społeczne czynszowe					
mieszkania	15	8	0	12	0
izby	42	20	0	34	0
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	744	285	0	587	0
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem					
mieszkania	0	0	0	5	0
izby	0	0	0	17	0
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	0	0	0	400	0
indywidualne					
mieszkania	36	36	69	102	51
izby	209	200	391	544	300
pow. użytkowa mieszkań [m ²]	5189	5266	10395	12460	8037

Tab.26. Narodowy Spis Powszechny 2002 – Gospodarstwa domowe. (GUS)

Rodzaje gospodarstw domowych	Liczba
Gospodarstwa domowe ogółem	18034
<i>1) jednorodzinne ogółem</i>	<i>13052</i>
jednorodzinne 2 osobowe	4488

Rodzaje gospodarstw domowych	Liczba
jednorodzinne 3 osobowe	4496
jednorodzinne 4 i więcej osób	4068
2) <i>dwurodzinne</i>	669
3) <i>trzy i więcej rodzinne</i>	23
4) <i>nierodzinne ogółem</i>	4290
nierodzinne 1 osobowe	4059
nierodzinne 2 osobowe	205
nierodzinne 3 osobowe	19
nierodzinne 4 i więcej osobowe	7

XII. Opieka społeczna

Tab. 27 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2000-2004. (dane MOPS)

Wyszczególnienie	2000			2001			2002		
	osoby, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin ogółem	ilość osób w rodzinach	osoby, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin ogółem	ilość osób w rodzinach	osoby, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin ogółem	ilość osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych*	3015	2160	5930	2288	2207	6016	3007	2885	8369
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych*	1817	1451	4188	1049	1024	2722	1371	1335	3810
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych*	2230	1373	4392	1239	1183	3294	1636	1550	4559
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	X	3550	9840	X	2871	7655	X	3532	9651
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	1390	3910	X	664	1639	X	647	1282
Wyszczególnienie	2003			2004					

	2000			2001			2002
	osoby, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	osoby, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych*	2668	2552	7157	2348	2260	6286	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych*	1202	1170	3224	395	370	996	
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych*	1466	1382	3933	1953	1890	5290	
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	X	3909	10454	X	3352	9071	
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	1357	3297	X	1092	2785	

Oznaczenia: * – świadczenia przyznane bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania

Tab.28a Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2000-2002. (dane MOPS w Kutnie)

Powód trudnej sytuacji życiowej		2000		2001		2002	
		liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach
Ubóstwo	1	1371	3868	1123	3170	1059	3140
Sieroctwo	2	9	11	10	18	9	19
Bezdomność	3	60	83	66	71	42	46
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	146	592	160	650	115	527
Bezrobocie	5	1466	4016	1283	3722	1448	3910
Niepełnosprawność	6	662	1655	748	1589	809	2083
Długotrwała choroba	7	741	1972	595	1420	150	2008
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego ogółem	8	624	1261	516	1467	508	1522

		2000		2001		2002	
w tym:							
rodziny niepełne	9	412	1104	359	1067	358	1162
rodziny wielodzietne	10	80	570	82	546	86	546
Alkoholizm	11	198	530	201	530	169	443
Narkomania	12	2	3	2	7	2	8
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	13	45	115	28	68	24	64
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	14	X	X	6	9	2	5

Tab. 28b. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2003-2004. (dane MOPS w Kutnie)

Powód trudnej sytuacji życiowej		2003		2004	
		liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach
Ubóstwo	1	1240	3627	1132	3254
Sieroctwo	2	12	32	9	20
Bezdomność	3	61	98	62	84
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	169	636	104	424
Bezrobocie	5	1443	4332	1328	3914
Niepełnosprawność	6	842	2177	667	1564
Długotrwała choroba	7	650	1732	590	1412
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego ogółem	8	581	1761	541	1662
w tym:					
rodziny niepełne	9	363	1161	363	1125
rodziny wielodzietne	10	76	501	67	443
Alkoholizm	11	181	453	186	473
Narkomania	12	7	33	9	35

		2003		2004	
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	13	21	55	11	27
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	14	1	4	X	X

Tab. 29a Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2000-2004. (dane MOPS w Kutnie)

Wyszczególnienie			2000		2001		2002	
			Liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach
Rodziny ogółem (wiersz 2+3+4+5+6+7)		1	3550	9840	2871	7655	3532	9651
o liczbie osób:	1	2	887	878	786	786	953	953
	2	3	690	1380	614	1223	336	732
	3	4	892	2676	634	1902	1167	3501
	4	5	735	2940	584	2336	839	3356
	5	6	202	1010	164	820	169	845
	6 i więcej	7	144	956	89	583	38	264
Rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+ 11+12+13+14 +15)		8	1138	4216	1112	4120	1324	4651
o liczbie osób	1	9	445	1242	408	1241	550	1456
	2	10	409	1487	413	1400	418	1634
	3	11	149	715	179	800	242	894
	4	12	96	482	79	410	80	396
	5	13	20	136	19	138	20	141
	6	14	11	85	7	55	9	79
	7 i więcej	15	8	69	7	76	5	51
Rodziny niepełne ogółem (wiersz 17+18+19+20)		16	438	1272	477	1400	358	1162
o liczbie dzieci	1	17	224	496	249	520	196	466
	2	18	151	474	155	472	102	341
	3	19	44	192	46	222	37	153
	4 i więcej	20	19	110	27	186	23	202
Rodziny emerytów i rencistów ogółem (wiersz 22+23+24+25)		21	540	1242	537	1270	513	1252
o liczbie osób	1	22	203	203	182	182	171	171
	2	23	135	280	151	312	117	240
	3	24	99	314	119	356	121	362
	4 i więcej	25	104	445	85	420	104	479

Tab. 29b. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2000-2004. (dane MOPS w Kutnie)

Wyszczególnienie			2003		2004	
			Liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Ilość osób w rodzinach
Rodziny ogółem (wiersz 2+3+4+5+6+7)		1	3909	10454	3352	9071
o liczbie osób:	1	2	1190	1190	781	781
	2	3	532	1064	754	1508
	3	4	997	2991	792	2376
	4	5	910	3640	813	3252
	5	6	155	775	126	630
	6 i więcej	7	125	794	86	524
Rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)		8	1102	4188	906	3379
o liczbie osób	1	9	455	1310	353	1035
	2	10	422	1596	373	1369
	3	11	143	718	116	572
	4	12	49	288	38	198
	5	13	18	153	14	102
	6	14	8	59	9	73
	7 i więcej	15	7	64	3	30
Rodziny niepełne ogółem (wiersz 17+18+19+20)		16	363	1161	363	1125
o liczbie dzieci	1	17	194	492	191	459
	2	18	108	257	105	339
	3	19	34	131	41	176
	4 i więcej	20	27	181	26	151
Rodziny emerytów i rencistów ogółem (wiersz 22+23+24+25)		21	601	1509	575	1122
o liczbie osób	1	22	176	176	214	213
	2	23	165	336	192	270
	3	24	136	407	78	233
	4 i więcej	25	124	590	91	406

XIII. Dochody i wydatki budżetu miasta**Tab. 30a. Realizacja dochodów budżetu miasta Kutna w latach 1990–1997**

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Dochody ogółem	4 394 777	5 296 610	6 810 851	13 054 362	16 215 466	19 125 111	31 840 287	38 171 749
Dochody własne	4 394 777	3 667 553	3 759 654	8 251 197	10 054 120	9 891 176	12 736 760	15 110 782
Udziały we wpływach z podatków dochodowych	0	763 891	1 472 140	2 611 117	3 745 442	5 094 718	6 163 698	8 115 434
Dotacje celowe	0	578 258	1 197 508	1 680 253	1 971 802	3 589 435	4 208 792	4 913 968
Subwencje	0	286 908	381 549	511 795	444 102	549 782	8 731 037	9 911 565
w tym subwencja oświatowa	0	0	0	0	0	0	8 247 204	9 522 946
Stan pożyczek i kredytów	bd	bd	bd	3 550 000	5 100 000	4 250 000	5 485 000	5 188 928

Tab. 30b. Realizacja dochodów budżetu miasta Kutna w latach 1998–2004

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Dochody ogółem	45 331 269	50 426 427	54 136 234	64 719 442	65 355 470	66 368 751	72 109 534
Dochody własne	16 813 935	19 356 277	20 887 296	27 389 292	26 495 910	27 935 669	31 053 956
Udziały we wpływach z podatków dochodowych	10 136 166	11 740 889	12 881 922	13 029 497	12 703 207	12 805 449	17 058 436
Dotacje celowe	6 125 928	6 003 903	7 108 294	7 397 358	9 934 497	8 609 835	8 564 677
Subwencje	12 255 240	13 325 358	13 258 722	16 903 295	16 221 856	17 017 798	15 432 465
w tym subwencja oświatowa	10 718 233	11 464 404	11 171 096	14 265 055	13 677 846	14 526 154	14 473 178
Stan pożyczek i kredytów	900 000	1 202 271	1 642 271	16 609 195	21 854 173	21 377 629	19 732 439

ZAŁĄCZNIK Nr 2

Diagnoza oczekiwań mieszkańców i przedsiębiorców z Kutna

I. Wstęp i nota metodologiczna	94
II. Opinie przedsiębiorców	94
III. Opinie mieszkańców miasta	104
IV. Podsumowanie.....	120

I. Wstęp i nota metodologiczna

Badanie opinii mieszkańców oraz przedsiębiorców z terenu miasta Kutna zostało zrealizowane na zlecenie Agencji Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA przez ASM – Centrum Badań i Analiz Rynku sp. z o.o. jako działanie wpisane w proces przygotowywania Strategii Rozwoju Miasta Kutna na lata 2006-2013.

Respondentami w prezentowanym badaniu byli przedstawiciele podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Kutna oraz mieszkańcy miasta.

Zrealizowano próby badawcze o wielkości: N=102 respondentów reprezentujących firmy oraz N=105 mieszkańców miasta. Próbę mieszkańców miasta rozłożono proporcjonalnie względem rzeczywistego rozkładu populacji wg płci i wieku, badaniem obejmując wyłącznie osoby pełnoletnie. Przy danej wielkości próby estymowany błąd standardowy (interpretowany jako odchylenie standardowe frakcji populacji) wynosić będzie maksymalnie 4,8%.

Narzędziem badania była ankieta. Badanie przeprowadzono w lipcu 2005 roku. Jakość pracy ankietatorów ASM była poddawana bieżącej kontroli (zgodnie ze standardami obowiązującymi firmy badawcze), co miało na celu otrzymanie informacji wiarygodnych i rzetelnych. Do zastosowanych procedur kontrolnych należała porealizacyjna kontrola zebranych materiałów oraz kontrola telefoniczna faktu przeprowadzenia wywiadu ze wskazanym respondentem.

II. Opinie przedsiębiorców

1. Kondycja przedsiębiorstw w ocenie przedsiębiorców

Przedstawiciele lokalnych firm, którzy wzięli udział w prezentowanym badaniu, zostali poproszeni o poddanie ocenie kilkunastu czynników, potencjalnie sprzyjających prowadzeniu przez nich działalności w mieście Kutnie, ale mogących również występować w charakterze barier. Badani dokonywali oceny poszczególnych czynników mając do dyspozycji skalę 1-5, gdzie „1” oznaczało „bardzo negatywny wpływ”, zaś „5” – „bardzo pozytywny wpływ”. W oparciu o zebrane dane udało się stworzyć ranking czynników w największym stopniu pozytywnie wpływających na możliwości funkcjonowania przedsiębiorczości w mieście.

Jako elementy o najbardziej pozytywnym wpływie na możliwości podejmowania działalności w Kutnie (ocena zbliżająca się do wartości skrajnej „5”) wskazywano najczęściej czynniki w pewnym sensie tradycyjnie już przynoszące korzyści dla funkcjonowania sfery gospodarczej na terenie miasta, czyli: „*położenie miasta w centrum*

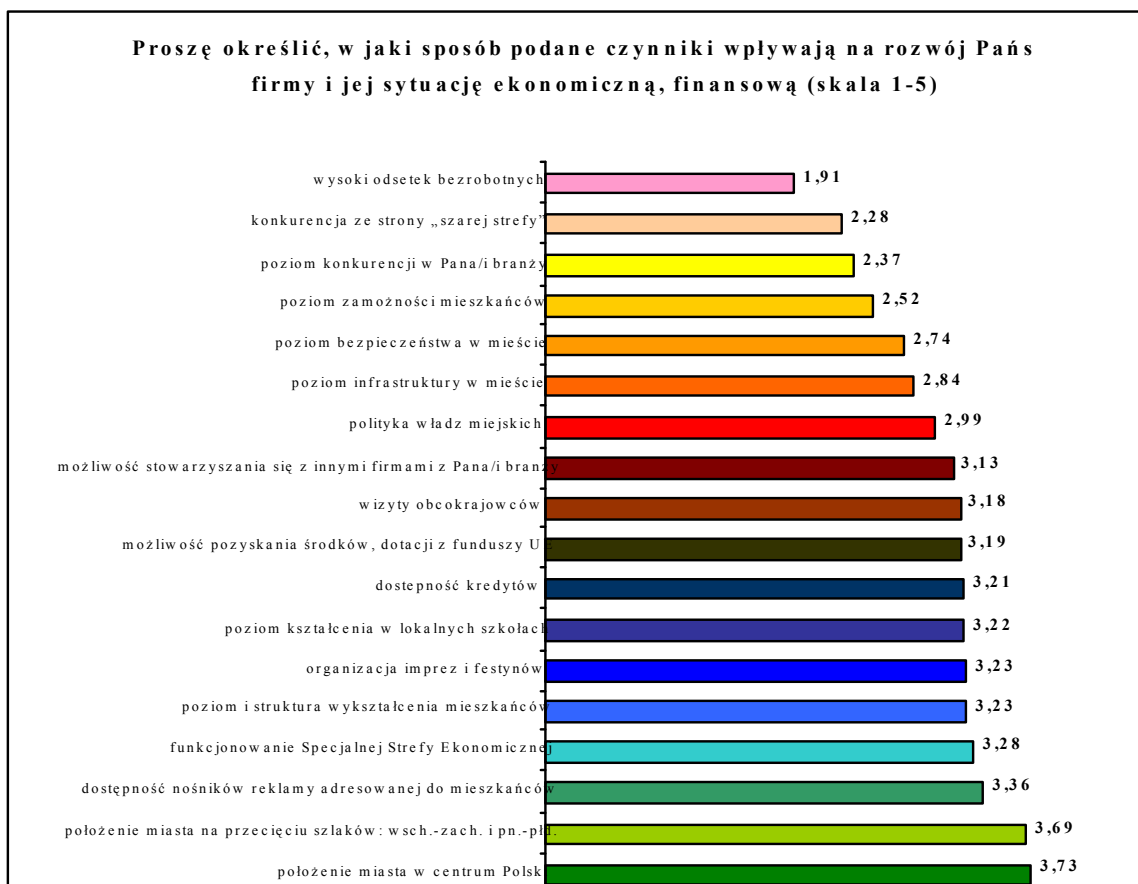

Polski” (średnia arytmetyczna z poszczególnych ocen wpływu tego czynnika wyniosła 3,73) oraz „położenie miasta na przecięciu szlaków komunikacyjnych wschód – zachód i północ – południe” (średnia ocena 3,69). Są to niewątpliwie istotne atuty miasta. Wśród innych czynników ocenianych jako korzystnie wpływające na rozwój firmy i jej sytuację ekonomiczną, przedsiębiorcy wskazywali:

- dostępność nośników reklamy, adresowanych do mieszkańców (3,36),
- funkcjonowanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej (3,28),
- poziom i strukturę wykształcenia mieszkańców (3,23),
- organizację imprez i festynów (np. Dni Kutna, Święto Róży) (3,23),
- poziom kształcenia w lokalnych szkołach (3,22),
- dostępność kredytów (3,21),
- możliwość pozyskania środków, dotacji z funduszy UE (3,19),
- wizyty obcokrajowców (3,18),
- możliwość stwarzania się z innymi firmami z branży (3,13) oraz inne.

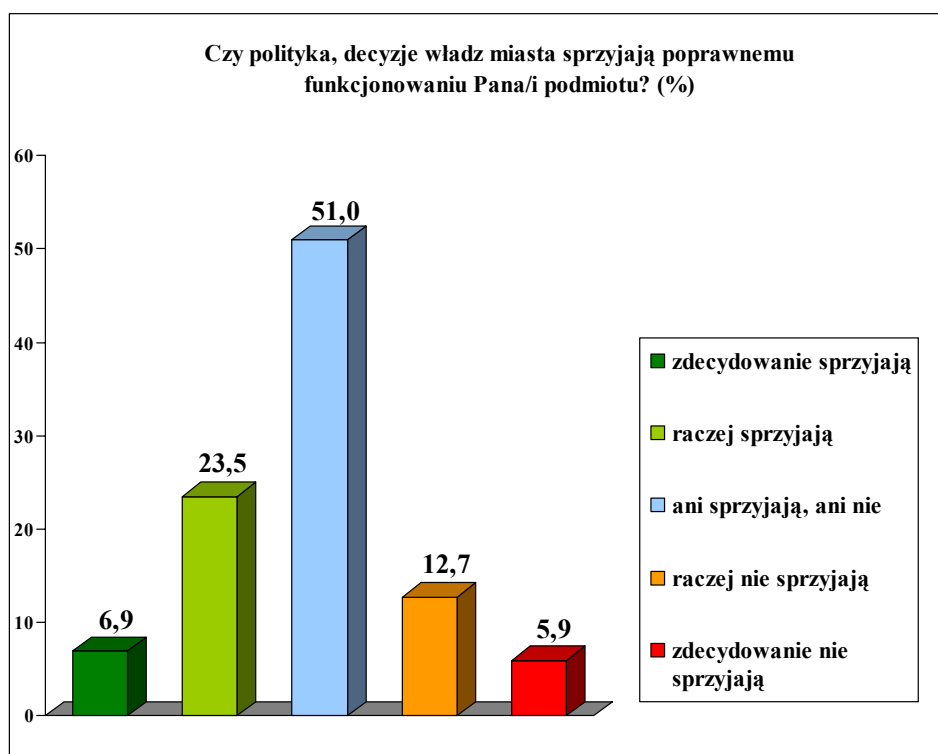
Dokładny rozkład wszystkich omawianych ocen zilustrowano na poniższym wykresie.

Wykres 1

Podkreślić trzeba, że takie elementy, jak lokalizacja miasta w centrum Polski, czy usytuowanie Kutna na przecięciu ważnych szlaków komunikacyjnych, są czynnikami natury geograficznej i jako takie charakteryzują się stałością.

Z inną sytuacją mamy natomiast do czynienia w przypadku „polityki władz miasta”, która może być narzędziem stymulowania przedsiębiorczości na terenie miasta, lecz w takim samym stopniu może działać jako bariera rozwoju. Ankietowanym zadano następujące pytanie: *Czy polityka, decyzje władz miasta sprzyjają poprawnemu funkcjonowaniu Pana/i podmiotu?* Badani w większości (51% wskazań) ocenili politykę władz miejskich jako **neutralną** w kontekście funkcjonowania reprezentowanego przedsiębiorstwa. Z kolei, niemal co trzeci respondent pozytywnie ocenił działania lokalnych władz (jako „zdecydowanie” lub „raczej” sprzyjające prowadzeniu działalności – łącznie 30,4% wskazań), przy czym 5,9% przedsiębiorców uznało, iż działania lokalnych władz nie są czynnikiem sprzyjającym.

Wykres 2

Na tle tak zarysowanego kontekstu funkcjonowania firm – tworzonego przez uwarunkowania tkwiące w otoczeniu zewnętrznym – największy odsetek przedsiębiorców ma w planach utrzymanie działalności firmy na aktualnym poziomie (39,2%), co pokazuje Wykres 3.

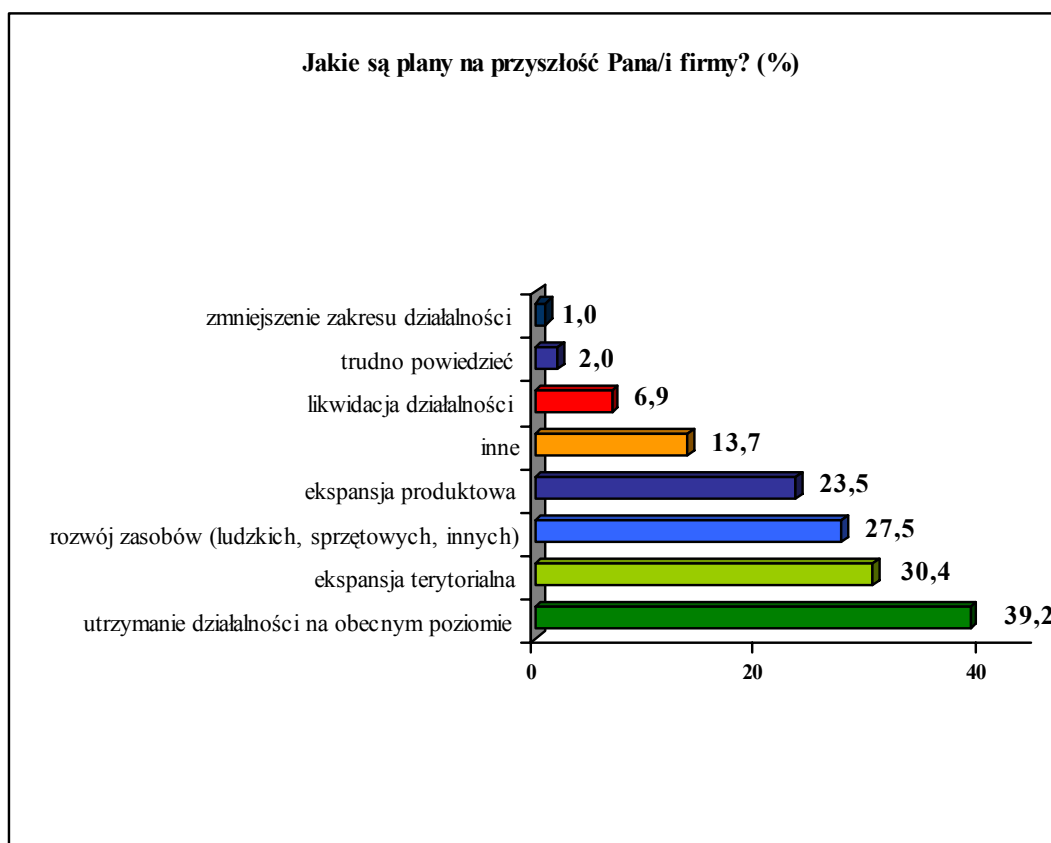
Znaczną część badanych przedsiębiorstw stanowią jednakże podmioty, które oczekują poprawy kondycji firmy. Rozwój będzie realizowany poprzez poszerzenie obszaru działalności (np. poprzez otwarcie filii w którymś z blisko usytuowanych miast, jak Gostynin, Łódź, Łęczyca – 30,4% przedsiębiorców ma w planach terytorialną ekspansję), jak również poprzez inwestowanie w kadrę oraz techniczno – maszynowe, a także lokalowe zasoby firmy (27,5%). Możliwym – dość często wskazywanym – sposobem

rozwoju przedsiębiorstwa jest też poszerzanie oferty produktów i usług (ekspansja produktowa – planowana przez 23,5% badanych)¹.

Uzyskane deklaracje dotyczące planowanego działania, wskazują na dość dobrą kondycję lokalnych firm – jedynie 6,9% przedsiębiorców planuje zaprzestanie prowadzenia działalności, a tylko jeden badany ma w planach ograniczenie zakresu funkcjonowania firmy. Trudno jednocześnie ocenić, na ile dość wysoki poziom optymizmu lokalnych przedsiębiorców znajduje odzwierciedlenie w realnie posiadanych możliwościach, a na ile stanowi przejaw pozytywnego psychicznego nastawienia respondentów.

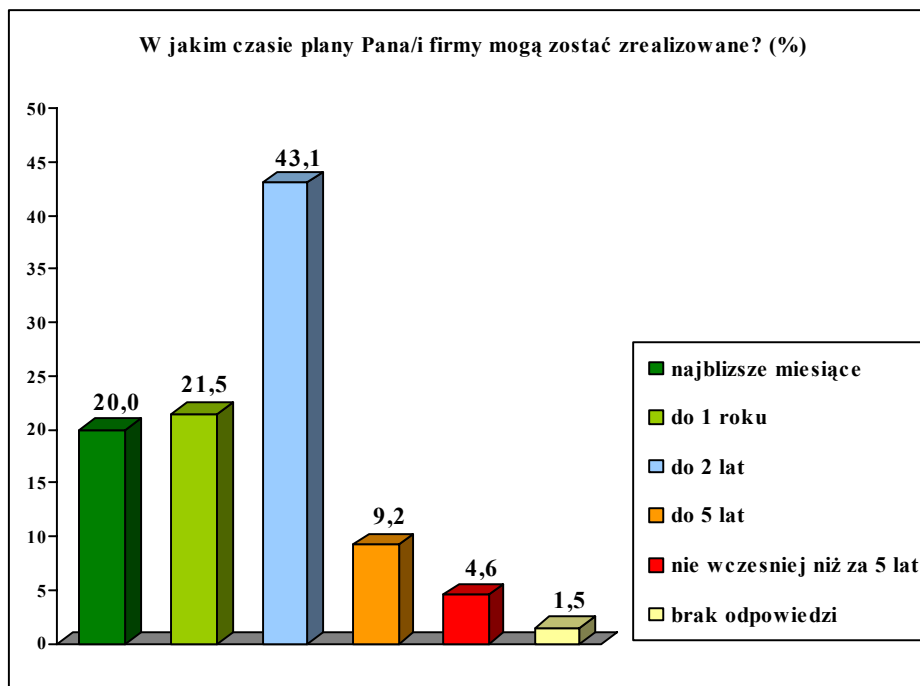
Wykres 3

Deklarowane plany dotyczące kierunków dalszej działalności przedsiębiorstw mają w przeważającej większości charakter krótkookresowy i dotyczą perspektywy czasowej nie przekraczającej 2 najbliższych lat. Aż 84,6% badanych odnosiła się bowiem do okresu nie dłuższego niż dwuletni – co wskazuje na duży optymizm przedsiębiorców – lub ograniczony zakres planowanych działań.

¹ Odsetki wskazane na wykresie nie sumują się do 100%, ponieważ respondent mógł udzielić wielowątkowej odpowiedzi.

Wykres 4

2. Mocne i słabe strony miasta – perspektywa przedsiębiorców

Z punktu widzenia przedsiębiorców z terenu Kutna, miasto posiada zarówno zestaw atutów, jak i pewne mankamenty. Mocnymi stronami miasta są dla przedsiębiorców te czynniki, które potencjalnie stanowią „korzyści”, tkwiące w otoczeniu ich firmy. Biorąc pod uwagę różnorodność wskazanych czynników, należy wnioskować, że przedsiębiorcy wskazywali nie tylko te elementy, których istnienie wpływać może bezpośrednio na funkcjonowanie prowadzonych przedsięwzięć, ale posługiwali się perspektywą szerszą.

W opiniach przedstawicieli firm kutnowskich, najważniejszym – najczęściej wskazywanym – atutem miasta jest jego lokalizacja. Usytuowanie Kutna w centrum Polski zostało wskazane jako atut przez 61,8% firm. W opinii znacznej części ankietowanych o przewadze Kutna nad innymi miastami podobnej wielkości znajdującymi się w regionie decyduje także lokalizacja stadionu baseballowego, corocznie sprowadzającego do miasta gości z zagranicy (28,8% wskazań). W związku z usytuowaniem miasta w centrum kraju pozostaje także lokalizacja przy trasach łączących północ-południe oraz wschód-zachód, dobre połączenia z dużymi miastami oraz posiadanie ważnego węzła kolejowego.

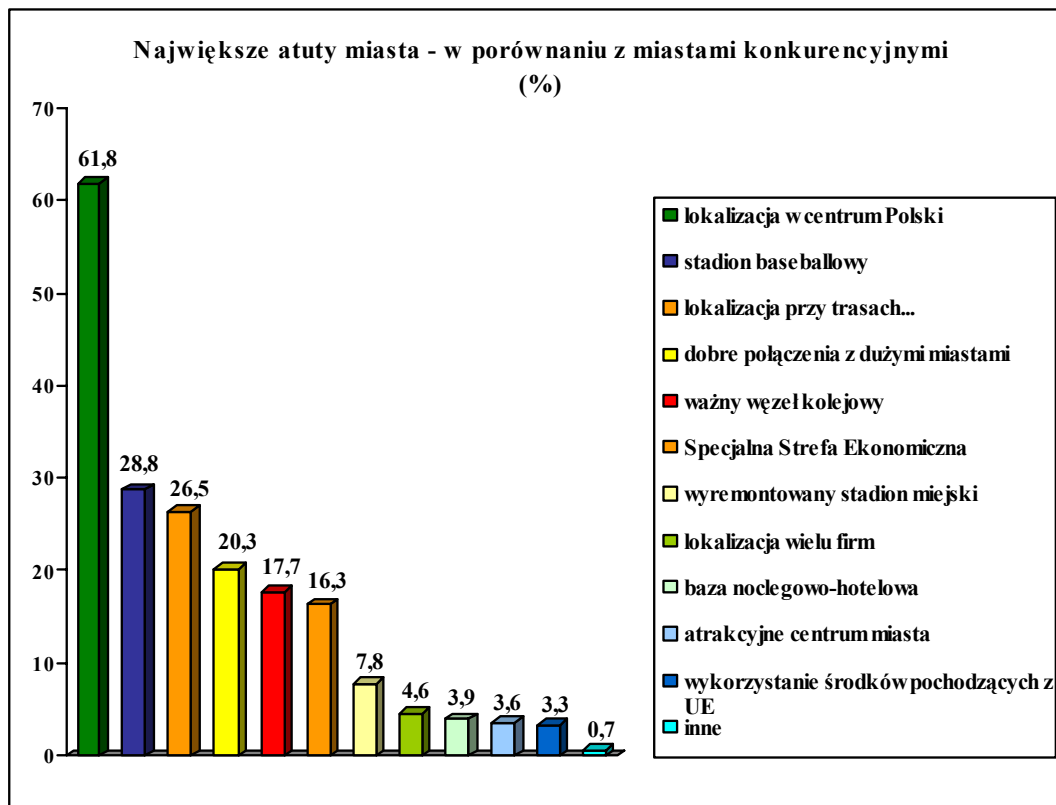
Wysoki poziom wskazań na posiadanie stadionu baseballowego jako ważnego atutu miasta (odsetek wskazań tego czynnika jest tak wysoki, że znalazł się on w czołówce rankingu, obok tradycyjnie ważnych aspektów lokalizacyjno – komunikacyjnych) oznacza, że jest to inwestycja w jak największym stopniu postrzegana pozytywnie i wszelkie

przedsięwzięcia związane z promowaniem tego sportu w mieście powinny spotykać się z przychylnym nastawieniem przedsiębiorców.

Wśród atutów miasta znajduje się również działalność Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz nowy stadion miejski o zdecydowanie poprawionej infrastrukturze i wizerunku.

Wykres 5

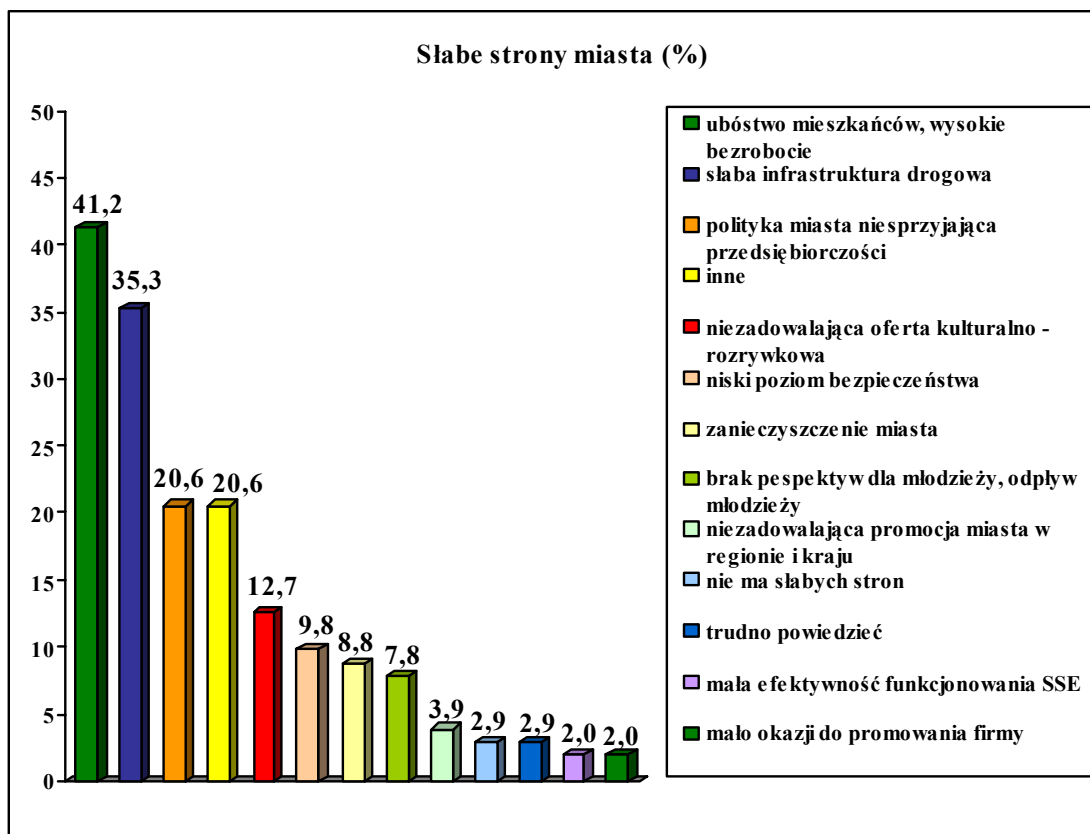

Miasto Kutno posiada również swoje słabe strony, częściowo ograniczające szanse na powodzenie podejmowanej w mieście działalności gospodarczej oraz wpływające na „społeczny klimat” w mieście.

Z punktu widzenia lokalnych firm, największym mankamentem jest zbyt wysoki poziom bezrobocia w mieście i współwystępujące z nim ubóstwo części mieszkańców. Element ten został wskazany przez 41,2% ankietowanych, zapewne z tego względu, że pauperyzacja społeczności lokalnej oznacza mniejsze wpływy finansowe przedsiębiorców. Istotną niedogodnością dla osób prowadzących w Kutnie firmy jest także pozostawiający wiele do życzenia stan dróg w mieście – wskazywano na przykład na konieczność przeprowadzenia gruntownego remontu wiaduktu na ulicy Łęczyckiej oraz problemy z parkowaniem w niektórych częściach miasta.

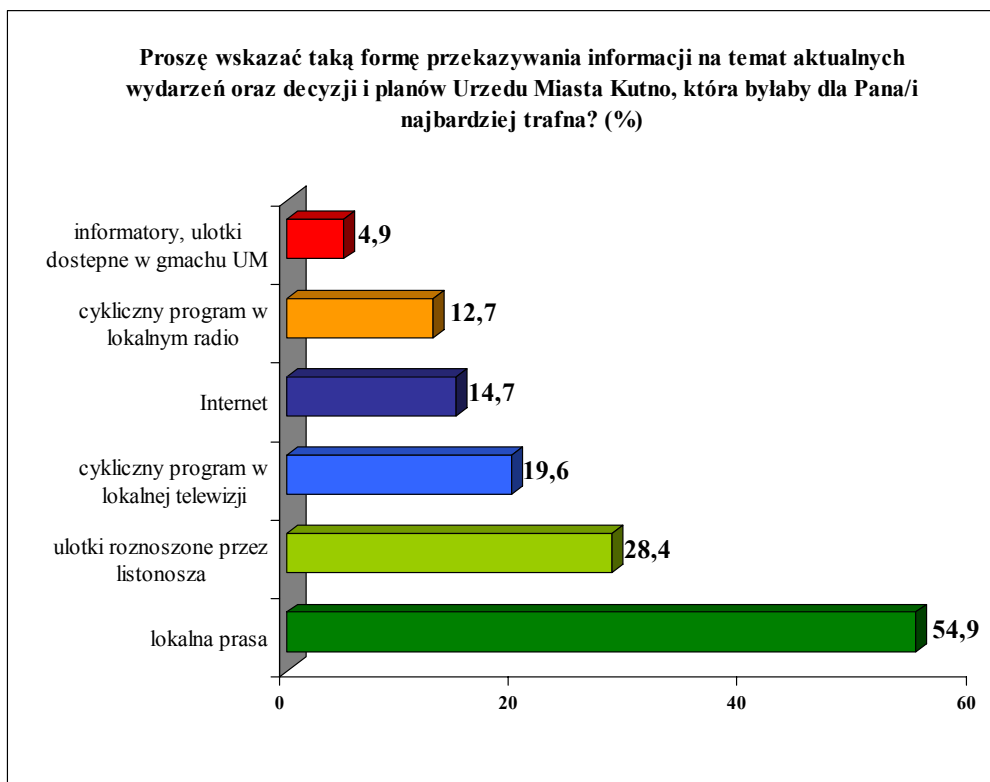
Kolejną barierą dla przedsiębiorczości jest polityka władz miasta, postrzegana jako słaba strona Kutna przez co piątego respondenta (20,6%) („władze Kutna nie znają swoich przedsiębiorców”; „władze miasta słabo dbają o potrzeby drobnych przedsiębiorców”; mało elastyczna polityka władz miejskich w stosunku do nowopowstających firm” – to niektóre

charakterystyczne wypowiedzi ankietowanych). Jednym z mankamentów, choć stosunkowo rzadko wskazywanym, jest też odpływ młodych ludzi z miasta, powodowany brakiem perspektyw.

Wykres 6

Wizerunek władz miasta, jaki posiadają lokalni przedsiębiorcy, mógłby zostać poprawiony poprzez wykorzystanie odpowiednich środków komunikacji z przedsiębiorcami kutnowskimi. Ujawnione w tym zakresie preferencje ankietowanych wskazują, iż optymalnym źródłem informacji o funkcjonowaniu i decyzjach władz miasta jest dla nich lokalna prasa (54,9%), a zatem właśnie w lokalnych czasopismach powinny znajdować się informacje z tego zakresu. Innym potencjalnie nośnym kanałem komunikacji są ulotki roznoszone przez listonoszy (28,4% przedsiębiorców chętnie właśnie za ich pośrednictwem czerpałoby informacje o działalności samorządu). Prawdopodobnie do bardziej atrakcyjnych mediów należy także Internet (wskazany przez 14,7% badanych), ponieważ dostęp do Internetu posiada ponad połowa firm (56,9%).

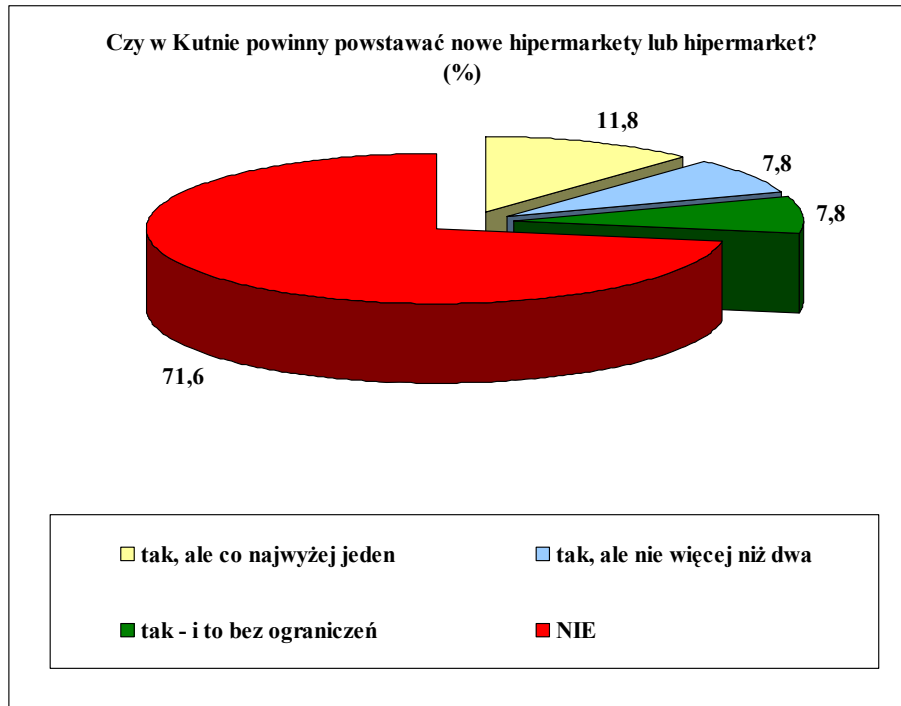
Wykres 7

W pewnym sensie do czynników pozytywnie lub negatywnie wpływających na kondycję poszczególnych lokalnych firm zaliczyć można powstawanie sklepów wielkopowierzchniowych (hiper- i supermarketów). Od pewnego czasu lokalna społeczność jest przygotowywana na możliwość powstania w mieście nowego sklepu należącego do którejś z wielkich sieci handlowych. Kwestia ta budzi skrajne emocje oraz opinie.

Z punktu widzenia niekwestionowanej większości przedsiębiorców działających na terenie Kutna powstanie nowego hipermarketu nie jest pożądane – 71,6% ankietowanych zadeklarowało postawę niechętną. Hipermarkety postrzegane są jako zbyt silna konkurencja („jest to dla nas konkurencja”; „niższe ceny zmusiłyby nas do promocji, co wiąże się z mniejszymi obrotami”; „powoduje to upadek lokalnego handlu”; „markety zaniżają ceny produktów z mojej branży”; „zabierają nam klientów” i inne).

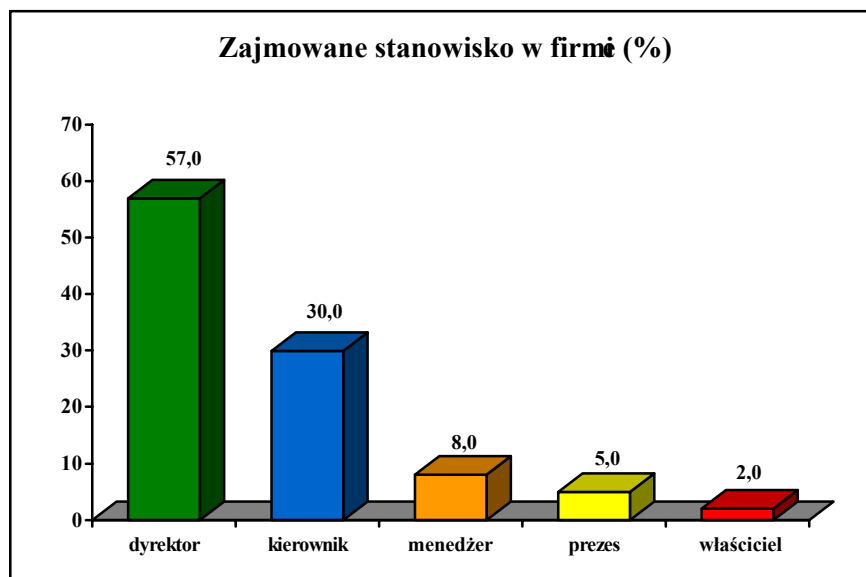
Wykres 8

3. Charakterystyka badanych firm

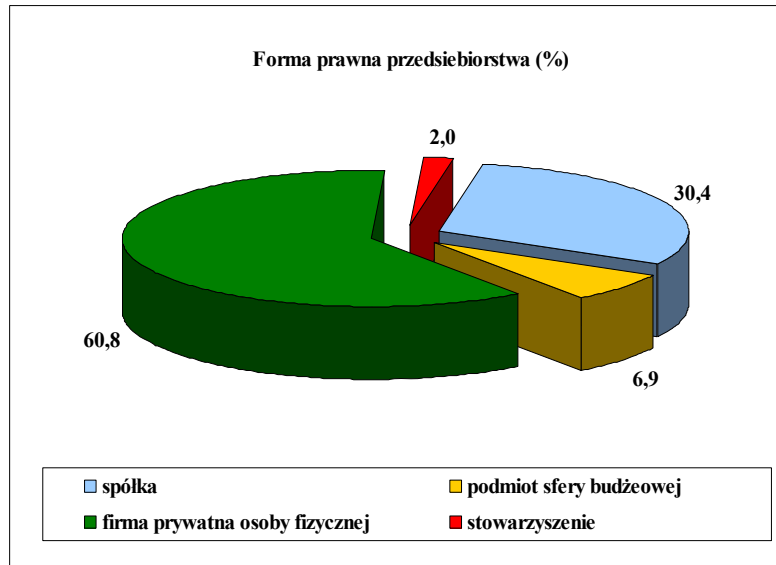
Zgodnie z założeniami badawczymi respondentami reprezentującymi lokalne firmy były osoby zajmujące kierownicze stanowiska – aż 57,0% ankietowanych to dyrektorzy podmiotów, co obrazuje wykres.

Wykres 9

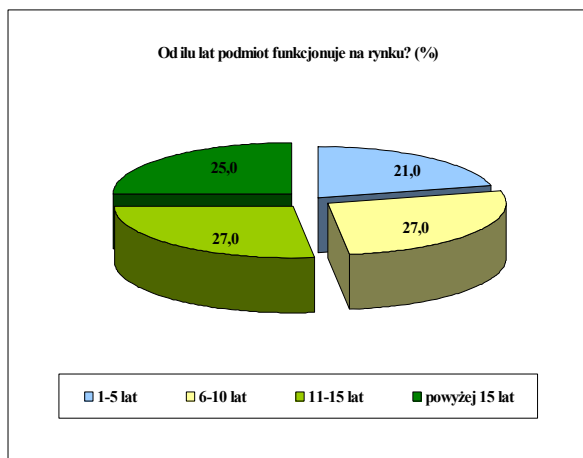
Dominujący udział w próbie badawczej posiadały firmy posiadające status „prywatnej firmy osoby fizycznej” (60,8%) oraz spółki (30,4%).

Wykres 10

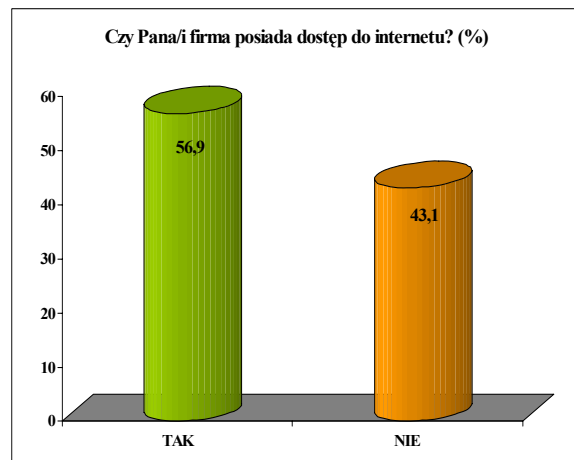

Uzyskane opinie w podobnym stopniu reprezentują poglądy osób zatrudnionych w podmiotach o różnym stażu istnienia na lokalnym rynku, przy czym najmniejszy udział w próbie badawczej posiadają firmy najmłodsze, istniejące nie dłużej niż od 5 lat.

Wykres 11

Wykres 12

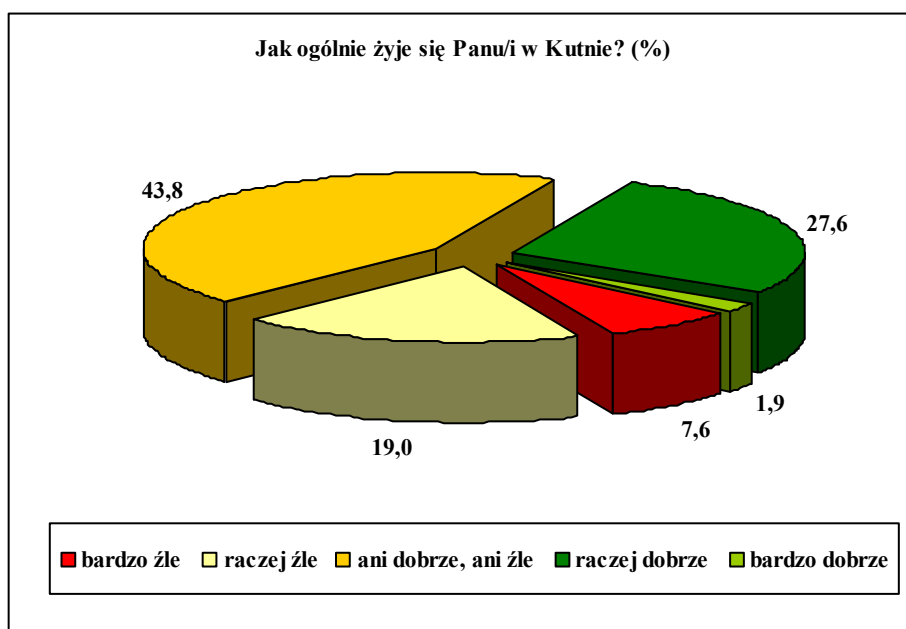
Większość badanych, reprezentujących lokalną przedsiębiorczość prywatną oraz podmioty sfery budżetowej zadeklarowała, iż firmy posiadają dostęp do Internetu.

III. Opinie mieszkańców miasta

1. Ocena poziomu satysfakcji mieszkańców miasta

W celu dokonania jak najbardziej ogólnej oceny satysfakcji mieszkańców miasta poproszono respondentów o udzielenie odpowiedzi na pytanie „Jak ogólnie żyje się Panu/i w Kutnie?” Okazuje się, że tylko niespełna co trzeci ankietowany (29,5%) jest bardzo lub raczej zadowolony z tego, jak żyje mu się w Kutnie. Choć odpowiedzi „żyje mi się raczej źle” i „żyje mi się zdecydowanie źle” było nieco mniej (26,6%), to uzyskane wyniki trudno uznać za optymistyczne. Zdziwiałoby jednocześnie, że ponad 40% mieszkańców nie posiada sprecyzowanej opinii w tak ważnej kwestii, jak zadowolenie z miejsca zamieszkania.

Wykres 13

W celu dokonania ewaluacji poszczególnych czynników decydujących o poziomie satysfakcji związanej z zamieszkiwaniem w Kutnie poproszono ankietowanych o ustosunkowanie się do ponad dwudziestu stwierdzeń, odnoszących się do różnych aspektów funkcjonowania miasta. Badani posługiwali się skalą od 1 do 5, gdzie wartość 5 oznaczała „bardzo zadowolony”, natomiast 1 – „bardzo niezadowolony”.

Najbardziej satysfakcjonującym aspektem życia w Kutnie jest – w opinii mieszkańców – kompletność dostępnej oferty handlowej (wskaźnik na poziomie 3,7). Respondentów satysfakcjonuje również dostępność i oferta biblioteki miejskiej, baza hotelowo-noclegowa (ocena 3,6), jak również działalność targowiska miejskiego (3,5).

Do innych względnie satysfakcjonujących aspektów życia w Kutnie należą:

- wygląd i estetyka miasta – atrakcyjna jest ulica Królewska oraz Plac Piłsudskiego, jednak badani podkreślają, iż jest tam zbyt mało zieleni („kamienna pustynia”; „powinno być więcej zieleni”; „powinno rosnąć więcej kwiatów”) - wskaźnik na poziomie 3,4,
- dostępność dla inwestorów (wskaźnik na poziomie 3,4),
- dostępna oferta edukacyjna (wskaźnik na poziomie 3,4),
- atrakcyjność festynów, imprez masowych (opinie ambiwalentne; organizacja oraz poziom muzyczny ma swoich zwolenników i przeciwników),
- działalność i oferta Kutnowskiego Domu Kultury oraz inne.

Wykres 14

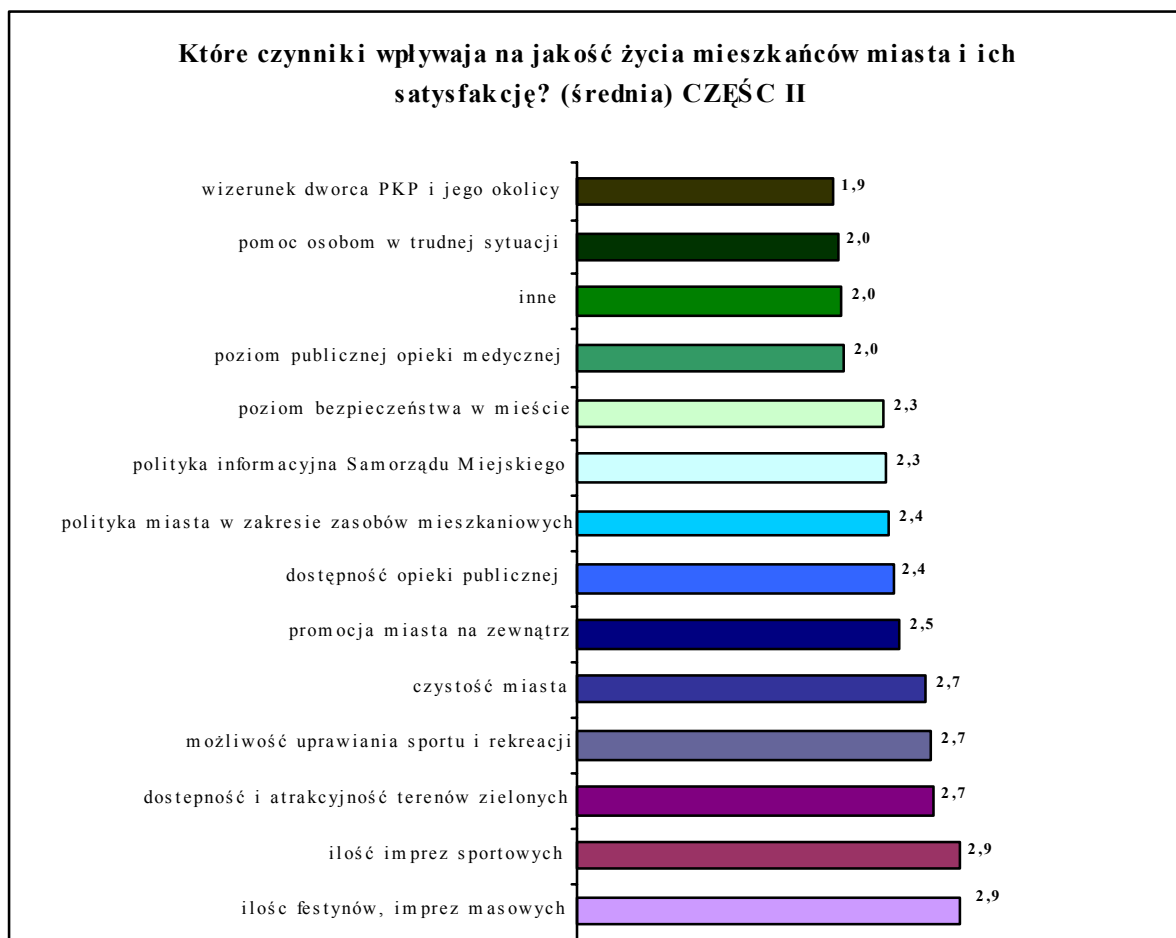
Na drugim krańcu utworzonego rankingu elementów w większym lub mniejszym stopniu satysfakcjonujących ankietowanych mieszkańców Kutna sytuują się te czynniki, które są mało zadowalające – ich ocena zbliża się do skrajnej wartości „1”. Należą do nich przede wszystkim:

- wizerunek kutnowskiego dworca kolejowego oraz jego okolicy („najgorsza dzielnica w mieście”; dworzec jest obskurny”; „dużo chuliganów”; jak na taki ważny węzeł kolejowy wizerunek jest tragiczny”)(1,9),

- pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji (wskaźnik na poziomie 2,0 oznacza, iż jest ona niewystarczająca: „MOPS nie udziela pomocy najuboższym”; MOPS jest niezorganizowany”; „najubożsi poszukują jedzenia na śmietnikach”),
- poziom publicznej opieki medycznej („kompletny brak zainteresowania pacjentem”; brak badań profilaktycznych”; „zadłużone placówki”; „tragedia”),
- poziom bezpieczeństwa w mieście („za mało policji”; „za mało patroli Straży Miejskiej”; „tragedia – szczególnie tzw. Wenecja”),
- polityka informacyjna Samorządu Miejskiego („brak ulotek”; „nie ma gazetki”; „kiedyś roznosili gazetki, teraz już tego nie ma”).

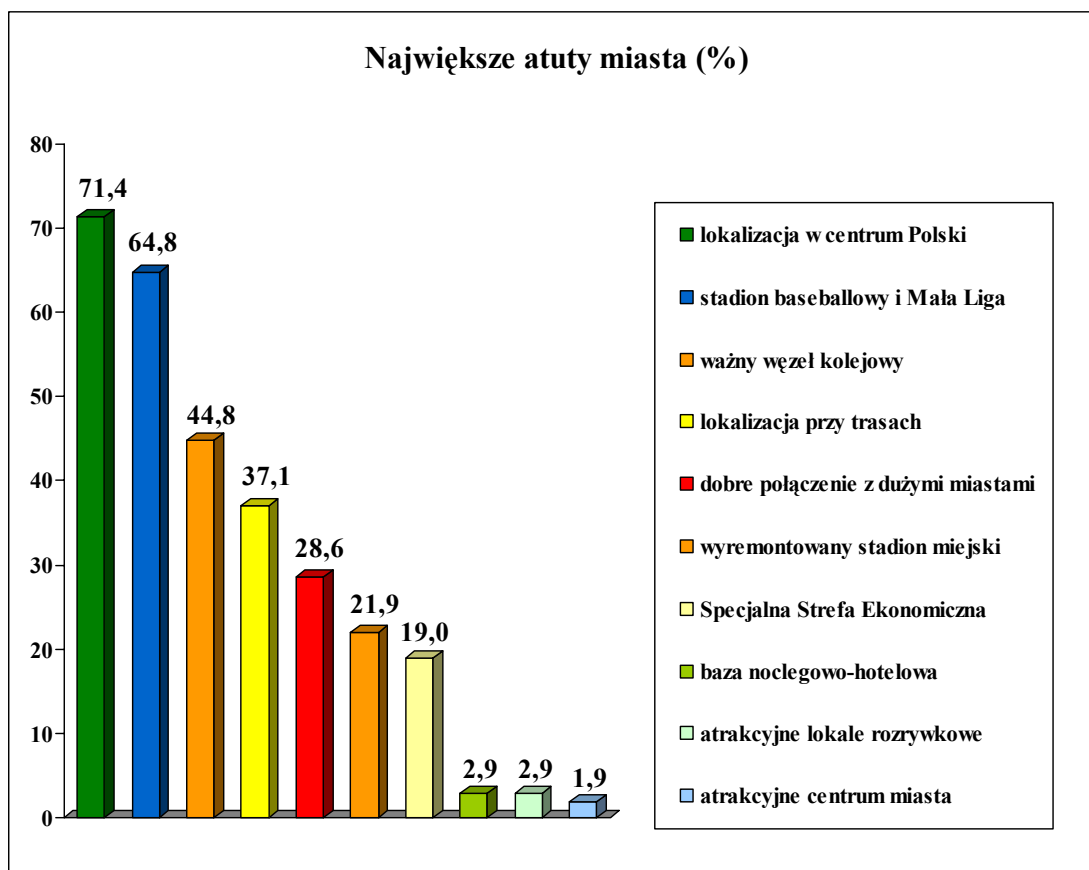
Wykres 15

Podkreślić trzeba, że analiza statystyczna nie wykazała istnienia zależności pomiędzy wiekiem respondentów, a odpowiedziami udzielonymi na omawiane pytanie.

Poza dokonaniem oceny zadowolenia z poszczególnych czynników, przedstawionych na powyższych wykresach, respondenci zostali poproszeni o wskazanie elementów stanowiących w ich opinii największe atuty Kutna. Podobnie jak w przypadku przedsiębiorców, mieszkańcy miasta wskazywali tu najczęściej na usytuowanie Kutna w centrum kraju (aż 71,4% mieszkańców wskazało tę opcję). Również stadion baseballowy i działalność Małej Ligi zdążyły już wypracować sobie silną pozycję w świadomości

mieszkańców i są traktowane jako jeden z najważniejszych atutów miasta przez dwie trzecie ankietowanych (64,8%). Kolejne wskazania wiążą się – podobnie jak najczęściej wymieniane – z atrakcyjną lokalizacją miasta. Zatem można powiedzieć, że terytorialne i infrastrukturalne warunki, jakie posiada Kutno, powinny stanowić ważny czynnik dalszego rozwoju miasta.

Wykres 16

Analiza statystyczna nie pokazała istnienia zależności pomiędzy wiekiem respondentów, a odpowiedziami udzielonymi na omawiane pytanie. Można jedynie stwierdzić, że spośród osób w wieku 25-34 lata aż 33,3% wskazało na Specjalną Strefę Ekonomiczną, jako istotny atut miasta. Podobnego zdania było 15,4% osób w wieku 19-24 lata oraz kilkanaście procent ankietowanych (nie więcej niż 14,3%) powyżej 55 roku życia. Fakt ten należy zapewne tłumaczyć, jako rezultat mniejszej aktywności zawodowej osób poniżej 24 roku życia i powyżej roku 55 i ich wynikającego stąd mniejszego zainteresowania gospodarczymi problemami Kutna.

Respondentów poproszono także by odpowiedzieli na pytanie, jakie miejsce w Kutnie pokazałoby znajomej osobie, która odwiedziłaby to miasto. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia tabela 31.

Tabela 31. Miejsca w Kutnie, które respondenci chcieliby pokazać znajomym

Miejsce	Odsetek wskazań*
Do Parku Wiosny Ludów	39,0
Na stadion baseballowy (Mała Liga)	38,0
Na ul. Królewską	35,2
Do centrum miasta	24,8
Do Muzeum Bitwy nad Bzurą	16,2
Na Plac Piłsudskiego	15,2
Do Parku im. Traugutta	7,6
Do Pałacu Saskiego	7,6
Nie ma miejsc, którymi można się pochwalić	6,7
Na stadion MKS	6,7
Do Muzeum Regionalnego	5,7
Na spacer po parku	5,7
Do muzeum	5,7
Do McDonalda	3,8
Do Ratusza	3,8
Na lody do Wasiaka	3,8
Na rynek	2,9
Do pubu	1,9
Na piwo do ogródków na ul. Królewskiej	1,9
Do restauracji "Jana"	1,9
Do pizzerii	1,9
Do restauracji "Dworek"	2,9
Do "Hypernowej"	1,9
Do kościołów	1,9
Do parku rekreacyjnego przy Ochni (na ZHP)	1,9

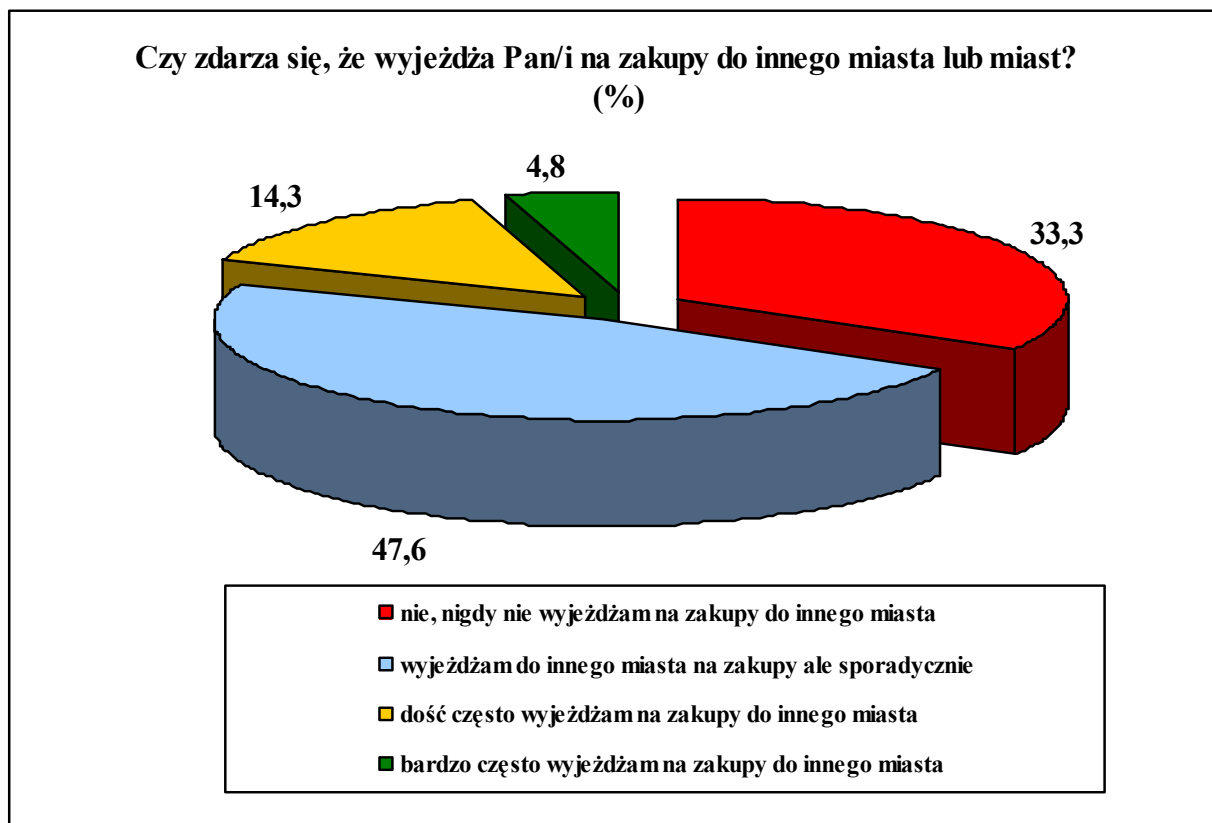
* W Tabeli 31 zamieszczono tylko miejsca, które uzyskały powyżej 1% wskazań

Najwięcej wskazań uzyskał Park Wiosny Ludów (39%), który pokazałoby znajomemu dwóch z pięciu kutnian. Nieznacznie rzadziej wymieniano stadion baseballowy (38,0%) i ul. Królewską (35%). Centrum miasta jest warte zaprezentowania według co czwartego respondenta. Warto zauważyć, że tylko jeden na piętnastu ankietowanych (6,7%) uważa, że w Kutnie nie ma w ogóle miejsc, którymi można by się pochwalić.

2. Mobilność mieszkańców miasta

Pomimo, że mieszkańcy wysoko oceniają ofertę handlową dostępną w Kutnie, zdarza im się odwiedzać inne miejscowości w celu dokonania zakupów. Jedynie co trzeci spośród ankietowanych nigdy nie wyjeżdża na zakupy do innego miasta, zaś niemal połowa czyni to – chociaż sporadycznie (47,6%). Z kolei co piąty respondent wyjeżdża na zakupy do innego miasta „dość często” lub „bardzo często” (łącznie 19,1% ankietowanych).

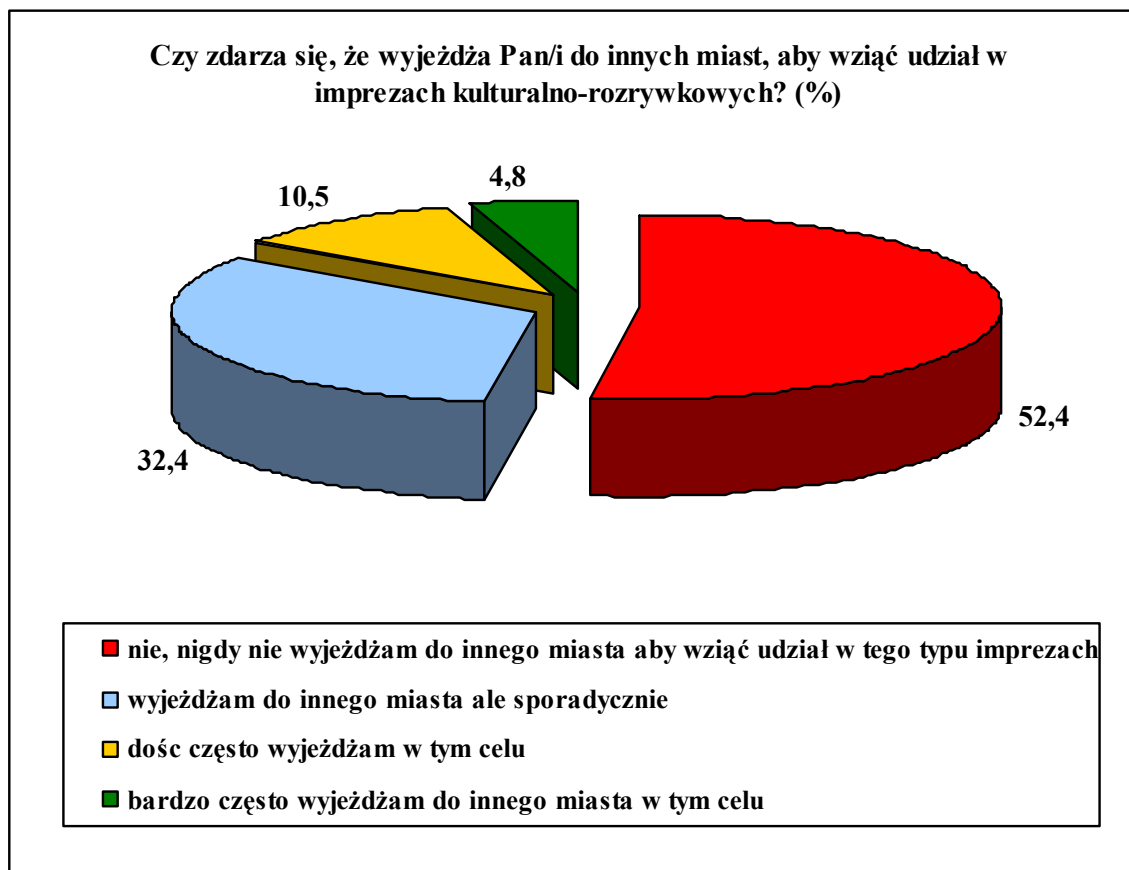
Wykres 17

Wyraźnie częściej na zakupy do innego miasta wyjeżdżają ludzie młodzi. Spośród osób w wieku 19-24 lata, na zakupy poza Kutno nie wyjeżdża tylko 7,7% podczas, gdy analogicznej odpowiedzi udzieliło 58,3% osób w wieku 45-49 lat, 40,0% osób w wieku 55-59 lat i 57,1% osób powyżej 65 roku życia. Ani jeden respondent w wieku powyżej 39 lat nie zadeklarował, że bardzo często wyjeżdża na zakupy do innego miasta, podczas gdy czyni tak co piąty respondent (22,2%) w wieku 30-34 lata.

Mniejszą mobilnością charakteryzują się badani mieszkańcy Kutna, jeśli wziąć pod uwagę wyjazdy do innych miast związane z chęcią wzięcia udziału w imprezach kulturalno – rozrywkowych. Ponad połowa spośród ankietowanych (52,4%) w ogóle nie wyjeżdża w tym celu do innych miast, zaś 32,4% czyni to sporadycznie.

Wykres 18

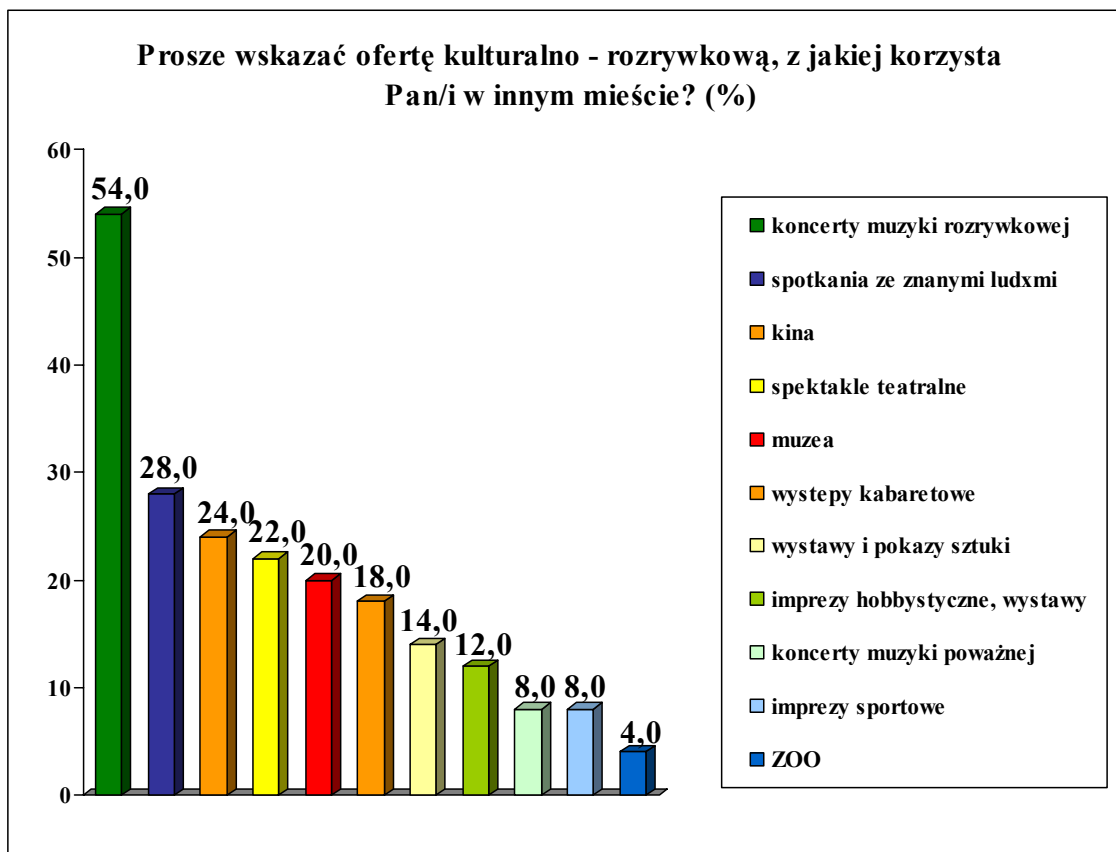

Także w przypadku wyjazdów w celach kulturalnych większą mobilnością charakteryzują się młodszy mieszkańcy Kutna. Podczas, gdy 92,9% osób powyżej 65 roku życia i ponad połowa (57,1%) osób w wieku 60–64 lata w ogóle nie wyjeżdża do innych miast, żeby wziąć udział w imprezie kulturalno-rozrywkowej, to częste i bardzo częste takie wyjazdy zadeklarowało 38,5% kutnian w wieku 19–24 lata i aż 62,2% w wieku 30–34 lata.

Wskazanie powodów, jakie skłaniają ankietowanych do korzystania z oferty kulturalno-rozrywkowej oferowanej w innych miastach może być pomocne przy określeniu deficytów dotyczących oferty dostępnej w Kutnie. Mieszkańcy najczęściej wyjeżdżają, aby wziąć udział w koncertach muzyki rozrywkowej (ponad połowa wskazała tę opcję), rzadziej biorą udział w spotkaniach ze znanymi ludźmi, odwiedzają kina, teatry lub wystawy. Niemniej wszystkie wskazane cele wyjazdów wskazują, iż wśród mieszkańców Kutna istnieje pewien niezaspokojony popyt na tego typu rozrywkę.

Wykres 19 stanowi graficzną ilustrację omawianych tendencji.

Wykres 19

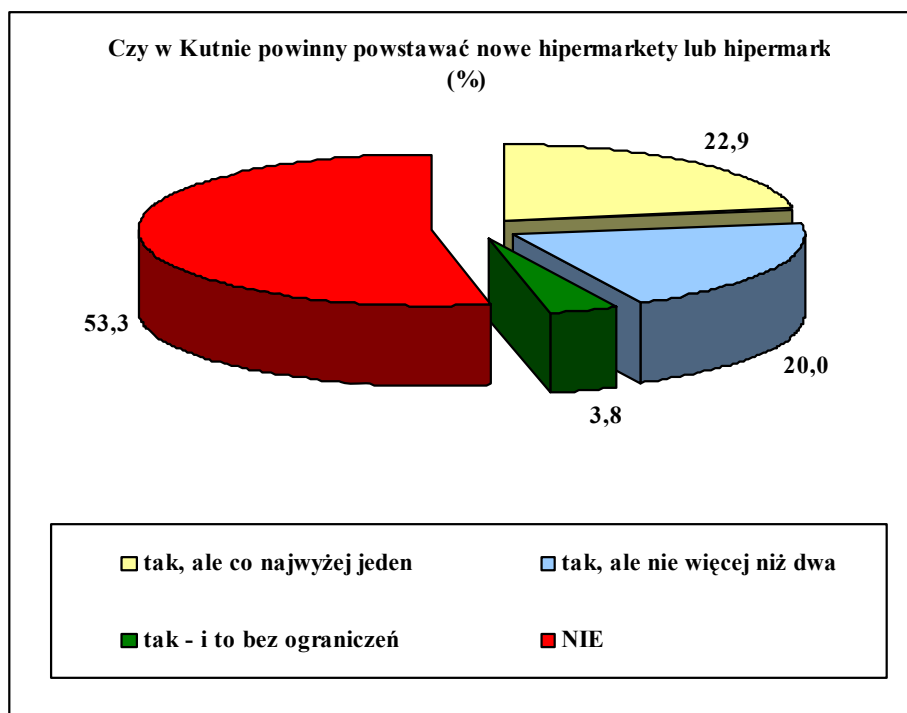

3. Stosunek do nowych sklepów wielkopowierzchniowych

Ekspansji super- i hipermarketów w Polsce towarzyszy od samego początku debata na temat korzyści i negatywnych skutków ich powstawania dla funkcjonowania lokalnych rynków. Tradycyjnie negatywne nastawienie charakteryzuje w szczególności osoby związane z drobnym handlem, ponieważ sklepy wielkopowierzchniowe stanowią realne zagrożenie ze względu na niekwestionowaną przewagę konkurencyjną. Z kolei klienci są mniej radykalni, dostrzegając zalety wynikające z istnienia konkurencji rynkowej.

Ankietowani mieszkańcy Kutna w większości opowiedzieli się jednak przeciwko powstaniu nowego hipermarketu (53,3% podzieliło tę opinię). Pozostali mieszkańcy miasta nie są zwolennikami zamykania się na taką możliwość, najczęściej dostrzegają jednak potrzebę stosowania ograniczeń.

Wykres 20

Większą niechęcią do otwierania nowych sklepów wielkopowierzchniowych cechują się osoby starsze. Na budowę nowego hipermarketu nie zgodziłoby się 85,7% osób w wieku 60–64 lata i 78,6% osób powyżej 65 roku życia. Analogicznego zdania było 15,4% respondentów w wieku 19-24 lata i jeden na trzech ankietowanych (33,3%) w wieku 25–29 lat.

4. Emocjonalne oraz behawioralne korelaty życia w mieście

Satysfakcja mieszkańców miasta jest po części uwarunkowana tym, na ile dana miejscowość jest atrakcyjna pod kątem możliwości zaspokajania potrzeb mieszkańców w sposób jak najbardziej kompleksowy i na zadowalającym poziomie. Kutno nie do końca – jak pokazują odpowiedzi respondentów – posiada ofertę w pełni satysfakcjonującą. Największy odsetek ankietowanych stanowią ci, którzy życzyliby sobie wzbogacenia infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (41,0% mieszkańców stwierdziło, iż mając do dyspozycji znaczną kwotę wybudowałiby halę sportową, kryty basen miejski lub aquapark). Znaczna ilość badanych, którzy złożyli takie deklaracje oraz ich duża jednomyślność pokazuje, że w Kutnie rzeczywiście mamy do czynienia z brakami w tym zakresie.

Przeszło 1/4 badanych to z kolei osoby dostrzegające problemy społeczne związane z trudną sytuacją części społeczności lokalnej (25,7% stanowią mieszkańcy, którzy chętnie

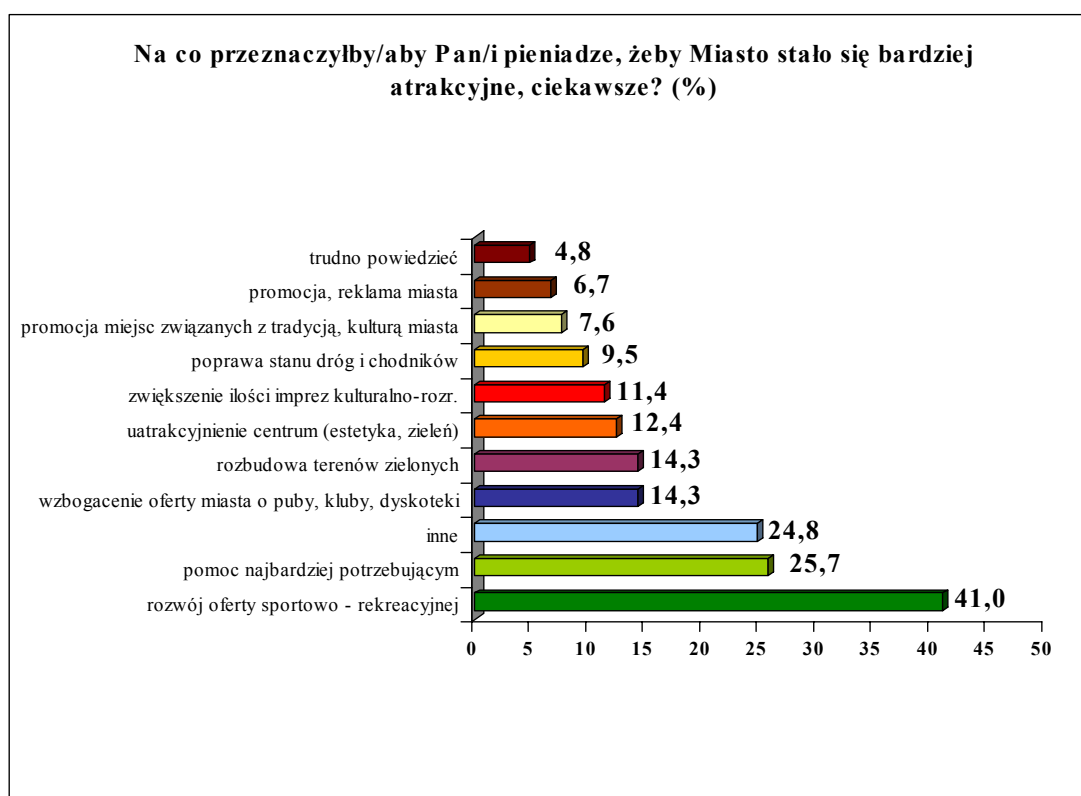
w przedstawionej sytuacji pomogliby najbardziej potrzebującym; wskazywali oni zazwyczaj osoby ubogie, bezdomne, jak również dzieci z domów dziecka).

Inne odpowiedzi badanych mieszkańców Kutna sugerują, iż:

- miasto posiada niedostateczną ofertę lokali rozrywkowych (puby, kluby, dyskoteki),
- istnieje zbyt mała dostępność terenów zielonych,
- centrum miasta wymaga podjęcia prac mających na celu renowację kamienic oraz ogólne uatrakcyjnienie od strony estetyczno – wizualnej,
- miasto powinno poszerzyć ofertę imprez o charakterze kulturalno – rozrywkowym oraz inne.

Omawiane preferencje mieszkańców miasta przedstawiono na wykresie 21.

Wykres 21

Analiza statystyczna pokazała, że wiek respondentów wpływał w pewnym stopniu na rodzaj udzielnych przez nich odpowiedzi na omawiane pytanie. Osoby starsze były bardziej skłonne przeznaczać pieniądze na pomoc najbardziej potrzebującym (domy dziecka, osoby ubogie) oraz na poprawę estetyki centrum. Młodszy mieszkańcy Kutna pieniądze skierowaliby raczej na wzbogacenie oferty miasta o puby, lokale rozrywkowe i restauracje, o czym w ogóle nie myślą osoby powyżej 60 roku życia.

Mieszkańcy Kutna, którzy wzięli udział w prezentowanym badaniu ankietowym, są większości osobami w dużym lub dość dużym stopniu zintegrowanymi z miastem –

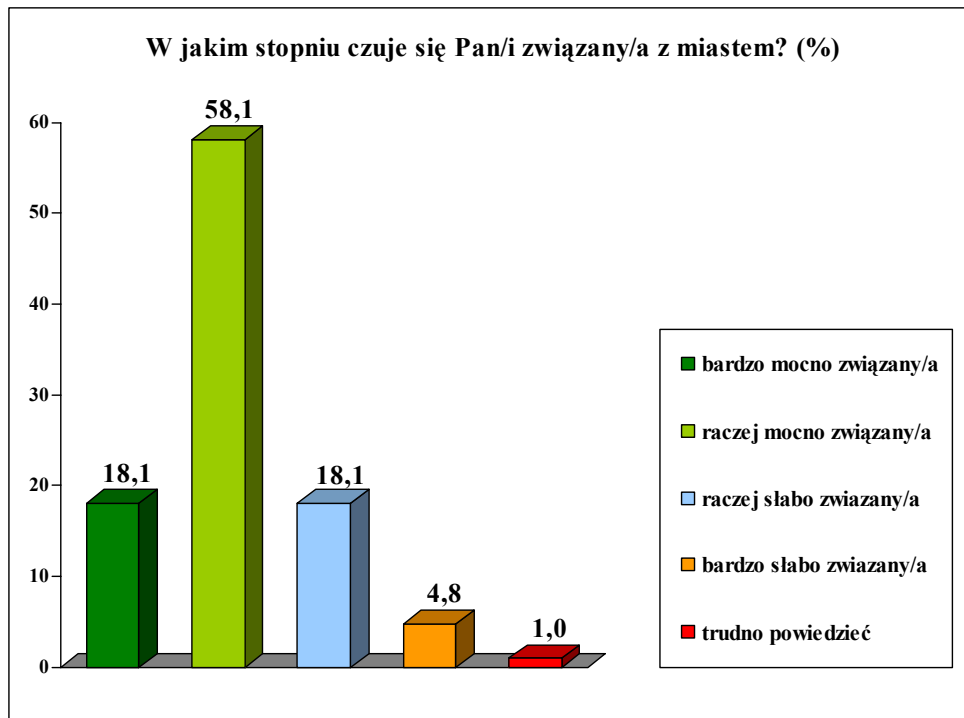
rozumianym przede wszystkim jako społeczność lokalna. 58,1% ankietowanych zadeklarowało, że są oni raczej mocno związani z miastem, zaś kolejne 18,1% odczuwało w momencie badania duży związek z miastem. O tym, że więzi mają raczej charakter społeczny świadczy fakt, iż badani najczęściej uzasadniali swój związek poprzez odwoływanie się do posiadanych w Kutnie przyjaciół oraz krewnych, choć wskazywano też na czynniki związane z pewnym „zasiedzeniem”. Oto charakterystyczne wypowiedzi:

- „mam tu rodzinę”
- „mam tu przyjaciół”
- „gdyby nie rodzina wyprowadziłbym się stąd”
- „czuję sentyment do tego miasta”

Z kolei osoby odczuwające słabą więź z miastem lub definiujące siebie jako nie związane z Kutnem, podkreślały, iż miasto jest zaniedbane, brzydkie oraz naznaczone problemami ze znalezieniem pracy. Charakterystyczne wypowiedzi ankietowanych przedstawiają się następująco:

- „w Kutnie jest za duże bezrobocie”
- „Kutno nie zapewnia mi godziwych warunków życia”
- „dla młodzieży nie ma w Kutnie przyszłości”
- „to miasto umiera”
- „znalezienie pracy graniczy z cudem, posady są dziedziczone”
- „Kutno jest zaniedbane”
- „Kutno jest brzydkie”

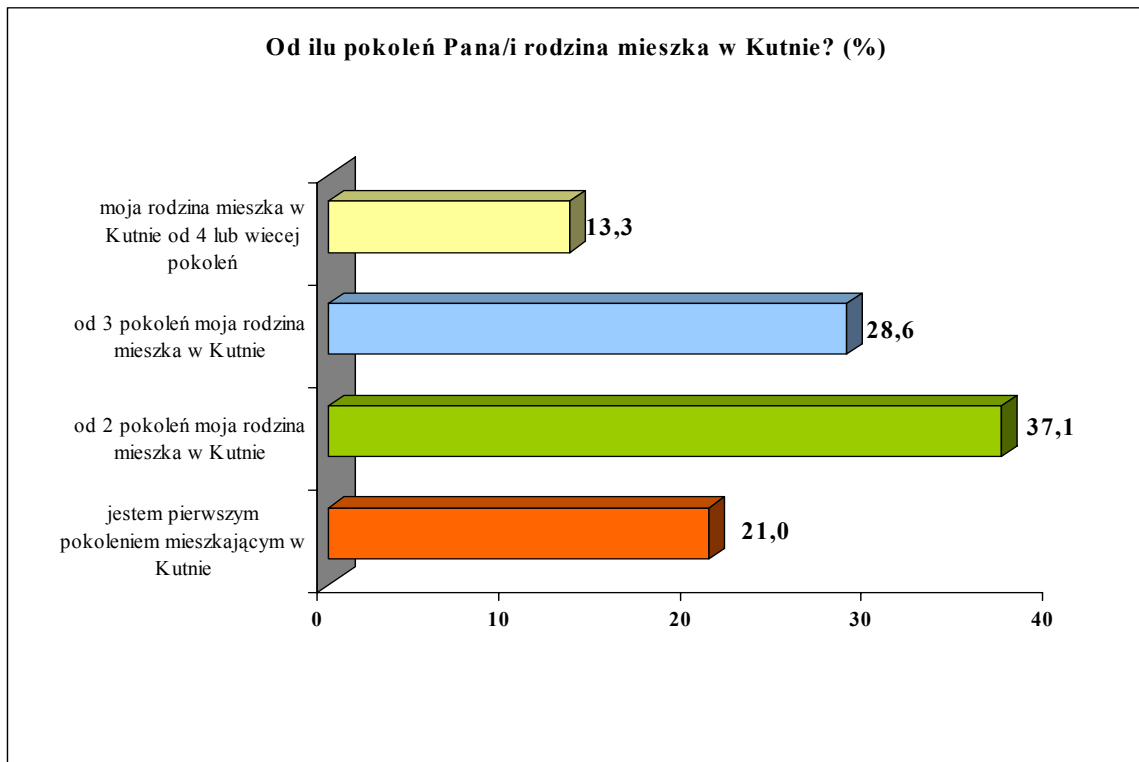
Wykres 22

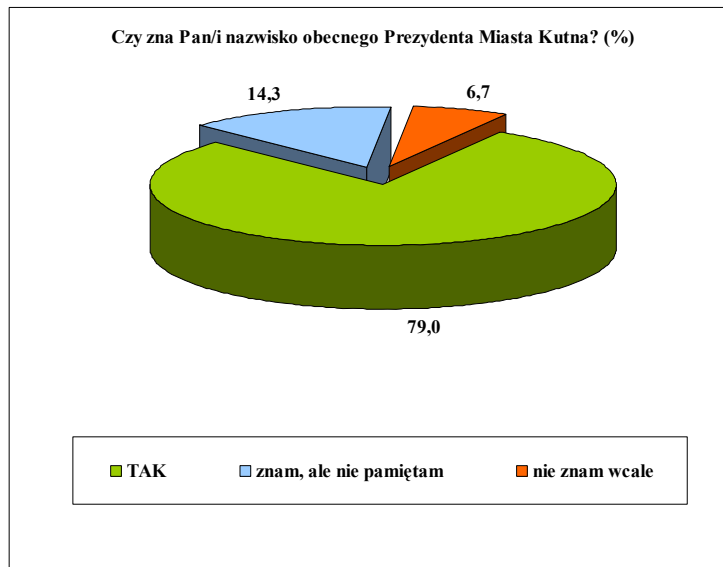
Dominujący odsetek mieszkańców, którzy czują się osobiście związani z miastem można interpretować w kontekście znacznego udziału w badanej próbie osób mieszkających w Kutnie już od jakiegoś czasu. Wykres 23 stanowi graficzną ilustrację wskazań. Tylko co piąty respondent był osobą reprezentującą pierwsze pokolenie zamieszkujące miasto. Można zatem uznać, iż pokoleniowe zakorzenienie w mieście jest czynnikiem pozytywnie wpływającym na poziom integracji z miastem oraz tożsamościowe korelaty zamieszkiwania w Kutnie.

Warto też zauważyć, że analiza statystyczna nie wykazała istnienia zależności pomiędzy wiekiem ankietowanych osób, a stopniem ich przywiązania do miasta.

Wykres 23

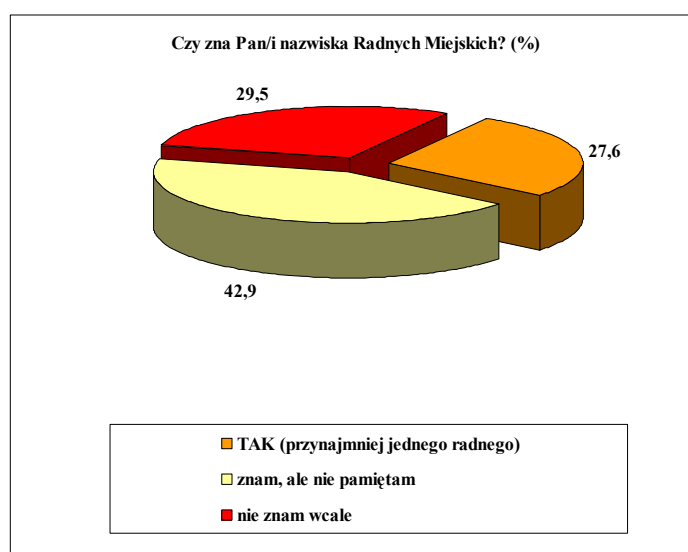

Stwierdzony dość wysoki poziom integracji mieszkańców z miastem być może przyczynia się do większego zainteresowania bieżącymi sprawami miasta i jego ogólnym funkcjonowaniem. Tym można chyba tłumaczyć, że dość znaczny odsetek badanych nie tylko zadeklarował, iż zna nazwisko obecnego prezydenta miasta, ale również podał (niemal bezbłędnie) właściwe nazwisko. Szczegóły przedstawia wykres 24.

Wykres 24

Analiza statystyczna pokazała, że najmłodszy biorący udział w badaniu mieszkańcy Kutna mieli najwięcej kłopotów ze wskazaniem obecnego prezydenta miasta – udało się to zrobić tylko 53,8% ankietowanych w wieku 19-24 lata. Analogiczne odsetki dla wszystkich pozostałych kategorii wiekowych były wyższe o kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt punktów procentowych.

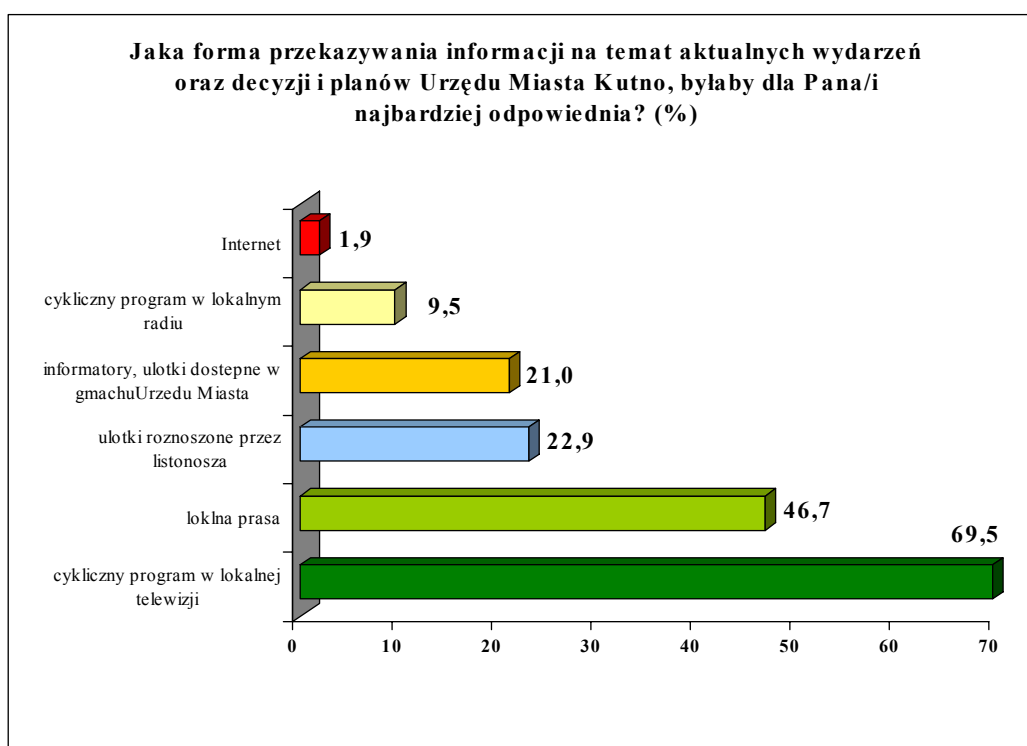
W przypadku znajomości nazwisk radnych miejskich sytuacja przedstawiała się odmiennie. Aktualną znajomością nazwiska przynajmniej jednego radnego może się pochwalić tylko co czwarty mieszkaniec Kutna (27,6%), a blisko 30% ankietowanych wprost przyznało, że nie zna żadnego radnego miejskiego. Analiza statystyczna nie wykazała istnienia zależności między wiekiem respondentów, a typem odpowiedzi udzielonej na omawiane pytanie.

Wykres 25

Ankietowanych mieszkańców Kutna zapytano również w jaki sposób chcieliby być informowani o aktualnych wydarzeniach oraz decyzjach i planach Urzędu Miasta. Zdecydowanie najwięcej wskazań uzyskał cykliczny program w telewizji lokalnej (69,5%). Blisko połowa respondentów wskazała też lokalną prasę, jako dogodne medium dla dostarczania wspomnianych wiadomości. Ulotki dostępne w budynku Urzędu Miasta oraz ulotki roznoszone przez listonosza były wyraźnie mniej popularne i uzyskały wskazania na poziomie 21%-23%. Tylko jeden na dziesięciu ankietowanych uważa za odpowiedni sposób informowania o wydarzeniach i decyzjach Urzędu Miasta cykliczny program radiowy, zaś Internet w ogóle nie jest tu atrakcyjnym medium (wskazania na poziomie 1,9%).

Wykres 26

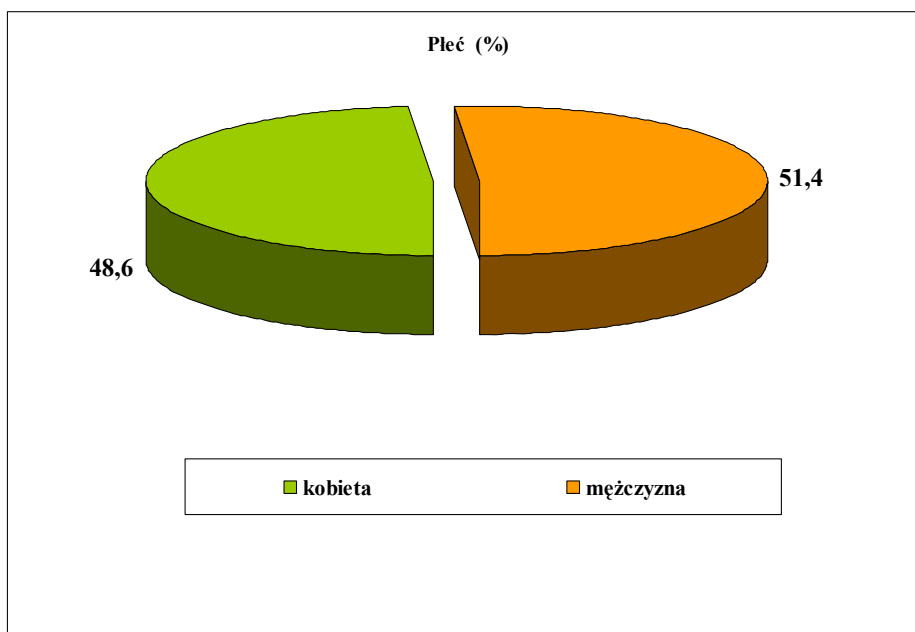

Na podstawie analizy statystycznej można powiedzieć, że wiek ankietowanych wpływał w pewnym stopniu na udzielane przez nich odpowiedzi. O cyklicznym programie radiowym, jako odpowiednim medium informacyjnym na temat nowych wydarzeń i decyzji Urzędu Miasta wspominali – co znaczące – tylko ankietowani w wieku średnim i starszym (powyżej 35 roku życia), a z kolei tylko najmłodsi respondenci (19-24 lata) wymieniali Internet jako dogodne medium.

5. Charakterystyka próby badanej

W badaniu wzięły udział tylko osoby, które mieszkają w Kutnie co najmniej od 5 lat. W skład próby weszło nieco więcej mężczyzn (51,4%), niż kobiet (48,6%).

Wykres 27

Dane dotyczące wieku osób biorących udział w badaniu zostały zestawione w tabeli 32. Można powiedzieć, że próba została rozłożona dość równomiernie pomiędzy poszczególne kategorie wiekowe, tak że różnice w ich liczebnościach nie były znaczące.

Tabela 32. Struktura próby według wieku respondentów

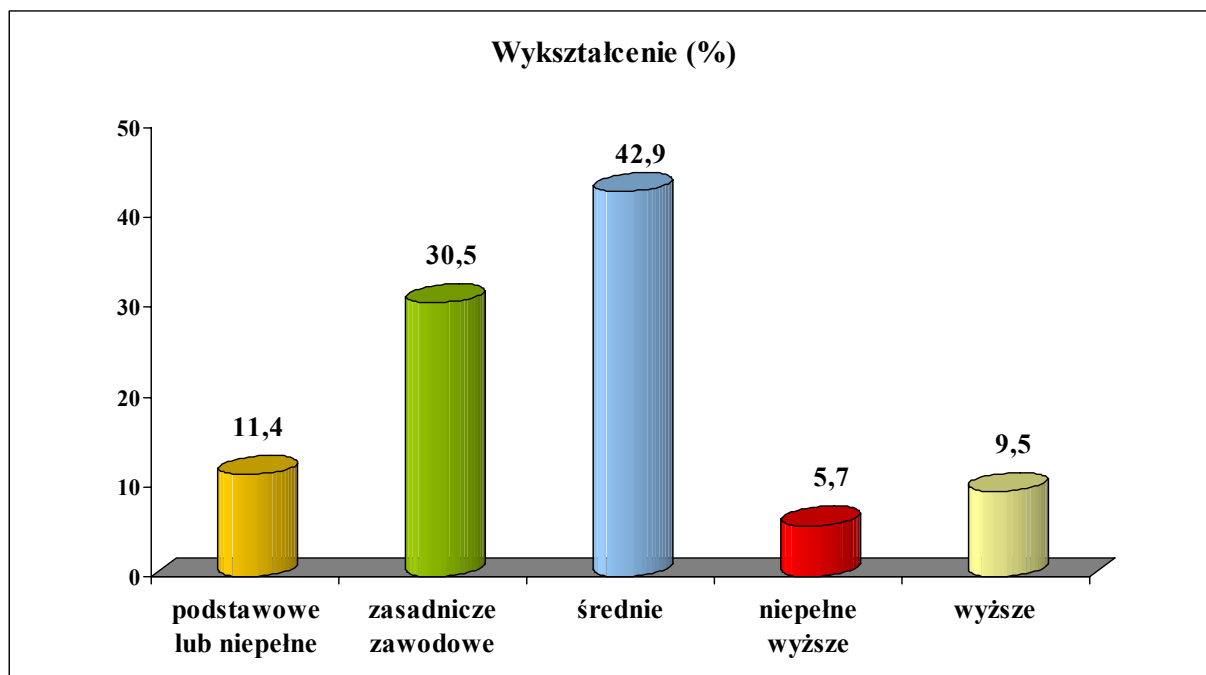
Wiek respondentów	Odsetek
19-24	12,4%
25-29	11,4%
30-34	8,6%
35-39	7,6%
40-44	7,6%
45-49	11,4%
50-54	11,4%
55-59	9,5%
60-64	6,7%
65 i więcej	13,3%
RAZEM	100%

Biorący w badaniu mieszkańcy Kutna posiadali przeważnie wykształcenie średnie (42,9%) oraz zasadnicze zawodowe (30,5%). Jeden na dziesięciu ankietowanych

legitymował się wykształceniem podstawowym lub niepełnym podstawowym (11,4%). Podobna liczba osób posiadała wykształcenie wyższe (9,5%). 5,7% ankietowanych miało nieukończone studia wyższe.

Wykres 28

IV. Podsumowanie

Zebrany materiał, można podsumować następująco:

Przedsiębiorcy:

- Przedsiębiorcy za sprzyjające rozwojowi ich firm uważają przede wszystkim czynniki charakteryzujące Kutno w sposób niezmienny (położenie w centrum kraju, lokalizacja blisko głównych szlaków komunikacyjnych). Cenne wydaje się im również funkcjonowanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Negatywnymi czynnikami wpływającymi na rozwój firm (hamowanie rozwoju) są przede wszystkim wysoki poziom bezrobocia, konkurencja ze strony „szarej strefy” oraz (niski) poziom zamożności mieszkańców Kutna. Wskazywano tu też na niski poziom bezpieczeństwa w mieście.
- Przedsiębiorcy w większości (51%) uważają, że obecna polityka władz lokalnych Kutna ani nie przeszkadza, ani nie wspiera ich działalności. Blisko co trzeci przedsiębiorca jest jednak zdania, że polityka władz sprzyja jego działalności.
- O rozwoju działalności (rozwój terytorialny, produktowy, zasobowy – sprzęt i ludzie) myśli od 23% do 30% przedsiębiorców. Dwóch z pięciu przedsiębiorców zamierza utrzymać działalność na obecnym poziomie.
- Do najmocniejszych stron miasta Kutna, przedsiębiorcy zaliczają lokalizację w centrum kraju, stadion baseballowy, lokalizację blisko głównych szlaków komunikacyjnych, dobre połączenia z innymi miastami i ważny węzeł kolejowy. Istotnymi słabymi stronami miasta pozostają: ubóstwo jego mieszkańców i słaba infrastruktura drogowa. Wydaje się, że zarówno wskazane przez przedsiębiorców atuty, jak i mankamenty Kutna powinny zostać wzięte pod uwagę przez władze miasta przy kreowaniu strategii rozwoju miasta.
- Najdogodniejszą formą komunikowania przedsiębiorcom decyzji władz miejskich oraz informowania ich o wydarzeniach jest – według samych przedsiębiorców – prasa lokalna (54,9%). Na dalszej pozycji znalazły się ulotki roznoszone przez listonosza (28,4%) oraz cykliczny program w telewizji lokalnej (19,6%), który *nota bene* jest formą najbardziej preferowaną przez ogół mieszkańców Kutna.
- Zdecydowana większość przedsiębiorców (72%) opowiada się przeciwko budowaniu nowego hipermarketu w Kutnie. Przedsiębiorcy obawiają się bowiem, że będzie to dla nich zbyt silna konkurencja.

Mieszkańcy:

- Tylko 29,5% mieszkańców deklaruje, że dobrze im się żyje w Kutnie. Ponad 40% nie ma na ten temat wyrobionego zdania, jednak przywiązanie do Kutna deklaruje zdecydowana większość respondentów (łącznie 76,2%).
- Pozytywnie na jakość życia w Kutnie wpływa – według mieszkańców – przede wszystkim pełna oferta handlowa, oferta i dostępność Biblioteki Miejskiej oraz baza noclegowa. Najgorszy wpływ na jakość życia w Kutnie ma wizerunek dworca PKP i jego okolica (niebezpieczna i brzydka), nieadekwatna pomoc osobom w trudnej sytuacji oraz niezadowolający poziom publicznej opieki medycznej. Również poziom bezpieczeństwa w mieście i polityka informacyjna Samorządu Miejskiego zostały w tym kontekście ocenione źle. Wydaje się, że uzyskane informacje powinny zostać uwzględnione przy tworzeniu Nowej Strategii Rozwoju Miasta Kutna.
- Do najmocniejszych stron miasta Kutna, mieszkańcy zaliczają lokalizację w centrum kraju, stadion baseballowy, ważny węzeł kolejowy i lokalizację blisko głównych szlaków komunikacyjnych oraz dobre połączenia z innymi miastami. Można zatem powiedzieć, że mieszkańcy byli w tym względzie zgodni w swoich opiniach z kutnowskimi przedsiębiorcami.
- Jedna trzecia respondentów w ogóle nie wyjeżdża na zakupy do innych miast, a ponad połowa ankietowanych nigdy nie wyjeżdża z Kutna, żeby wziąć udział w jakiejś imprezie kulturalno-rozrywkowej. Znacznie bardziej mobilne są osoby młode. Wyjeżdża się przede wszystkim na koncerty muzyki rozrywkowej, spotkania ze znanymi ludźmi oraz do kina lub teatru. Wydaje się wobec tego, że atrakcji tego typu jest w Kutnie niewiele.
- Odpowiedzi ankietowanych mieszkańców wskazują na potrzebę wzbogacenia infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (41,0% mieszkańców stwierdziło, iż mając do dyspozycji znaczną kwotę wybudowałiby halę sportową, kryty basen miejski lub aquapark). Istotnym priorytetem wydają się być również problemy społeczne związane z trudną sytuacją części społeczności lokalnej (osoby ubogie, bezdomne, dzieci z domów dziecka; 25,7%). Na podstawie odpowiedzi badanych mieszkańców Kutna można też stwierdzić, że miasto posiada niedostateczną ofertę lokali rozrywkowych (puby, kluby, dyskoteki), istnieje zbyt mała dostępność terenów zielonych, centrum miasta wymaga renowacji i upiększenia. Potrzeba też więcej imprez o charakterze kulturalno – rozrywkowym.
- Ponad połowa mieszkańców (52%) opowiada się przeciw otwarciu nowego hipermarketu w Kutnie. Bardziej niechętnie są osoby starsze.